

LANDBOU
DIERE
GRAAN SA
TOERUSTING
MARKTE
SAAD

JOU KONTAKTE IN LANDBOU
JOU KONTAKTE IN LANDBOU
JOU KONTAKTE IN LANDBOU

GRAANGIDS 2014

SA GRAAN
GRAIN

WERKTUIG
ONKRUID
BEMESTING
PLAAGBEHEER
DIENSTE
GRAAN SA

DIE LINDSAY-VOORSPRONG BEWESE KRAG. TOONAANGEWENDE TEGNOLOGIE. ONOORTREFLIKE OESTE.

Zimmatic® deur Lindsay bied bewese stelsels wat gebou is om sterk, duursaam en slytbestand te wees, en dis maklik om te gebruik vir boere wat doeltreffende besproeiingstoerusting nodig het.

Lindsay bied produkte van 'n hoë gehalte, met 'n fokus op tegnologiese vernuwing:

- **Growsmart™ Precision VRI (Variable Rate Irrigation)** wend water/chemikalieë per sone of per individuele sproeier aan
- **7500P-kleinlandery-spilpunte** is ontwerp om hoër gewasse te besproei en het 'n hoëkrag-pyplyn

Om uit te vind hoe 'n Zimmatic-besproeiingstelsel jou opbrengs kan vergroot, gesels met jou plaaslike handelaar, bel 021 986 8900 of besoek www.lindsayafrica.com

HOEKOM LINDSAY?

- Meer as 100 000 elektriese spilpunte is sedert 1969 gebou
- Zimmatic-spilpunte besproei 6 miljoen hektaar op 6 vastelande en het die sterkste pyplyn in die bedryf
- Produkte word sedert die vroeë 1970's in Suid-Afrika verkoop
- Pakhuis en fabriek van 6,678 m³ in Suid-Afrika

LINDSAY
AFRICA

ZIMMATIC
BY LINDSAY

Kareestraat 25, Kraaifontein-Industria, Kraaifontein 7570, Suid-Afrika • 021 986 8900

www.lindsayafrica.com

© 2013 Lindsay. Alle regte voorbehou. Zimmatic, FieldNET en Growsmart is handelsmerke of geregistreerde handelsmerke van Lindsay Corporation.

INHOUDSOPGAWE

Voorwoord: Louw Steytler	3
Graan SA maak 'n impak op verskeie gebiede	4
Persoonlike inligting	6
Nuttige kontakbesonderhede	8
Omrekeningstabelle en -formules	12
Reënvalkalender 2014	14

SAAD

Rapporteer saadkwaliteitsprobleme	17
Wenke vir saadbehandeling	17
Doen só jou eie oesskatting	20
Aanplant van toevlugsareas: Let op die volgende	24
Bepaal pitte per kilogram	26

WERKTUIE & TOERUSTING

Rapporteer probleme met dieselkwaliteit	35
Lei trekkeeroperateurs op	35
Hoe gemaak met swak naverkoopdiens?	35
Graan SA se Boere-innoveringsprogram vir Bewaringslandbou	35
Dieselrabat: Hou dieselverbruik op rekord	40
Verskaffers van presisieboerderystelsels	40
Bepaling van korrekte banddruk vir trekkers, stropers en implemente	42
Driver's licences for different vehicles	48
Veiligheid van plaaswerkers: Hoe gemaak as 'n werknemer aan diens beseer word?	53

BEMESTING

Grondontledingslaboratoriums in Suid-Afrika	61
Suid-Afrikaanse ontledingslaboratoriums van kunsmis en landbouchemikalieë	61
Landboukalkbronne in Suid-Afrika	64
Gipsbronne in Suid-Afrika	67
Belangrike makro-elemente in grond	69
Grondmonsterneming: Hou dié in gedagte	74
Bereken N-, P- en K-vlakke in kunsmis	75
Spoor makro-voedingselementekorte by mielies op	76
Korrekte planterkalibrering vir saad en kunsmis	78
Rapporteer swak kunsmiskwaliteit	79

ONKRUID- & PLAAGBEHEER

Wenke vir die oprigting van chemiese store op plase	81
Hoe gemaak met rooibekvinke (kweleas), sprinkane en kommandowurms?	85
Los probleme met landbouchemikalieë gou op	85
Wees 'n verantwoordelike gebruiker van plaagdoders – volg hierdie riglyne	91
Raad vir onkruid- en plaagbeheer	92
Let op die aankoop en gebruik van insetmiddele	96
Maklike stappe vir kalibrering	97
Publikasies van die LNR	101
Wenke vir die bestuur van nagmuise	104

DIERE

Kategorisering van rooivleis	107
Algemene riglyne met betrekking tot beeste	112

MARKTE & DIENSTE

Stakings in die landbousektor: Enkele riglyne om te volg	117
Los probleme vinnig op	120
Prosedure vir die uitvoer van grane en oliesade: Volg dié stappe	122
Graaddifferensiale vir koring	124
Sacota-ledelys	124
Evaluering van 'n nuwe graankoper – hoe nou gemaak?	125
Authorised members of the JSE (Safex Commodity Members)	126
Liggingsdifferensiaal-lys vir mielies en koring	128
Graderingsnorme – bepaal jou graanprodukte se graad met 'n oogopslag	130
Nuttige webskakels	135

GRAAN SA

Visie en Missie	137
Graan SA se Dagbestuur	137
Graan SA se Hoofbestuur per streek	137
Voorsitters van spesialiswerkgroepe en komitees	141
Verteenwoordiging op forums en eksterne komitees	142
Word 'n lid van Graan SA	144
Graan SA personeel – tot u diens	146
Grain Farmer Development Programme focuses on human capital	148
Schools Programme does its part	148
All roads lead to Grain SA	150
Tydskrif bly in pas met tyd	151
Notas	152
Kalender 2014/2015	156

Behoud van fundamentele boustene sal "tsunami" stuit

Die twee grondbeginsels waarop volhoubare voedselproduksie in Suid-Afrika gebaseer is, is die vrye mark en eiendomsreg. Primêre

graanprodusente en die landbougemeenskap in die algemeen verstaan die onherroeplike en verreikende impak wat die verlies aan dié fundamentele boustene tot gevolg sal hê, té goed.

Die Suid-Afrikaanse graanprodusent het tot dusver nog nooit weggeskram van 'n uitdaging nie. Inteendeel, produsente is bekend vir hul vermoë om uitdagings op 'n innoverende manier die hoof te bied. Inmenging met die beginsels van die vrye mark en eiendomsreg, sal egter 'n verwoestende "tsunami" veroorsaak, wat selfs die vindingrykste produsent nie sal kan trotseer nie. Dit sal ook vir toekomstige generasies jare neem om die rampspoedige gevolge te oorkom. Daarom is dit van kardinale belang om deurgaans die stem van grondwetlike en ekonomiese redelikheid voor oë te hou. Graan SA besef die noodsaaklikheid van ordelike en volhoubare grondhervorming, maar is van mening dat dit nie ten koste van die grondwetlike regte van die individu mag plaasvind nie.

Graan SA sal dus in dié verband daarvan werk maak om 'n stelsel te skep wat as 'n alternatief kan dien vir diegene in ons samelewing wat eenvoudig lippediens aan die ekonomiese en grondwetlike werklikhede van dié debat doen. Die strategiese fokusareas van Graan SA is ook daarop gemik om binne die parameters van ons grondwetlike regte 'n stewige raamwerk te skep waarbinne produsente en landbou as geheel kan floreer. Die volgehoue instandhouding en uitbreiding van Graan SA se vennootskappe met die regering en ander rolspelers in die totale voedselproduksiewaardeketting sal

graanprodusente se winsgewendheid en volhoubare voedselproduksie in die algemeen verseker. Die daarstelling van 'n bemagtigende landbou-omgewing sal ook bydra tot die skepping van werk en welvaart om sodoende verligting aan soveel Suid-Afrikaners, wat ordentlike werkgeleenthede verdien, se ellende en armoede te bring.

Graan SA as bedryfsorganisasie is dit aan die produsente van vandag en môre verskuldig om 'n "tsunami" wat weens die verlies aan die vrye mark en eiendomsreg kan veroorsaak word, te stuit; daarom sal Graan SA hom aanhou beywer vir die belange van die produsent en die behoud van die grondbeginsels van volhoubare voedselproduksie.

Die Graangids bly 'n betekenisvolle medium vir die oordraging en verspreiding van produksietegnologie en -inligting. Praktiese en waardevolle inligting omtrent saad, werktuie, toerusting, bemesting, onkruid- en plaagbeheer, diere en markte asook nuttige kontakbesonderhede van insetverskaffers kan in die gids gevind word. Nuwe artikels in vanjaar se Graangids sluit in: stakings in die landbousektor – enkele riglyne om te volg, veiligheid van plaaswerkers – wat om te doen as 'n werknemer aan diens besoer word, wenke oor die aankoop en gebruik van insetmiddele en wenke vir die bestuur van nagmuise.

Die doel van die inligting wat in dié gids vervat word tesame met die ondersteuning van Graan SA-personeel wat dié inligting op grondvlak prakties toepas, is om produsente in staat te stel om goed ingeligte boerderybesluite te neem en sodoende suksesse te behaal. Ons wens alle Graan SA-lede voorspoed toe vir 2014. Mag julle God se genade en seën beleef.

Graangids-groete
Louw Steytler
Voorsitter: Graan SA

Graan SA maak 'n impak op verskeie gebiede

Graan SA kyk met dankbaarheid terug op 2013; 'n jaar waarin waardevolle gespreksvoering en aksies met verskeie belangegroepes in die landbousektor plaasgevind het en in sekere gevalle reeds bygedra het tot die afhandeling van spesifieke doelwitte wat deel van Graan SA se strategiese fokusareas vir 2013/2014 vorm, waaronder die volgende:

Markuitbreiding

Die vraag- en aanbodverslag word sedert Junie 2013 maandeliks deur die Nasionale Landbou-bemarkingsraad gepubliseer. Graan SA het die aanvanklike aansoek ingedien wat tot die vestiging van die Vraag- en Aanbodkomitee gelei het.

Graan SA se aansoek vir 'n verhoging in die koringtarief het aanleiding gegee tot die aankondiging deur die Minister van Handel en Nywerheid, dr Rob Davies, dat 'n koringtarief-beskerminingsvlak van \$294/ton VAB (vry-aanboord) goedgekeur is.

Aksies om die afskaffing van die liggingsdiferensiaal te bewerkstellig, duur voort. Daar is egter goeie vordering ten opsigte van basis-verhandeling, terwyl daar steeds gepoog word om 'n Commitment of Traders-verslag plaaslik gevestig te kry.

Graan SA het ook met Tesourie, die Finansiële Diensteraad sowel as met die JSE geskakel in verband met die impak wat hoë frekwensie algoritme-verhandeling op die termynbeurs en verskansing kan hê.

Bedryfsdienste het onlangs die besluit geneem om 'n namiddagmarkverslag bykomend tot die oggendmarkverslag te publiseer. Navrae ten opsigte van markinligting kan in Afrikaans, Engels, Tshivenda, Sesotho, IsiXhosa en IsiZulu hanteer word. Markinligting is ook as potgooie op die webtuiste beskikbaar.

Uitbreiding van die vraag-kant

Wesenlike geëlmielie-uitvoere het gerealiseer ná

gesprekke met afvaardigings uit Japan, Taiwan en China gehou is. Sedert die begin van die 2013/2014-bemarkingsjaar tot Oktober 2013 het Japan reeds ongeveer 596 315 ton en Taiwan nagenoeg 168 444 ton Suid-Afrikaanse geëlmielies ingevoer.

Die verpligte inmenging van biobrandstof sal op 1 Oktober 2015 geïmplementeer word. Graan SA het lank gewag vir die afkondiging van die aanvangsdatum waarop petroleummaatskappye verplig sal wees om biodiesel en etanol by diesel en petrol in te meng.

Leierskap

Deurlopende skakeling het tussen Graan SA en die Departement van Grondsake en Landelike Ontwikkeling plaasgevind oor die Groenskif wat oor die grondebeleid handel.

Graan SA het die voorgestelde wysigings wat die Minister van Landbou, Bosbou en Visserye in Junie 2013 ten opsigte van die Landbou-bemarkingswet gepubliseer het, ontleed, regsopinië ingewin en moontlike implikasies gekwantifiseer. Die minister het egter hierdie proses op die ys gesit.

Die Landbou-eenheidsforum (ASUF), waarvan Graan SA deel is, speel 'n belangrike rol om nie net oplossings vir probleme binne die landbousektor te vind nie, maar ook vir kollektiewe gespreksvoering met die regering. Graan SA het as lid by die African Farmers' Association of South Africa (AFASA) aangesluit en lewer waardevolle insette namens die graanbedryf op dié forum. Die Sasol Navorsingstrust is ook op dreëf en die eerste projekte se fondse is selfs al uitbetaal.

Die Graan SA Kongres se formaat is verlede jaar aangepas om paneelbesprekings deur kundiges in te sluit – positiewe terugvoer oor dié kongres is ontvang. Ten spyte van 'n uitdagende produksiejaar, het 72 376 besoekers verlede jaar Graan SA se NAMPO Oesdag bygewoon.

Graan SA se nuwe webtuiste is tydens Kongres 2013 bekend gestel, terwyl 'n sosiale netwerkvoetspoor ook intussen gevestig is. Kommunikasie met alle belanghebbendes word ondersteun deur middel van doeltreffende mediaskakeling asook deur die e-nuusbrief, SA Graan/Grain, Harvest SA en Pula-Imvula.

Produksieproduktiwiteit

Graan SA is steeds in gesprek met die Suid-Afrikaanse Inkomstediens (SAID) oor dié organisasie se verandering in metodiek ten opsigte van die oudit van die diesellikorting. Intussen word produsente aanbeveel om logboeke by te hou, soos deur die wet vereis.

Graan SA het insette gelewer ten gunste van produsente se reg om saad terug te hou as deel van die hersiening van die Planttelersregwet. Die Registrateur van die Planttelersregwet het die klousule omskryf, wat die produsent toelaat om saad vir eie gebruik terug te hou.

Addisionele inligting rakende die daarstel van oesskattingyfers is deur die Nasionale Oesskattingkomitee (NOK) vrygestel en is op Graan SA se webtuiste beskikbaar. Die inligting sluit ook die volgende in: Verdeling van mielies tussen droëland en besproeiing, opbrengste per landdrostdistrik soos verkry vanaf produsente, data-insetverskaffers wat elke maand in ag geneem word en doelwitte van die NOK.

Graan SA het daartoe bygedra dat fondse vir kunsmiskwaliteitmonitering beskikbaar gestel is en 'n protokol is goedgekeur om hierdie saak te hanteer. Twee navorsingsprojekte vir die beheer van springhaasrotte is ook deur die Mielietrust en die Sasol Navorsingstrust goedgekeur.

Graan SA se Bewaringslandbou (Conservation Agriculture)-strategie is deur die Mielietrust goedgekeur, waarna 'n Bewaringslandboukomitee (bewaringslandbouprodusente wat alle graanproduksiestreke verteenwoordig) einde Mei verlede jaar gestig is. Die komitee se strategiese doelwitte is soos volg: (1) Om 'n goeie beskrywing van bewaringslandboupraktieke in verskillende agro-ekologiese streke te doen, wat

die basis kan vorm van toekomstige tegniese riglyne vir bewaringslandbou; en (2) algemene bewusmaking van en die bied van onder meer toegang tot inligting, innovering en navorsing waaraan produsente aktief deelneem.

Transformasie

Graan SA se produsente-ontwikkelingsprogram gaan voort om dié program se lede in die Vrystaat, Noordwes, Mpumalanga, KwaZulu-Natal, Oos-Kaap en Wes-Kaap te bedien. Ontwikkelende produsente wat verlede jaar aan die regering se herkapitaliseringsprogram in die Vrystaat, Noordwes en Mpumalanga deelgeneem het, het meer as 14 000 ha geplant. 'n Derde kantoor in die Oos-Kaap is in Desember 2013 geopen.

Opleidingskursusse vir ontwikkelende produsente en plaaswerkers gaan voort en sedert Oktober 2012 het Graan SA 213 opleidingskursusse, wat deur die Mielietrust, Wintergraantrust, OPOT en die LNR befonds word, aangebied. Bedryfsdienste bied nou in samewerking met die JSE opleiding vir ontwikkelende produsente aan ten opsigte van die gebruik van termynmarkinstrumente.

Nuwe generasie

'n Graanakademie is in samewerking met Syn-genta en die Universiteit van die Vrystaat aangebied – positiewe terugvoer is van deelnemers ontvang. Goeie momentum word ook behou met die Graan SA Skoleprogram in samewerking met die AgriSETA. Bewustheid oor die belangrike rol van volhoubare voedselproduksie is gedurende 2013 by 116 419 graad 9-leerders geskep deur middel van besoeke aan 754 skole.

Besoek www.grainsa.co.za vir meer inligting oor Graan SA se werksaamhede.

**Jannie de Villiers, Uitvoerende
Hoofbestuurder: Graan SA**

Persoonlike inligting

Naam	
Telefoon (huis)	Selfoon
Huisdokter	Tel
Bloedgroep	
Allergieë	
Hospitaal	
Tandarts	Tel
Aptek	Tel
Mediesefondsnummer	
In die geval van nood, kontak	
Naam	Tel
Naam	Tel
Addisionele inligting	

Bankbesonderhede

Rekeninghouer	
Bank	
Tipe rekening	
Tak	
Takkode	
Rekeningnommer	

Klant- of lidnommers

Graan SA lidnommer	

Noodnommers

Instansie	Telefoonnommer
SAPD	
Brandbeskermingsvereniging	
Ambulans	
Bure/buurtwag	
Nood en ramp	
Speurdiens	
Veediefstal-eenheid	

Nuttige kontakbesonderhede

Georganiseerde landbou

Graan SA	www.grainsa.co.za	086 004 7246
Aartappels Suid-Afrika	www.potatoes.co.za	012 349 1906/7
AFASA	wmmthembu@vodamail.co.za	071 641 3333
Agri Gauteng	hswanepoel@agrigauteng.com	012 643 3400
Agri Mpumalanga	mlunie@mweb.co.za	017 819 1295
Agri Limpopo	info@agrilimpopo.co.za	015 590 1024
Agri Noord-Kaap	ncagric@worldonline.co.za	053 832 9595
Agri Noordwes	agrinw@lantic.net	018 632 2987
Agri Oos-Kaap	sharlene.matthews@agriec.co.za	041 363 1890
Agri SA	agrisa@agrisa.co.za	012 643 3400
Agri Wes-Kaap	carl@awk.co.za	021 860 3800
Kwanalu	lyn@kwanalu.co.za	033 342 9393
Landboubesigheidskamer (Agbiz)	admin@agbiz.co.za	012 807 6686
MPO (National Milk Producers' Organisation)	info@mpo.co.za	012 843 5600
TLU SA	koms@tlu.co.za	012 804 8031
Vrystaat Landbou	info@vslandbou.co.za	051 444 4609

Regering

Departement van Gesondheid	www.doh.gov.za	012 395 8000
Departement van Handel en Nywerheid	www.thedti.gov.za	086 184 3384
Departement van Landbou, Bosbou en Visserye	www.daff.gov.za	012 319 6000
Departement van Landelike Ontwikkeling en Grondhervorming	www.dla.gov.za	012 312 8911
Departement van Mynwese	www.dmr.gov.za	012 444 3000
Departement van Toerisme	www.tourism.gov.za	012 444 6000
Departement van Waterwese en Omgewingsake	www.dwaf.gov.za	012 336 8387
Departement van Vervoer	www.transport.gov.za	012 309 3657
Gauteng provinsiale regering	www.gautengonline.gov.za	0860 428 8364
Industrial Development Corporation	www.idc.co.za	011 269 3000
International Trade Administration Commission (ITAC)	www.itac.org.za	012 394 3688
KwaZulu-Natal provinsiale regering	www.kznonline.gov.za	033 341 3300
Limpopo provinsiale regering	www.limpopo.gov.za	015 287 6000
Mpumalanga provinsiale regering	www.mpumalanga.gov.za	013 766 0000
Nasionale Landboubeoordelingsraad (NLBR)	thabo@namc.co.za	012 341 1115
Nasionale Oesskattingskomitee (NOK)	RodneyD@daff.gov.za	012 319 6507
Noord-Kaap provinsiale regering	information@ncpg.gov.za	053 838 2600
Noordwes provinsiale regering	www.nwpg.gov.za	018 388 3040
Onafhanklike Polisie-ondersoekende Direkoraat (Hoofkantoor)	complaints@ipid.gov.za	012 399 0000

Oos-Kaap provinsiale regering	www.ecprov.gov.za	040 609 6644
Vrystaat provinsiale regering	www.fs.gov.za	051 405 3238
Wes-Kaap departement van landbou	www.elsenburg.com	021 808 5111
Wes-Kaap provinsiale regering	www.westerncape.gov.za	086 014 2142

Plaaig- en onkruidbeheer

Agricultural Chemical Distribution Association of South Africa (ACDASA)	info@acdasa.co.za	011 805 2000
Croplife Suid-Afrika	info@croplife.co.za	011 805 2000
Vereniging van Dieregesondheids- en Plantbeskermingsverenigings van Suid-Afrika	hettie@avcasa.co.za	011 805 2000
Gifstofwerkgroep	neshier@tiscali.co.za	082 446 8946
Registrateur: Wet 36 van 1947	malutam@nda.agric.za	012 319 7303
Rooibekkewele Beheersentrum	ikalafengk@daff.gov.za	012 319 7568
South African Animal Health Association (SAAHA)	info@saaha.co.za	011 805 2000

Landbounavorsingsraad

Landbounavorsingsraad Hoofkantoor	nkami@arc.agric.za	012 427 9700
LNR-Instituut vir Graangewasse	jamesm@arc.agric.za	018 299 6100
LNR-Instituut vir Grond, Klimaat en Water	iscwinfo@arc.agric.za	012 310 2500
LNR-Instituut vir Landbou-ingenieurswese	iaeinfo@arc.agric.za	012 842 4017
LNR-Irene Diereverbeteringsinstituut	ulecuona@arc.agric.za	012 672 9111
LNR-Kleingraaninstituut	burgere@arc.agric.za	058 307 3400
LNR-Onderstepoort Veterinêre Instituut	ovi-info@arc.agric.za	012 529 9511

Bemesting

Misstofvereniging van Suid-Afrika (MVSA)	general@fssa.org.za	012 349 1450
--	---------------------	--------------

Markte

Animal Feed Manufacturers Association (AFMA)	admin@afma.co.za	012 663 9097
Arbitration Foundation of South Africa (AFSA)	info@arbitration.co.za	011 320 0600
Graansilo-industrie (GSI)	lizbe@graansilo.co.za	012 807 3002
Nasionale Wolkwekersvereniging (NWKV)	nwga@nwga.co.za	041 365 5030
National Association of Maize Millers (NAMM) – mielies	info@grainmilling.org.za	012 663 1660
National Chamber of Milling (NCM) – koring	info@grainmilling.org.za	012 663 1660
Perishable Products Export Control Board (PPECB)	bulewanb@ppecb.com	021 930 1134
SA Sojavoedselvereniging (SSA)	info@ssa.org.za	036 448 1605
SA Vereniging vir Gewasproduksie (SAVG)	sascp.secretariat@gmail.com	018 299 6298

Vervolg op bl. 10

Nuttige kontakbesonderhede

Vervolg van bl. 9

Safex	info@jse.co.za	011 520 7000
SACOTA	sacotaadmin@afma.co.za	012 663 9097
South African Grain Information Service (SAGIS)	info@sagis.org.za	012 523 1400
Suid-Afrikaanse Graanlaboratorium (SAGL)	info@sagl.co.za	012 807 4019
RPO (Rooivleis Produsente Organisasie)	admin@rpo.co.za	012 348 1933

Werktuie

Suid-Afrikaanse Landboumasjinerie-assosiasie (SALMA)	agfacts@worldonline.co.za	011 453 7249
--	---------------------------	--------------

Saad

Suid-Afrikaanse Nasionale Saadorganisasie (SANSOR)	genman@sansor.co.za	012 472 9500
--	---------------------	--------------

Trusts en stigtings

Mielietrust	l-lagric@mweb.co.za	012 807 3958
Olie- en Proteiensadetrust (OPOT)	info@opot.co.za	011 234 3400/1
Proteïennavorsingstigting (PNS)	pns@proteinresearch.net	011 803 2579
Sorghumtrust	l-lagric@mweb.co.za	012 807 4019
Wintergraantrust	awie.coetzee@wctrust.co.za	012 663 1600

Opleiding

AgriSETA	info@agriseta.co.za	012 301 5600
Cedara Landboukollege	college@dae.kwntl.gov.za	033 355 9304
Elsenburg Landboukollege	mariusp@elsenburg.com	021 808 5018
Fort Cox Landboukollege	info@fortcox.ac.za	040 653 8033/4
Glen Landboukollege	louise@glen.agric.za	051 861 1244
Grootfontein Landboukollege	info.relations@gfn.agric.za	049 802 6600
Laeveld Landboukollege (Mpumalanga)	mona@laeveld1.agric.za	013 753 3064
Noordwes-Universiteit	13251724@nwu.ac.za	018 299 1111/2222
Potchefstroom Landboukollege	oplwn@potch1.agric.za	018 299 6556
Tsolo Landboukollege (Oos-Kaap)	ntsabohm@hotmail.com	047 542 0107
Universiteit van Limpopo	david.norris@ul.ac.za	015 268 2202/2371
Universiteit van die Vrystaat	info@ufs.ac.za	051 401 9111
Universiteit van Fort Hare	igodan@ufh.ac.za	040 602 2011
Universiteit van Pretoria	csc@up.ac.za	012 420 3111
Universiteit van Stellenbosch	info@sun.ac.za	021 808 9111
Universiteit van Venda	communications.marketing@univen.ac.za	015 962 8000
Universiteit van KwaZulu-Natal	enquiries@ukzn.ac.za	031 260 1111
Universiteit van Zoeloland	www.uzulu.ac.za	035 902 6000

Noodnommers

Brandstof- en dieselveerspilling

- Spill Response Team
- Drizit SA
- Enviroserv
- Rapid Response

support@spillresponseteam.co.za
drizit@iafrica.com
clientservices@enviroserv.co.za
riette@rapidspillresponse.com

012 661 3868
031 274 2300
0800 192 783
086 111 3467

Chemiese verspilling

- Dr Gerhard Verdoorn
- SAPIA

neshet@tiscali.co.za
info@sapia.co.za

082 446 8946
011 783 7664

SAC^{GRAAN}
GRAANGIDS^{GRAIN}

BESTURENDE REDAKTEUR

Johan Loxton
Graan SA
Tel: 056 515 2145
Faks: 056 515 3613
johan@grainsa.co.za

PROJEKKOÖRDINEERDER

Louie Esterhuysen
Infoworks
Tel: 018 468 2716
louie@infoworks.biz

TEGNIÛSE REDAKTEUR

Johan Smit
Infoworks
Tel: 018 468 2716
johan@infoworks.biz

ONTWERP

Jesseme Ross
Infoworks

ADVERTENSIEVERKOPE

KOLBE ADVERTISING – Kaapstad
Jurgen van Onselen
Tel/Faks: 021 553 2938

Sel: 082 417 3874
jurgenvo@iburst.co.za

EIENAAR/UITGEWER

GRAAN SA
POSBUS 88
BOTHAVILLE
9660

Omrekeningstabelle en -formules

Gewig

Koring en sojabone

1 boesel koring of sojabone	= 60 lb
	= 27,216 kg
	= 0,0272 metrieke ton
	= bu x 0,027216
Boesels na metrieke ton	36,74371 bu koring of sojabone
Een metrieke ton is gelyk aan:	
Koring: bu/acre x 0,06725	= metrieke ton/hektaar

Mielies en sorghum

1 boesel mielies of sorghum	= 56 lb
	= 25,4012 kg
	= 0,0254 metrieke ton
	= bu x 0,025400
Boesels na metrieke ton	39,3679 bu mielies en sorghum
Een metrieke ton is gelyk aan:	
Mielies: bu/acre x 0,06277	= metrieke ton/hektaar

Gars

1 boesel gars	= 48 lb
	= 21,772 kg
	= 0,0218 metrieke ton
	= bu x 0,021772
Boesels na metrieke ton	45,9296 bu gars
Een metrieke ton is gelyk aan:	
Gars: bu/acre x 0,05380	= metrieke ton/hektaar

Hawer

1 boesel hawer	= 32 lb
	= 14,515 kg
	= 0,0145 metrieke ton
	= bu x 0,014515
Boesels na metrieke ton	68,8944 bu hawer
Een metrieke ton is gelyk aan:	
Hawer: bu/acre x 0,03587	= metrieke ton/hektaar

EKSTRAHEERKOERS

100 graan	= 72 broodmeel
100 rou suiker	= 92 geraffineerde suiker
100 ongepelde rys	= 65 gemaalde rys

TEMPERATUUR

°F	°C
32	0
40	4,4
50	10
60	15,6
70	21,1
75	23,9
85	29,4
95	35
100	37,7
105	40

$$C = 5/9 (F - 32) \quad F = 9/5 (C + 32)$$

VIR OMREKENING; MAAL MET...

Voet na meter	: 0,3048
Meter na voet	: 3,281
Meter na jaart	: 1,094
Gallon na liter	: 4,546
Liter na gallon	: 0,22
Morg na hektaar	: 0,8565
Kilometer na myl	: 0,6214
Myl na kilometer	: 1,609
Pond na kilogram	: 0,4536
Pond na gram	: 453,6

GRONDOPPERVLAKTE EKWIVALENTE

1 hektaar	= 2,4710 acre
1 vierkante myl	= 640 acre (259 hektaar)
1 acre	= 0,404694 hektaar
	= 43,560 vierkante voet
	= 4,4800 vierkante jaart

Bron: www.isg.co.za
• www.sagis.org.za

ANDER

1 kilogram = 2,204622 pond
 1 kwintaal = 100 kg
 1 metrieke ton = 10 kwintaal
 = 1 000 kg

1 TON (METRIEKE TON) IS GELYK AAN

1 kubieke meter water
 = 1 000 liter
 22,046 sentenaar
 10 kwintaal

METRIEKE GEWIG EN OMREKENING

100 kilogram = 1 kwintaal
 1 kilogram = 2,240 622 lb
 1 kwintaal = 220,462 lb

GESKATTE KAPASITEIT VAN RESERVOIRS (IN LITER)

Deursnee in meter	Diepte in meter				
	1,2 m	1,5 m	1,8 m	2,1 m	2,4 m
3	8 600	10 760	12 900	15 000	17 200
3,6	12 200	15 300	18 300	21 800	24 400
4,2	16 650	20 800	25 000	29 200	33 300
4,8	21 700	27 200	32 600	37 900	43 400
6	34 000	42 500	51 000	59 400	68 000
7,5	53 000	66 000	75 600	92 700	108 000
9	76 500	95 500	114 700	134 000	150 200
10,5	104 000	130 000	155 800	182 000	207 900
12	126 000	170 000	203 500	237 000	271 000
13,5	172 000	241 000	257 500	300 000	344 000
15	212 000	266 000	318 200	372 000	425 000
16,5	257 000	321 000	385 000	450 000	514 000
18	306 000	382 000	458 000	534 000	610 000

VOGINHOUD TYDENS LEWERING

Byvoorbeeld: Mielies word gelewer teen 'n voginhoud van 14%.

Graan word selde teen die standaard voginhoud verkoop. Wanneer die voginhoud groter is as die standaard, word die graan se gewig verdiskonteer om vir die bykomende vog voorsiening te maak.

Die volgende voginhoudstandaarde word as voorwaarde vir die lewering van kommoditeite by silo's gebruik, naamlik:

	Gelewer	Ooreengekome standaard
Sorghum	≅ 14%	
Koring	≅ 13%	
Mielies	≅ 14%	12,5% – Droog
Sojabone	≅ 13%	
Sonneblom	≅ 10%	
Grondbone	≅ 7%	
Kanola	≅ 8%	
Gars	≅ 12,5%	
Hawer	≅ 12,5%	

Formule:

$$\frac{(100\% - \text{gelewer } \%)}{(100\% - \text{standaard } \%)}$$

$$= \frac{(100\% - 14\%)}{(100\% - 12,5\%)}$$

$$= \frac{86\%}{87,5\%}$$

$$= 0,9828$$

Deur die gewig van die gelewerde graan met 0,9828 te vermenigvuldig, word die gewig van die mielies teen 12,5% voginhoud bereken, byvoorbeeld 'n vrag mielies van 32 000 kg gelewer teen 14% vog, se gewig is (32 000 kg x 0,9828) 31 449,6 kg @ 12,5% voginhoud.

Reënvalkalender 2014

	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN
1	Wo ●	Sa	Sa ●	Di	Do	So
2	Do	So	So	Wo	Vr	Ma
3	Vr	Ma	Ma	Do	Sa	Di
4	Sa	Di	Di	Vr	So	Wo
5	So	Wo	Wo	Sa	Ma	Do ☾
6	Ma	Do ☾	Do	So	Di	Vr
7	Di	Vr	Vr	Ma ☾	Wo ☾	Sa
8	Wo ☾	Sa	Sa ☾	Di	Do	So
9	Do	So	So	Wo	Vr	Ma
10	Vr	Ma	Ma	Do	Sa	Di
11	Sa	Di	Di	Vr	So	Wo
12	So	Wo	Wo	Sa	Ma	Do
13	Ma	Do	Do	So	Di	Vr ☽
14	Di	Vr	Vr	Ma	Wo ☽	Sa
15	Wo	Sa ☽	Sa	Di ☽	Do	So
16	Do ☽	So	So ☽	Wo	Vr	Ma
17	Vr	Ma	Ma	Do	Sa	Di
18	Sa	Di	Di	Vr	So	Wo
19	So	Wo	Wo	Sa	Ma	Do ☾
20	Ma	Do	Do	So	Di	Vr
21	Di	Vr	Vr	Ma	Wo ☾	Sa
22	Wo	Sa ☾	Sa	Di ☾	Do	So
23	Do	So	So	Wo	Vr	Ma
24	Vr ☾	Ma	Ma ☾	Do	Sa	Di
25	Sa	Di	Di	Vr	So	Wo
26	So	Wo	Wo	Sa	Ma	Do
27	Ma	Do	Do	So	Di	Vr ●
28	Di	Vr	Vr	Ma	Wo ●	Sa
29	Wo		Sa	Di ●	Do	So
30	Do ●		So ●	Wo	Vr	Ma
31	Vr		Ma		Sa	

JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES	
Di	Vr	Ma	Wo	Sa	Ma	1
Wo	Sa	Di	Do	So	Di	2
Do	So	Wo	Vr	Ma	Wo	3
Vr	Ma	Do	Sa	Di	Do	4
Sa	Di	Vr	So	Wo	Vr	5
So	Wo	Sa	Ma	Do	Sa	6
Ma	Do	So	Di	Vr	So	7
Di	Vr	Ma	Wo	Sa	Ma	8
Wo	Sa	Di	Do	So	Di	9
Do	So	Wo	Vr	Ma	Wo	10
Vr	Ma	Do	Sa	Di	Do	11
Sa	Di	Vr	So	Wo	Vr	12
So	Wo	Sa	Ma	Do	Sa	13
Ma	Do	So	Di	Vr	So	14
Di	Vr	Ma	Wo	Sa	Ma	15
Wo	Sa	Di	Do	So	Di	16
Do	So	Wo	Vr	Ma	Wo	17
Vr	Ma	Do	Sa	Di	Do	18
Sa	Di	Vr	So	Wo	Vr	19
So	Wo	Sa	Ma	Do	Sa	20
Ma	Do	So	Di	Vr	So	21
Di	Vr	Ma	Wo	Sa	Ma	22
Wo	Sa	Di	Do	So	Di	23
Do	So	Wo	Vr	Ma	Wo	24
Vr	Ma	Do	Sa	Di	Do	25
Sa	Di	Vr	So	Wo	Vr	26
So	Wo	Sa	Ma	Do	Sa	27
Ma	Do	So	Di	Vr	So	28
Di	Vr	Ma	Wo	Sa	Ma	29
Wo	Sa	Di	Do	So	Di	30
Do	So		Vr		Wo	31

Nuwe maan

Eerste kwartier

Volmaan

Laaste kwartier

SAAD
GRAAN SA
PLAAGBEHEER
MARKTE
ONKRUID

SAAD

DIENSTE
DIERE
BEMESTING
DIENSTE
GRAAN SA
TOERUSTING
SAAD
WERKTUIG
ONKRUID
DIENSTE
MARKTE
PLAAGBEHEER

Sensako	17
Pannar	18
Agricol	23
K ₂ Saad	27
Link Seed	28
Monsanto	30
Pioneer	32
Advance Seed	34

Rapporteer saadkwaliteitsprobleme

Indien enige saadprobleme vermoed of ondervind word, moet die volgende stappe geneem word:

- Kontak so gou as moontlik die saadverteenvoorder by wie die saad aangekoop is en dring op 'n ter plaatse ondersoek aan. Hou ook rekord van datums en gesprekke.
- Versamel en stel soveel moontlik inligting op skrif, neem foto's of maak video-opnames om later na terug te verwys.

Indien die probleem nie opgelos is nie, moenie te lank wag voordat die volgende stappe oorweeg word nie:

- Tree in verbinding met 'n onafhanklike wetenskaplike om 'n ter plaatse ondersoek te doen.
- Stel Graan SA in kennis indien die nodige aandag en oplossings vir die betrokke probleme nie by die saadmaatskappy verkry kan word nie.

In die geval waar 'n produsent steeds vermoed dat daar probleme met die saad is wat hy geplant het nadat die saak reeds met die verteenwoordiger en die maatskappy wat die saad verskaf het, opgeneem is, kan hy die Departement van Landbou, Bosbou en Visserie kontak. Dié departement sal dan 'n handelskontrole-ondersoek ingevolge die Plantverbeteringswet doen.

Kontakpersone

Oos-Kaap:

Gerald Jack: Port Elizabeth, 041 484 2725

Felicity Daniels: Port Elizabeth, 041 484 2725

Wenke vir saadbehandeling

Produsente moet daarop let dat saadmaatskappye nie instaan vir die kwaliteit van saad indien die saadbehandeling nie deur die saadmaatskappy self óf deur 'n geregistreerde chemiese verskaffer wat toerusting en prosesse gebruik wat ISO-geakkrediteer is, gedoen word nie. Behandeling van Rhizobium is uitgesluit.

In die geval waar 'n chemiese verskaffer die behandeling doen, moet hy kan verseker dat die behandeling nie die kieming sal beïnvloed nie. Die chemiese middel wat gebruik word, moet ook

Vrystaat:

Winnie Mafiri: Bloemfontein, 051 406 0965

Zanele Buhlungu: 051 406 0967

Pretoria:

Christo Botha: Pretoria, 012 319 6139

Stellenbosch:

Christo Gouws: Stellenbosch, 021 809 1709

Produsente word aanbeveel om rekord te hou van lotkodenommers, aangesien verwysingsmonsters van alle saadlotte by die betrokke geregistreerde saadlaboratoriums, waar kwaliteitskontrole uitgevoer word, vir dispuutondersoeke beskikbaar is. Tydens die aankope van saad behoort die kiemingspersentasie vir die spesifieke saadlot aangevra te word. Produsente word aangeraai om die fisiese sak, waarop alle nodige naspeurbare inligting aangedui word, as verwysing te hou.

Skrywer: Corné Louw, Senior Ekoonom: Insette, Graan SA

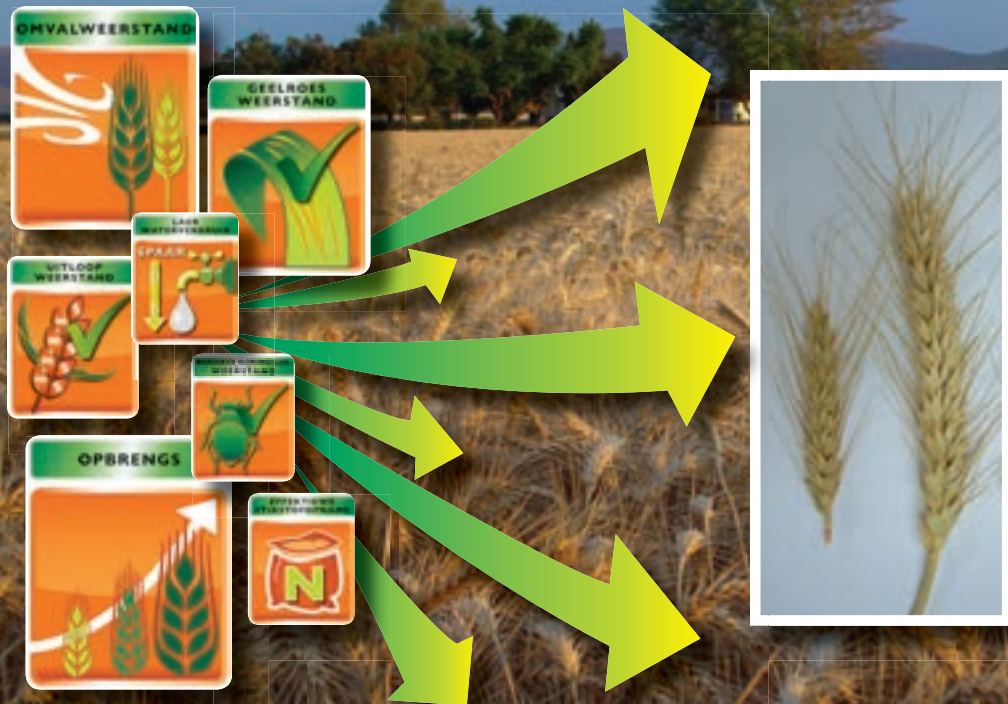
onder Wet 36 van 1947 geregistreer wees en verkieslik deur die saadmaatskappy vir die spesifieke kultivar aanbeveel word.

Daar word dus aanbeveel dat produsente wat nie reeds behandelde saad aankoop nie, maar dit eerder in 'n latere stadium wil laat behandel, dit in samewerking met die betrokke saadmaatskappy doen.

Skrywer: Corné Louw, Senior Ekoonom: Insette, Graan SA

Ons noem dit 'die SENSAGO effek'

- Verbeterde opbrengs en kwaliteitspotensiaal • Siekteweerstand
- Agro ekologiese aanpasbaarheid • Verlaagde insetkoste
- Gemoedsrus en landswe waarde vir die boer

Sensako is Suid-Afrika se voorste verskaffer van unieke koringkultivars en die leier in koringteelt. Vir al jou koringsaadvereistes – plant Sensako vir:

- Beter potensiële opbrengs en kwaliteit
- Agro-ekologiese aanpasbaarheid
- Siekteweerstand • Minder insetkoste
- Gemoedsrus en bekostigbare waardetoevoeging vir die produsent.

Bethlehem Tel: +27 (0) 58 303 4690
Napier Tel: +27 (0) 28 423 3313

www.sensako.co.za

PANNAR in jou omgewing in your vicinity

HOOFKANTOOR/HEAD OFFICE

Posbus/PO Box 19, Greytown, 3250, Tel: (033) 413 9500, Faks/Fax: (033) 413 1769

Nasionale Verkoopbestuurder/National Sales Manager

Flip Botha 082 650 4525

Markontwikkelingsbestuurder/Developing Farmers Manager

Harry Matebese 079 705 0415

Internasionale Navrae/International Enquiries

international@pannar.co.za +27 (0)33 413 9500

NOORDWES/NORTH WEST

Streeksverkoopbestuurder/Area Sales Manager

Jannie Blygnaut 083 659 5400

Landboukundige/Agronomist

Corné van der Westhuizen 082 570 8240

Verkoopsverteenwoordigers/Sales Representatives

Coligny	Jannie van Aswegen	083 449 4526
Delareyville	Cornel Ferreira	079 878 6486
Koster	El le Grange	082 856 5430
Lichtenburg	Ben Dunhin	082 785 7503
Mafikeng	Hendrik Mokoto	082 767 7333
Sannieshof	Pokkenos Otto	071 552 5511
Schweizer-Reneke	Dawie Prinsloo	082 925 4954
Vryburg	Bertie Heyns	083 780 6197
Wolmaransstad	Gert Pretorius	082 924 5484

WES-VRYSTAAT/WESTERN FREE STATE • NOORD-KAAP/NORTHERN CAPE

Streeksverkoopbestuurder/Area Sales Manager

Tiaan Fourie 083 229 3014

Landboukundige/Agronomist

AK Geldenhuys	Wes-Vrystaat	082 496 6058
Andries Zandberg	Noord-Kaap	082 809 4372

Verkoopsverteenwoordigers/Sales Representatives

Bloemfontein	Charl van der Merwe	082 785 1216
Bothaville	Robbie Prehn (Robvil)	082 550 7193
Bothaville	Stefan Prehn (Robvil)	082 417 7193
Douglas	Henri Grové	082 490 9860
Goudveld	Eugène Marais	084 451 9050
Grobblershoop	Johannes Fourie	083 260 4182
Hartswater	Klaas van Wyk	072 665 6488
Hoopstad	Kobus van Zyl	083 967 7858
Jacobsdal	Fanie Schoeman	083 650 7299
Kimberley	Dawie Human	082 782 1287
Kroonstad	Niel Snyders	082 773 8723
Senekal	Rossouw Grobbelaar	083 501 4010
Viljoenskroon	Ben Zengerink (Robvil)	082 927 9399
Wesselsbron	Martin Maartens	082 377 3618

Globale Tegnologie

Plaaslike Prestasie

KWAZULU-NATAL • KAAP/CAPE

Streeksverkoopsbestuurder/Area Sales Manager

Petrus van Rooyen

082 822 6438

Landboukundige/Agronomist

Grant Pringle
Reggie Mchunu

071 678 1511
082 098 5242

Verkoopsverteenwoordigers/Sales Representatives

Ciskei/Oos-Kaap/Eastern Cape	Vusi Ngesi	071 678 1533
Griekwaland-Oos/East	Angus Stanford	082 332 4870
Noord-Oos Kaap/North Eastern Cape	Ian Blakeway	083 414 2446
Oos-Londen/East London	Vincent van der Merwe	082 043 6225
Oos-Londen/East London	Duwal Edwards	083 228 5951
Pietermaritzburg	Chris Nel	079 529 8987
Port Elizabeth	Darryl Lloyd	082 466 7163
Swellendam	Jannie de Bruyn	082 457 2245
Vryheid	Frik Moolman	082 973 6671
Winterton	Gavin Robinson	083 627 5769
Zululand	Welcome Zulu	082 973 6604

OOSTELIKE HOËVELD/EASTERN HIGHVELD • LIMPOPO

Streeksverkoopsbestuurder/Area Sales Manager

André du Randt

082 454 5543

Landboukundige/Agronomist

Hanlie Geldenhuys

082 322 5134

Verkoopsverteenwoordigers/Sales Representatives

Bela-Bela	Nico Bouwer	083 283 4251
Bethal	Jaco Naudé	083 287 0949
Delmas	Martin Bullock	082 921 0887
Ermelo	Enrico van Sittert	082 456 8120
Lydenburg	Dawie Jacobs	083 455 7969
Middelburg	Fanie Roux	082 928 7378
Middelburg	Jacobus Durr	083 388 2617
Mpumalanga/Limpopo	Karabo Puswe	082 715 4878
Pretoria	Alex Watt	082 448 5704

GAUTENG • SUID-MPUMALANGA/SOUTHERN MPUMALANGA OOS-VRYSTAAT/EASTERN FREE STATE

Streeksverkoopsbestuurder/Area Sales Manager

Carl Otto

079 523 9980

Landboukundige/Agronomist

Joe Payne

083 417 4795

Verkoopsverteenwoordigers/Sales Representatives

Bethlehem	Loftie van den Berg	082 375 0277
Frankfort	Gert Naudé	073 246 9416
Heidelberg	Tinus van Rensburg	082 556 9325
Parys/Heilbron	Roger Hele	083 455 6909
Reitz	Ras Meintjes	082 925 7167
Standerton	Jan Saaiman	083 526 4123
Ventersdorp	Paul Herbst	082 929 0570
Vereeniging	Stephan le Roux	078 612 4065

Saam boer ons
vir die toekoms

www.pannar.com • E-pos/E-mail: infoserve@pannar.co.za

Doen só jou eie oesskatting

Santam Landbou is deurgaans besig met navorsing om die metodes vir die bepaling van akkurate haelskade asook opbrengsskattinge vir 'n reeks gewasse te verfyn. Hierdie navorsing word nooit as afgehandel beskou nie. Nuwe terreine word voortdurend bestudeer en bestaande prosedures word goetoets en aangepas om tred te hou met onder meer nuwe kultivars en veranderde boerderytegnieke.

Een gebied wat intens bestudeer word, is die bepaling van oesopbrengste of oesskattinge. Sekere formules is ontwikkel en aangepas, maar 'n deeglike kennis van onder meer die betrokke boerderyvertakking en -streek bly belangrik met die bepaling van 'n oesopbrengs. Die volgende inligting moet slegs as riglyne gebruik word. Nietemin kan dit handig te pas kom wanneer produsente die potensiële oesopbrengs wil beraam. Daar moet egter in gedagte gehou word dat daar baie veranderlikes is wat die akkuraatheid van 'n oes- of opbrengsskatting kan beïnvloed. Hoe nader aan oestyd, hoe akkurater kan bepalinge gedoen word, omdat daar minder kans is dat groot veranderlikes kan voorkom. Een van die mees kritieke faktore is die pitmassa. Dit varieer nie net baie van seisoen tot seisoen nie, maar ook binne die seisoen. Sels nadat die oes ryf geword het, kan faktore soos kopvrot en ander patogene die pitmassa beïnvloed. Die riglyne is soos volg:

1. Koring

By koring is 'n goeie gemiddelde saadtelling ongeveer: Droëland – 3 500 sade/100 g en besproeiing – 3 000 sade/100 g. Vir opbrengsbepalings word twee algemene praktyke, naamlik saai en plant, afsonderlik beskryf.

1.1 Die saai van koring of plant in baie nou rye

- 1.1.1 Eerstens word die aantal are of halms per vierkante meter (m^2) bepaal.
- 1.1.2 Die gemiddelde aantal sade per aar word bepaal deur die sade in 'n monster van koringare, wat klein en groot are na verhouding insluit, te tel. Indien die sade nog nie getel kan word nie, moet 'n goeie gemiddelde telling vir die betrokke kultivar gebruik word.
- 1.1.3 Die volgende formule kan aangewend word vir die berekening van die opbrengs waar koring gesaai is:

Droëland:	$\frac{\text{Are of halms per } m^2 \times \text{sade per aar}}{3\,500}$	= ton/ha
Besproeiing:	$\frac{\text{Are of halms per } m^2 \times \text{sade per aar}}{3\,000}$	= ton/ha

1.2 Koring wat in onderskeibare rye geplant is

- 1.2.1 Bepaal die ryywyde soos volg: Die afstand oor 10 ryspasië word gemeet, met ander woorde vanaf ry 1 tot ry 11, en die afstand só verkry, word deur 10 gedeel om die ryywyde te bekom.

VOORBEELD

$$\begin{aligned} \text{Afstand oor 10 ryspasië} &= 3,5 \text{ m} \\ \text{Ryywyde is } \frac{3,5 \text{ m}}{10} &= 0,35 \text{ m} \end{aligned}$$

- 1.2.2 Die aantal are of halms word oor 'n afstand van 3 m in die ry getel.
- 1.2.3 Die aantal sade per aar word bepaal deur 'n monster van are te tel, wat klein en groot are na verhouding insluit. Indien die sade nog nie getel kan word nie, moet 'n goeie gemiddelde telling vir die betrokke kultivar gebruik word.
- 1.2.4 Die meegaande formule kan gebruik word vir die berekening van die opbrengs waar koring in onderskeibare rye geplant is.

$$\text{Droëland: } \frac{\text{Are of halms per 3 m x sade per aar}}{\text{Rywydte (m) x 3 x 3 500}} = \text{ton per hektaar (opbrengs)}$$

$$\text{Besproeiing: } \frac{\text{Are of halms per 3 m x sade per aar}}{\text{Rywydte (m) x 3 x 3 000}} = \text{ton per hektaar (opbrengs)}$$

2. Mielies

- 2.1 'n Riglyn van 0,28 g/pit kan gebruik word vir die gemiddelde pitmassa van mielies waar die sade getel kan word vir die berekening van die oespotensiaal.
- 2.2 Wanneer die sade nie getel kan word nie, kan 120 g - 180 g per kop, afhangende van die stand en meerkoppigheid, gebruik word.
- 2.3 Eerstens word die gemiddelde aantal koppe per 10 m bepaal. Wanneer die plante in die vegetatiewe stadiums is, moet faktore soos die stand, meerkoppigheid en die spuitvermoë van die plante in ag geneem word.
- 2.4 Bepaal die gemiddelde massa in gram per kop.
- 2.5 Die onderstaande formule kan nou gebruik word om die opbrengs te bereken.

$$\frac{\text{Aantal koppe per 10 m}}{1\ 000} \times \frac{\text{Gram per kop}}{\text{Rywydte}} = \text{ton per hektaar (opbrengs)}$$

3. Sonneblom

- 3.1 Gebruik die volgende riglyne om die gemiddelde saadmassa per kop te bepaal op 'n jong stadium voordat pitte aan die kop getel kan word:

STAND/PLANTE/HA	GRAM SAAD/KOP
50 000	34
40 000	41
30 000	48
20 000	55
10 000	62

- 3.2 Om die pitte per kop te tel, word die volgende metode gebruik:
  - 3.2.1 Meet die deursnee van die kop.
  - 3.2.2 Meet die deursnee van die dowwe kol indien van toepassing.
  - 3.2.3 Tel die aantal pitte per 10 cm² en deel die getal só verkry deur 10 om die aantal pitte per cm² te kry.
  - 3.2.4 Bereken die produktiewe oppervlakte soos volg:

Deursnee van kop	= 15 cm	
Deursnee van dowwe kol	= 5 cm	
Totale oppervlakte	= 15 x 15 x 0,79	= 177,75 cm ²
Onproduktiewe oppervlakte	= 5 x 5 x 0,79	= 19,75 cm ²
Produktiewe oppervlakte	= 177,75 cm ² - 19,75 cm ²	= 158,00 cm ²
  - 3.2.5 Vermenigvuldig die aantal pitte per vierkante sentimeter (cm²) met die produktiewe oppervlakte om die aantal pitte per kop te kry.
  - 3.2.6 Vermenigvuldig die aantal pitte van die kop met die gemiddelde massa per pit om sodoende die massa van die kop te kry. 'n Massa van 0,04 g/pit kan as riglyn gebruik word.
- 3.3 Tel die aantal koppe per 10 m.
- 3.4 Meet die rywydte.

Vervolg op bl. 22

Doen só jou eie oesskatting

Vervolg van bl. 21

3.5 Gebruik die volgende formule om die opbrengs te bereken:

$$\frac{\text{Aantal koppe per 10 m}}{1\ 000} \times \frac{\text{Gram per kop}}{\text{Rywydte}} = \text{ton per hektaar (opbrengs)}$$

4. Droëbone en sojabone

Volg die volgende stappe om die opbrengsskatting by droëbone en sojabone uit te voer:

- 4.1 Bepaal die aantal plante per 10 m en die gemiddelde rywydte.
Plante/10 m ÷ rywydte x 1 000 = plante/ha
- 4.2 Bepaal die gemiddelde aantal peule per plant en pitte per peul.
Sojabone, ± 1,8 pitte/peul: Massa: ± 0,16 g/pit
Droëbone: Pitte/peul en massa/pit varieer volgens kultivar:
Klein wit inmaak tipes: Massa ± 0,19 g/pit
Rooi gespikkelde tipes: Massa ± 0,47 g/pit
- 4.3 Ken 'n massa per plant toe deur bogenoemde riglyne te gebruik, maar hou die volgende altyd in gedagte:
  - Egaligheid van plantestand en planthoogtes.
  - Algemene voorkoms en kleur van die plante.
  - Vogtoestande (droogte of versuip).
  - Onkruid-, insek- en siektebeheer.
- 4.4 Plantestandriglyne:

<u>Droëbone:</u>	<u>Groot saad tipes</u>	<u>Klein saad tipes</u>
Oostelike gebiede	± 120 000	150 000 +
Sentrale gebiede	± 100 000	± 140 000 - 150 000
Westelike gebiede	± 80 000 - 100 000	± 120 000 - 140 000
<u>Sojabone:</u>		
Oostelike gebiede	± 300 000 - 400 000	
Sentrale gebiede	± 280 000 - 300 000	
Westelike gebiede	± 280 000 - 300 000	

- 4.5 Bereken nou die opbrengs met die volgende formule:
Plante/10 m ÷ rywydte x massa/plant (g/plant) ÷ 1 000 = ton/ha
- 4.6 Maak voorsiening vir verliese tydens die stroopproses soos volg:
  - Pas die berekende opbrengs by droëbone aan met 'n 80%-faktor.
  - Pas die berekende opbrengs by sojabone aan met 'n 85%-faktor.
  - Onthou ook om by sojabone die stropermeshoogte in aanmerking te neem.

5. Algemene opmerkings

Dit is belangrik dat die gemelde massas slegs as riglyne beskou moet word en dat daar besef word dat dit deur faktore soos voorkoms van die plant, klimaat, streek, kultivar ensovoorts beïnvloed kan word.

Kontakbesonderhede

Kobie de Beer
Bestuurder: Versekeringsdienste (Oes)
Santam Landbou

E-pos: Kobie.debeer@santam.co.za
Tel: 051 407 3123
Sel: 082 574 5355

Skrywer: Kobie de Beer, Bestuurder: Versekeringsdienste (Oes), Santam Landbou, Bloemfontein

Op die voorvoet van saadtegnologie

Noordelike Streek

BESTUURDER:

Erus Hefer

083 461 6675

VERKOOPSBESTUURDERS:

Noordwes, Noord Vrystaat & Botswana
Vrystaat & Noordwes
Noordwes
Limpopo & Gauteng
Mpumalanga
Mpumalanga
Noord-Kaap, Vrystaat & Namibië
Kleinboer Ontwikkeling

Cliffe Deacon
Henk Crafford
Daneel Fourie
Willem Labuschagne
Roelf van Niekerk
Anina Snyman
Andreaco Le Grange
Lawrence Watch

083 441 0242
078 459 4833
083 461 6671
083 501 0109
083 625 4906
082 772 5769
083 631 7716
083 977 0536

Kusstreek

BESTUURDER:

Riaan Roselt

083 277 5894

VERKOOPSBESTUURDERS:

Wes-Kaap & Suid-Kaap
George
Oos-Kaap
KZN

Jan Botes
André Pretorius
Marcell van der Westhuizen
Pierre Le Roux

083 277 5893
082 807 8240
083 626 3235
083 306 5246

LANDBOUKUNDIGE Suid-Kaap:

Konrad Gertse

083 461 6673

LANDBOUKUNDIGE Oos-Kaap:

Ruan Stander

078 019 3408

TEGNIËSE ADVISEUR:

Farida Martin

076 025 5520

LANDBOUKUNDIGE

Dirk Hanekom

083 461 6674

Wes-Kaap & Suid-Kaap:

TEGNIËSE BEMARKINGS-

Jurgens Huse

083 627 2118

BESTUURDER: KZN

LANDBOUKUNDIGE/Grasperke:

Herman Walters

081 015 9834

HOOFKANTOOR: POSBUS 300 BRACKENFELL

TEL: (021) 981 1126 E-POS: info@agricol.co.za www.agricol.co.za

AGRICOL TAKKE: George Tel: 044 878 2408 Port Elizabeth Tel: 041 373 9894

Kimberley Tel: 053 841 0675 Nigel Tel: 011 814 4466 Pretoria Tel: 012 803 6033

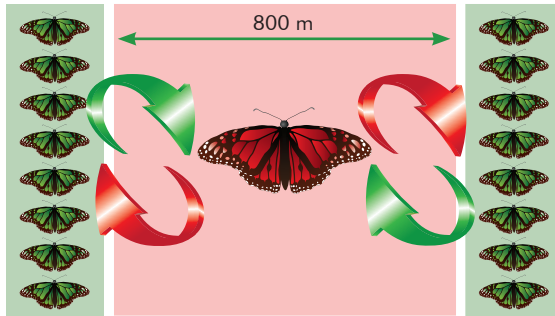
Potchefstroom Tel: 018 294 7470 Camperdown Tel: 031 785 1181

Aanplant van toevlugsareas

Let op die volgende:

Stap 1: Kies die opsie wat vir jou die beste op jou plaas gaan werk.

Opsie A

95% Bt, 5% nie-Bt

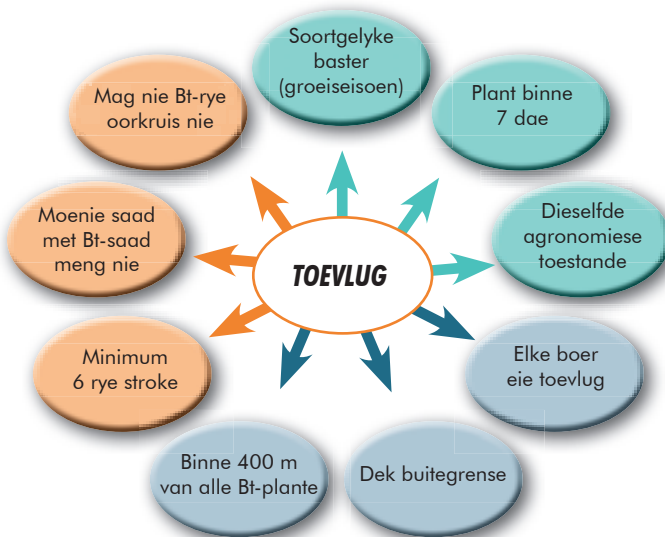
Geen chemiese beheer van stronkboorder in toevlug.

Opsie B

80% Bt, 20% nie-Bt

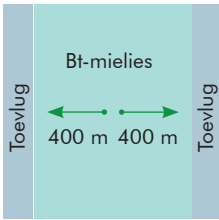
Chemiese beheer van stronkboorder in toevlug toegelaat.

Stap 2: Plant jou toevlug, volgens die opsie wat jy bo gekies het, op die volgende wyse:

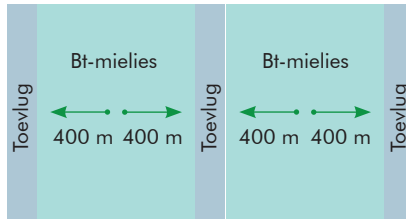

Stap 3: Verken Bt-aanplanting gereed; indien daar meer as 10% stronkboorderskade waargeneem word – kontak onmiddellik jou saadverteenvoerder.

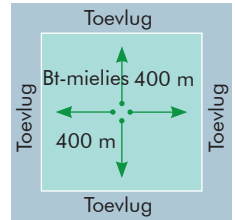
Blokposisionering

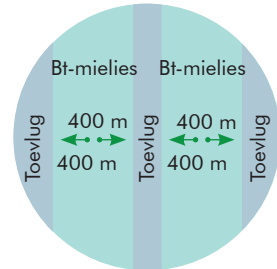
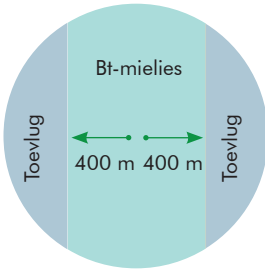
Strookposisionering

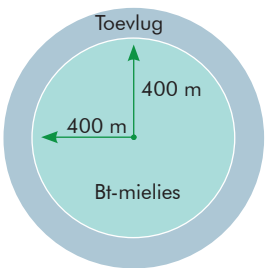
Perimeterposisionering

Spilpuntposisionering

Omsoming van spilpunt

Spilpunt grootte		Minimum aantal rye benodig per rywyde in meter tydens omsoming (5% toevlug)					
Radius (m)	ha	0,60 m	0,75 m	0,91 m	1,00 m	1,20 m	1,50 m
178	10	8	6	6	6	6	6
252	20	11	9	7	6	6	6
309	30	13	10	9	8	7	6
357	40	15	12	10	9	8	6
399	50	17	13	11	10	8	7
437	60	18	15	12	11	9	7
472	70	20	16	13	12	10	8
505	80	21	17	14	13	11	9
535	90	23	18	15	14	11	9
564	100	24	19	16	14	12	10
592	110	25	20	16	15	12	10
618	120	26	21	17	16	13	10

* Behalwe vir die rye aan die buitekant, moet die gebruiker ook ten minste 6 rye in die middel van die spilpunt plant.

Bron: Monsanto

Bepaal pitte per kilogram

Maize seed requirements / Mieliesaadbenodighede

Grade/ Gradering	± Kernels/kg* 80 000 Kernel mass		Plant population/Plantpopulasie										
	± Sade/kg*	80 000 Sade massa	15 000	17 500	20 000	25 000	30 000	35 000	40 000	45 000	50 000	60 000	90 000
Round/Rond		kg	ha/25 kg										
3R	3 100	25,8	5,2	4,4	3,9	3,1	2,6	2,2	1,9	1,7	1,6	1,3	0,9
4R	2 400	33,3	4,0	3,4	3,0	2,4	2,0	1,7	1,5	1,3	1,2	1,0	0,7
5R	2 000	40,0	3,3	2,9	2,5	2,0	1,7	1,4	1,3	1,1	1,0	0,8	0,6
6R	1 700	47,1	2,8	2,4	2,1	1,7	1,4	1,2	1,1	0,9	0,9	0,7	0,5
SR	3 800	21,1	6,3	5,4	4,8	3,8	3,2	2,7	2,4	2,1	1,9	1,6	1,1
MR	3 000	26,7	5,0	4,3	3,8	3,0	2,5	2,1	1,9	1,7	1,5	1,3	0,8
LR	2 200	36,4	3,7	3,1	2,8	2,2	1,8	1,6	1,4	1,2	1,1	0,9	0,6
Flat/Plat													
3F/P	3 700	21,6	6,2	5,3	4,6	3,7	3,1	2,6	2,3	2,1	1,9	1,5	1,0
4F/P	2 800	28,6	4,7	4,0	3,5	2,8	2,3	2,0	1,8	1,6	1,4	1,2	0,8
5F/P	2 400	33,3	4,0	3,4	3,0	2,4	2,0	1,7	1,5	1,3	1,2	1,1	0,7
6F/P	2 100	38,1	3,5	3,0	2,6	2,1	1,8	1,7	1,3	1,2	1,1	0,9	0,6
5F/P	4 400	18,2	7,3	6,3	5,5	4,4	3,7	3,1	2,8	2,4	2,2	1,8	1,2
MF/P	3 300	24,2	5,5	4,7	4,1	3,3	2,8	2,4	2,1	1,8	1,7	1,4	0,9
LF/P	2 600	30,8	4,3	3,7	3,3	2,6	2,2	1,9	1,6	1,4	1,1	1,1	0,7

* Estimate: The number of kernels per kg varies between cultivars and seasons. The above are averages and must be used accordingly.

* Benaderd: Die aantal sade per kg verskil tussen kultivars en seisoene. Die inligting is slegs gemiddeldes en moet sodanig gebruik word.

Uitmuntende Genetika

Bestuur, Produkspesialiste en Verkoopvertegenwoordigers

Lomo Jy Rensburg	Besturende Direkteur	Agronomies & Groente	Oudtshoorn	082 550 8992
Willem Engelbrecht	Bestuurder	Agronomiese Gewasse	Bapsfontein	078 535 3704
Alie Engelbrecht	Bestuurder	Operasioneel	Potchefstroom	083 252 1885
Johan Pieterse	Bestuurder	Uitvoere	Oudtshoorn	083 675 6794
Constant Viljoen	Bestuurder	Produksie	Bapsfontein	082 770 8499
Danie Leeuwener	Bestuurder	Navorsing	Bapsfontein	071 601 5092
Gert Els	Bestuurder		Oudtshoorn	082 413 9728
Floris Kotze	Produkspesialis	Groente	Brits	082 604 0060
Koot Jacobs	Produkspesialis	Groente	Bapsfontein	079 885 4271
Fanie Meiring	Streekbestuurder	Sentraal & Vrystaat	Senekal	083 448 0881
Fanie Yssel	Streekbestuurder	Agronomies	Potchefstroom	083 225 3122
Jan Cilliers	Streekbestuurder	Natal	Dundee	082 449 1498
Jan Meyer	Streekbestuurder	Suide & Weidingspesialis	Oudtshoorn	083 372 5263
Rudi Kuschke	Streekbestuurder	Hoëveld & Mpumalanga	Bapsfontein	082 775 1779
Anina Meyer	Bemarker	Groente	Oudtshoorn	084 787 3625
Casper Linde	Bemarker	Agronomies	Reitz	082 858 5609
Christie Engelbrecht	Bemarker	Agronomies & Groente	Brits	083 474 8009
Fanie Schutte	Bemarker	Agronomies & Groente	Potgietersrus	082 560 8738
Gawie Buys	Bemarker	Groente	Bapsfontein	082 467 0577
GC de Beer	Bemarker	Groente	Brits	083 357 9478
Gys van Schalkwyk	Bemarker	Groente	Malmesbury	082 324 3067
Harry le Roux	Bemarker	Agronomies	Klerksdorp	082 921 2077
Harry Naude	Bemarker	Groente	Louis Trichardt	083 305 3587
Heigers Campher	Bemarker	Groente	Tzaneen	076 667 7396
James Bowker	Bemarker	Agronomies & Groente	Pietemariitzburg	072 605 4128
Koos de Wet	Bemarker	Agronomies & Groente	Brits	072 270 5970
Nico Jy Rensburg	Bemarker	Agronomies	Klerksdorp	083 741 2730
Nico Jonck	Bemarker	Kunsmis	George	082 377 2045
Oupa Vermeulen	Bemarker	Kunsmis	Oudtshoorn	073 155 9999
Thinus Bergh	Bemarker	Agronomies	Schweizer-Reneke	079 493 7982
Rehan Volsoo	Bemarker	Agronomies	Jeffreysbaai	082 301 1613
Wessel vd Merwe	Bemarker	Agronomies	Douglas	082 883 9246
Wimpie le Roux	Bemarker	Agronomies	Wesselsbron	082 770 5773
Wiekie Vogel	Landboukundige	Agronomies	Heidelberg	076 054 5445
Gerhard Engelbrecht	Produkontwikkeling	Soja & Koring	Bapsfontein	076 606 5094
Pieter Jordaan	Produkontwikkeling	Groente	Bapsfontein	072 252 1483

Oudtshoorn 044 203 5180 | **Potchefstroom** 018 293 1233 | **Bethal** 017 647 6431

Brits 012 252 6849 | **Bapsfontein** 011 964 5003 | **George** 044 878 2921

Malmesbury 022 482 2739 | **Potgietersrus** 015 491 6700 | **Senekal** 058 481 4691

Louis Trichardt 015 516 4809 | **Zambië** +211 840 949 | **Zimbabwe** +263 864 4103184

www.saadbemarking.co.za

HOOFKANTOOR

Pieter Herbst 082 558 1766

Tel: (033) 417-1494/6

Faks: (033) 413-1057

E-pos: linkseed@linkseed.co.za

Posbus 755, Greytown, 3250

Suid-Afrika

Deel van die Limagrain Groep

VERTEENWOORDIGERS 2014

OOSTELIKE HOËVELD

NAAM	TEL	AREAS
Stoffel Cilliers	082 452 7403	Middelburg/Carolina/Belfast
Japie Bosman	082 388 1262	Stoffberg/Groblersdal
Bart Saaiman	082 411 0310	Bethal/Ermelo/Piet Retief
Tian Tromp	082 322 1058	Bethal/Van Dyksdrif/Morgenzon/Standerton
Lambert Blom	082 786 6875	Delmas/Balfour/Grootvlei
Breyten Cloete	083 289 8776	Val/Villiers/Vereeniging/Balfour

NOORDWES/VRYSTAAT

NAAM	TEL	AREAS
Paul Breet	082 372 6133	Koster/Randfontein/Carletonville/Oberholzer
Jaco Cronje	082 494 4415	Edenville/Heilbron/Parys/Koppies
Jan Maree	083 289 1360	Wolmaransstad/Ottosdal/Makwassie/Bloemhof
Hanco Steyn	072 783 4845	Bothaville/Viljoenskroon
Ettienne Oussoren	079 524 9470	Potchefstroom/Vereeniging/Fochville
Francois Pretorius	082 499 5433	Coligny/Lichtenburg/Grootpan/Ventersdorp/Koster
Cecil Parsons	082 490 8283	Kroonstad/Hennenman/Welkom/Odendaalsrus
Willem Nel	079 887 4215	Lichtenburg/Sannieshof/Ottosdal/Delareyville

KWAZULU-NATAL EN OOS-KAAP

NAAM	TEL	AREAS
Andries van Niekerk	082 557 9752	Suid-Natal/Natal Middellande/Bergville/Winterton/Oos-Kaap
Mike Pretorius	082 573 2789	Oos-Griekwaland
Erich Muller	082 443 8049	Dundee/Newcastle/Vryheid
Dirk Odendaal	082 559 8130	Vrede/Memel/Frankfort/Harrismith/Warden
Francois Gouws	071 649 7133	Ladybrand/Clocolan/Ficksburg/Excelsior/Marquard
Tappie Bredenkamp	082 570 5849	Bethlehem/Reitz/Lindley/Senekal/Fouriesburg

NASIONALE VERKOOPSBESTUURDER

Des Cuff 079 891 4382

BEMERKINGSDIENSTE BESTUURDER

Wessel Pretorius 072 596 3614

LANDBOUKUNDIGE

Albert Kriek 082 824 5442

www.linkseed.co.za

Bepaal pitte per kilogram Vervolg van bl. 26

Intra-row spacing/Binneryspasiering

Row width/Rywydte	Plant population/Plantpopulasie										
	15 000	17 500	20 000	25 000	30 000	35 000	40 000	45 000	50 000	60 000	90 000
	cm										
0,75 m	89	76	67	53	44	38	33	30	27	22	15
0,91 m	73	63	55	44	37	31	27	24	22	18	12
1,52 m or/of 0,91 m x 2,13 m	44	38	33	26	22	19	16				
1,07 m x 2,13 m or/of 0,91 m x 2,29 m	42	36	31	25	21						
2,13 m	31	27	23	19	16						
2,29 m	29	25	22	17	15						

Sunflower seed requirements/Sonneblomsaadbenodighede

Aanbeveling: Plant 10% - 15% saad vir 'n optimum plantpopulasie	Grade		± Seeds/kg*		± Saad/kg*		Plant population/Plantpopulasie									
	20 000	25 000	20 000	25 000	30 000	35 000	40 000	45 000	50 000	55 000						
	ha/25 kg															
1	11 000	13,8	11,0	9,2	7,9	6,9	6,1	5,5	5,0							
2	12 500	15,6	12,5	10,4	8,9	7,8	6,9	6,3	5,7							
3	15 900	19,9	15,9	13,3	11,4	9,9	8,8	8,0	7,2							
4	21 000	26,3	21,0	17,5	15,0	13,1	11,7	10,5	7,5							

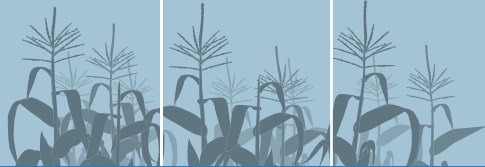
Hierdie tabelle kan deur doelgerigte produsente gebruik word om berekende besluite rakende die verskeie kultivars te neem, om dus sodoende hul boerdery te promoveer.

Bron: Pannar • www.pannar.com

Hoofkantoor Fourways Tel: 011 790-8200 Faks: 011 790-8362	Streek 1 Mpumalanga Tel: 011 818-2277 Faks: 011 818-2404	Streek 2 Noordwes Tel: 018 632-6251 Faks: 018 632-6253	Streek 3 Wes-Vrystaat Tel: 018 462-2242 Faks: 018 462-6980	Streek 4 Sentraal Tel: 011 818-2277 Faks: 011 818-2404	Streek 5 Oos-Vrystaat Tel: 011 818-2277 Faks: 011 818-2404
Kobus Lindeque Besturende Direkteur Monsanto Afrika 011 790 8215	Corrie van Greune Streekverkoops- bestuurder 082 388 0212	Hendrik Engelbrecht Streekverkoops- bestuurder 082 388 0235	Vakant / Vacant Streekverkoops- bestuurder André Bezuidenhout Verteenwoordiger Christiana, Bloemhof, Hoopstad 083 448 9194	Johan Bibbey Streekverkoops- bestuurder 082 924 1077	Mof Krugel Streekverkoops- bestuurder 082 388 0755
Kobus Steenekamp Besigheids- bestuurder Suid-Afrika 082 388 0219	Gert van der Linde Verteenwoordiger Bronkhorstspuit 079 524 7954	Coenie Reichel Verteenwoordiger Lichtenburg-Wes 083 458 3135	Hannes Kriel Verteenwoordiger Bultfontein 079 525 6251	Lood Roos Verteenwoordiger Viljoenskroon 082 559 8923	Johan Greyling Verteenwoordiger Reitz, Petrus Steyn 082 388 0196
Bennie Bester Kommersiële Bestuurder Saad en Gewasbeskerming 082 388 0214	Rohan Claassens Verteenwoordiger Delmas 082 927 7028	Hannes Janse van Rensburg Verteenwoordiger Lichtenburg-Oos, Coligny 083 230 8191	Gert Erasmus Verteenwoordiger Wolmaransstad 082 446 6088	Wessel Sevenster Verteenwoordiger Kroonstad, Hennenman 082 822 8257	Francois de Villiers Verteenwoordiger Harrismith 082 779 5189
Gert Heyns Bemerkings- bestuurder Saad en Biotegnologie 082 388 0211	Ockie van Schalkwyk Verteenwoordiger Bethal 082 851 8483	Eddie Mann Verteenwoordiger Ventersdorp 083 271 5710	Hugo Viljoen Makelaar M & H Viljoen Schweizer-Reneke 082 387 4183	Petri Kunz Verteenwoordiger Koppies, Parys, Sasolburg 083 600 5779	Lizl Fourie Verteenwoordiger Villiers, Frankfort 082 500 5093
Kobus Burger Kommersiële Bestuurder Afrika Groente-afdeling 082 388 0317	Lourens Swart Verteenwoordiger Middelburg-Suid 082 682 2079	Danie Bruwer Verteenwoordiger Sannieshof 082 553 4331	Rudolph Marais Makelaar R&M Agentskappe Wesselsbron 083 293 0686	Willa Botha Verteenwoordiger Hartbeesfontein, Ottodad 083 287 6443	Francois Wolvaardt Verteenwoordiger Heidelberg 072 631 8762
Andrew Bennett Tegnologie-ontwik- kelingsbestuurder Afrika 082 316 2197	Peet la Cock Verteenwoordiger Middelburg-Noord 082 325 6648	Carl Bamberger Verteenwoordiger Delareyville 079 525 6591	Ernst Marais Makelaar R&M Agentskappe Wesselsbron 083 293 0686	Sam Kramer Verteenwoordiger Bothaville, Odendaalsrus 082 894 5788	Albert Parsons Verteenwoordiger Bethlehem, Fouriesburg 072 374 6244
Hendrik van Staden Sleutelrekening- bestuurder 082 388 0728	Ignus van Rooyen Verteenwoordiger Ermelo, Carolina 079 495 2058	André Meyer Verteenwoordiger Koster, Derby 082 388 0198	Benna van Wyk Makelaar Bloemfontein 082 337 0910	Kruger van Wyk Verteenwoordiger Bothaville-Noord 082 573 1181	Barto Luus Makelaar Vrede 082 378 2951
Magda du Toit Kommunikasie- bestuurder 082 388 0187	Louis Bibbey Verteenwoordiger Standerton 071 686 2921	James van der Linde Makelaar Mareetsane 082 322 2201	Jerrie Fox Makelaar Heilbron 082 335 3455	Cliffie Cawood Makelaar Senekal, Winburg 083 444 5527	Charles Kotzé Makelaar Clocolan, Ficksburg 082 898 7631
Pieter Smit Saadproduk- bestuurder 072 603 2483	Derik Moll Makelaar Monseed Ermelo, Amersfoort 083 458 9240	Shadrack Mabuza Makelaar KZN, Swaziland 082 388 0189	Wimpie Pretorius Verteenwoordiger Wes-Kaap / Bokkeveld 082 567 4960	Basil Smit Verteenwoordiger Noordwes Provinsie / Gauteng 082 923 3836	Jan Schabert Makelaar Frankfort 082 773 4490
Groentesaad Divisie	Hugo Le Roux TD Team Lead: Groente 082 768 5166				

Streek 6 Limpopo / KwaZulu-Natal / Noord-Kaap 082 797 0022		Streek 7 Oos- en Wes-Kaap 082 388 0316		Gewas- skermering	Tegnologie-ontwikkeling (landboukundiges)
Johann Olivier Streekverkoops- bestuurder 082 797 0022	Noord-Kaap Stephen Bann Verteenwoordiger Kimberley, Jacobsdal, Douglas 082 388 0205	Hannes Schoeman Streekverkoops- bestuurder 082 388 0316	Thom Steyn Oos 082 443 3881 Plaaskem Yamiela Chem Efekto Contrachem Silvix Agro Landbou Farmkem FAC	Fanie Friis TD Team Lead: Afrika katoen en Sub Sahara Afrika Mielies 083 449 8638	Riaan Rossouw Verteenwoordiger Delmas, Bethal, Heidelberg 082 302 9290
Limpopo Pine Liebenberg Makelaar Springbokvlakte, Bela-Bela 083 255 9566	Ben Cronjé Makelaar Hopetown, Vanderkloof 083 701 7476	Oos-Kaap Wenkem 041 486 2121	Hannes Schoeman Wes- en Oos-Kaap 082 388 0316 Viking Nexus AG Terason Wenkem SA	Leonard Oberholzer TD Team Lead: Suid-Afrika Mielies 082 773 0308	Jaco van Zyl Verteenwoordiger Middelburg, Laeveld 083 289 0212
Johan Smit Makelaar Yamiela-Chem Brits 082 929 9764	Noleen Cronjé Makelaar Hopetown, Vanderkloof 083 701 7476	Wes-Kaap Barenbrug 021 979 1303	Sydney Visser Wes 082 388 0173 Technichem Laeveld Agrochem Bayagro	Michelle Vosges Produktrentmeester- skap en Data- bestuurder 082 868 1243	John Ramashala Verteenwoordiger Groblersdal 083 289 9233
Amadia Smit Amron Chemies Brits 012 252 6691 082 929 4897	Flip Bloem Makelaar Hartswater, Jan Kempdorp 083 456 0629	Katoen Maryké Stanton Verkoopsanalise en Katoenverkope 082 386 4366	Anton Erasmus Verteenwoordiger Lichtenburg, Koster, Namibië 082 921 3602	Tino Erasmus Verteenwoordiger Lichtenburg, Koster, Namibië 082 921 3602	Kevin Nel Verteenwoordiger Bergville, Warden, Bethlehem 079 890 2125
Daan Coetzer Makelaar Lydenburg 083 305 3491	Louie van Zyl Makelaar Prieska 083 702 6568	Colleen Nieuwoudt Verkoopsadmin en CIP Spesialis	Tony Johnson Verteenwoordiger Kroonstad, Heilbron, Bloemfontein 082 390 5509	Wimpie Maré Verteenwoordiger Sannieshof, Wolmaransstad, Delareyville 071 362 5611	
KwaZulu Natal Rijk Neethling Makelaar Bergville, Winterton 082 806 0667		Francisca Erasmus Verkoopsadmin en CIP Programme Wenkem BayAgro Central Loskop Gin Weipe Cotton Gin Yamiela Chem Agro Landbou Qwemico Technichem Noordwes Landbou	Anton Swanepoel Verteenwoordiger Prieska, Kimberley, Douglas 082 821 6832	Paul Groenewald Verteenwoordiger Parys, Viljoenskroon, Fochville 084 200 2314	
Louis du Plessis Makelaar Noord KZN 082 372 2831					
Kevin Gotte Makelaar Sentraal KZN 082 466 2040					
Gavin Tarr Makelaar Underberg 082 494 6099					

WETENSKAP MET DIENS LEWER SUKSES.

MPUMALANGA & GAUTENG

STREEKSBESTUURDER	Puna Maree	076 812 1514
LANDBOUKUNDIGE	Roelof le Roux	083 627 0050
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
BRONKHORSTSPRUIT / DELMAS / BAPSFOONTEIN	Cornel Smit	079 699 4503
OGIES / WITBANK / HOËVELDRIF / DELMAS / OOS-RAND	Kobus van Rooyen	082 524 8490
HANDELAARS		
DELMAS	Callie de Bruin	082 463 6759
DELMAS / HEIDELBERG / GROOTVLEI	Joppie Victor	082 944 6080
DELMAS / HEIDELBERG / NIGEL / BAPSFOONTEIN	Hans van Aardt	082 490 6106
DELMAS / LEANDRA	Jaco Haasbroek	082 457 6810
HOËVELDRIF	PM Erasmus	082 388 2148
NIGEL / DEVON	Jan Smith	072 663 2004
OGIES / BRONKHORSTSPRUIT	Tokkie Botha	082 388 3720
OGIES / WITBANK / HOËVELDRIF	Taylor Botha	082 388 3721

NOORDWES & NOORD-OOS VRYSTAAT

STREEKSBESTUURDER	Fanie le Roux	082 463 0457
LANDBOUKUNDIGE	Philip Fourie	082 909 3262
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
KOSTER / DERBY / GROOTPAN / RUSTENBURG / MAGALIESBURG	Albie Roux	078 801 0331
HANDELAARS		
PARYS / SASOLBURG / VREDEFORT	Burrie Theunissen	082 878 9782
POTCHEFSTROOM / FOCHVILLE / VEREENIGING	Abrie Coetzee	083 448 0940
POTCHEFSTROOM / FOCHVILLE / VEREENIGING	PE Coetzee	073 123 9456
VENTERSDORP / TARLTON / OBERHOLZER	Marnus Pretorius	083 601 9170
VENTERSDORP / TARLTON / OBERHOLZER	Sias Fourie	082 551 4536

MPUMALANGA & LIMPOPO

STREEKSBESTUURDER	Jaco Snyman	082 330 5570
LANDBOUKUNDIGE	Sakkie Koster	083 678 8485
HANDELAARS		
BRITS / THABAZIMBI	Louis Minnaar	082 493 0928
CAROLINA	Johan Oosthuizen	082 892 6618
GROBLERSDAL	Johan Lindeque	082 567 2577
HENDRINA	Morné Ferreira	083 267 8866
HOEDSPRUIT	Marius Janse van Rensburg	083 272 4365
LOUIS TRICHARDT	André Grobbelaar	082 894 0778
LYDENBURG	Hentie Louw	082 327 4162
MARBLE HALL	Jean Gouws	082 789 1489
MIDDELBURG	Jan Wijma	082 555 0014
MIDDELBURG	Pieter Erasmus	082 450 6705
NABOOMSPRUIT / NYLSTROOM / SPRINGBOKVLAKTE	Nico Smit	083 677 6013

MPUMALANGA & NOORD KWAZULU-NATAL

STREEKSBESTUURDER	Gerhard Marais	082 806 7931
LANDBOUKUNDIGE	Sakkie Koster	083 678 8485
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
AMERSFOORT / PLATRANDE / VOLKSRUST	De Wet van den Berg	083 789 9252
HANDELAARS		
BETHAL	Hannes Swanepoel (Jnr)	072 180 2298
BETHAL	Hannes Swanepoel (Snr)	082 555 9571
ERMELO	Petrus von Wielligh	082 948 2610
ERMELO	Wilhelm von Wielligh	072 300 5465
PIET RETIEF	Piet Nieuwenhuizen	082 374 8395
PIET RETIEF	Sarel Nieuwenhuizen	082 680 9198
VRYHEID	AP Keeve	083 679 1763
VRYHEID	Fritz le Roux	082 878 8593

KWAZULU-NATAL & OOS-KAAP

STREEKSBESTUURDER	Gary Farr	073 037 8700
LANDBOUKUNDIGE	Emile van den Berg	082 335 9432
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
NATAL MIDDELLANDE	Matt Conradie	083 630 0251
HANDELAARS		
BERGVILLE / WINTERTON	Gary Wood	082 809 7326
BERGVILLE / WINTERTON	Peter Wood	082 809 7325
DUNDEE	Brian du Toit	082 460 4891
SWARTBERG / KOKSTAD	Philip Mortlock	082 466 1120
SWARTBERG / UNDERBERG	Pip Mortlock	082 826 0247
UGIE / MACLEAR / ELLIOT	Phillip Lindsay	083 301 5260

OOS-VRYSTAAT

STREEKSBESTUURDER	Oosie Oosthuizen (Snr)	082 788 1744
LANDBOUKUNDIGE	Mauritz van Heerden	082 885 3962
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
REITZ / BETHLEHEM / WARDEN / PETRUS STEYN	Oosie Oosthuizen (Jnr)	082 789 4309
HANDELAARS		
BETHLEHEM	Carel Malan	083 654 5009
BETHLEHEM	Gideon Knobel	083 628 6477
BETHLEHEM	Izak Malan	083 262 0250
CLOCOLAN	Max Naude	083 254 3142
FOURIESBURG	Josef van Eeden	082 316 3079
HARRISMITH	Marchand Janse van Rensburg	082 781 5221
HARRISMITH	Marais Potgieter	083 604 2608
PETRUS STEYN / HEILBRON	John Stadler	082 371 4396
REITZ	Johan Engelbrecht	082 775 8434
WARDEN	David Pretorius	071 678 3895

PIONEER HI-BRED RSA

OOS-VRYSTAAT & MPUMALANGA

STREKSBESTUURDER	Dieter Terblanche	072 184 5184
LANDBOUKUNDIGE	Roelof le Roux	083 627 0050
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
MORGENZON / VREDE	Francois du Plessis	082 331 6572
VILLIERS / MEMEL	Schabot de Jager	082 578 5614
HANDELAARS		
FRANKFORT	Renier Bosman	082 490 3024
GROOTVLEI / VREDE	Johan Stadler	082 782 8840
HEIDELBERG	Hendrik de Wet	082 555 0442
STANDERTON	Riaan Starbuck	083 675 8583

SENTRAAAL-VRYSTAAT

STREKSBESTUURDER	Peet Bosman	083 678 2086
LANDBOUKUNDIGE	Philip Fourie	082 909 3262
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
BULTFONTEIN / HERTZOGVILLE	Riaan Potgieter	082 775 1688
HANDELAARS		
HENNENMAN	Len Nel	083 381 5741
KOPPIES	LK Jonker	082 784 1666
KROONSTAD	Fires Jans van Vuuren	082 809 5431
LADYBRAND	Lourie Prinsloo	083 305 2043
LESOTHO	Hans Taljaard	083 255 6932
LINDLEY	Hilgard Muller	082 824 3654
SENEKAL	Jurgens Kotze	083 414 3034
SENEKAL	Meyer Kotze	082 908 9994
VENTERSBURG	Johan Potgieter	082 775 1906

NOORDWES

STREKSBESTUURDER	Tom van den Berg	083 630 0253
LANDBOUKUNDIGE	Philip Fourie	082 909 3262
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
COLIGNY / LICHTENBURG-OOS / HARTBEEFSFONTEIN / KLERKSDORP	Charl de Wet	071 681 1254
DELAREVILLE / MAREETSANE	Jano den Engelsman	083 429 9530
LICHTENBURG-WES	Dirk van Niekerk	082 781 6377
SCHWEIZER-RENEKE / BLOEMHOF	Rudi de Bruin	083 655 2912
HANDELAARS		
OTTOSDAL	Hannes van Wyk	082 829 5496
SANNIESHOF	Jan van Rooyen	083 627 5631

NOORD-KAAP

STREKSBESTUURDER	Martin Brandt	082 303 0698
LANDBOUKUNDIGE	AJ Steyn	083 627 3788
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
BARKLY-WES (Noord) / BULL-HILL / JAN KEMPDOORP / CHRISTIANA / HARTSWATER / MAGOGONG	Christo Nel	083 286 4943
HANDELAARS		
DOUGLAS	Draan Potgieter	084 400 2528
DOUGLAS	Kevin Cook	082 806 4146
DOUGLAS	Reg Meintjies	082 805 5166
GROBLERSHOOP / GROOTDRINK / UPINGTON (Rivier-op)	Chris van der Westhuizen	082 330 6625
HOPETOWN / LUCKHOFF / ORANIA	Kobie Ackermann	082 552 1917
JACOBSDAL / MODDERRIVIER / PERDEBERG / KIMBERLEY / BARKLY-WES (Suid)	Louwtjie Steenkamp	082 808 3316
PRIESKA / MARYDALE	Jannie Smit	082 496 5835
UPINGTON (Rivier-af) / KLIPPUNT / KANONIELEND / KEIMOES / KAKAMAS / AUGRABIES	Jannes Gagiano	084 745 2992
VAN DER KLOOF / COLESBERG	Henri Griesel	082 921 5245
VRYBURG / LOUWNA / TOSKA	Hannes de Wet	082 948 2772

SUID-OOS VRYSTAAT & OOS-KAAP

STREKSBESTUURDER	AJ Steyn	083 627 3788
LANDBOUKUNDIGE	AJ Steyn	083 627 3788
HANDELAARS		
BLOEMFONTEIN	André van Aswegen	083 298 1875
CRADOCK	Dirkie Visser	082 550 4499
CRADOCK	Schalk Vorster	082 876 8296
DEALESVILLE	Jaco Theron	082 353 5205
HUMANSDORP	OB Olivier	082 553 6146
PETRUSBURG	Jano Hugo	082 774 7300
QUEENSTOWN	Christo du Toit	084 452 6629

NOORD-WES VRYSTAAT

STREKSBESTUURDER	Nico Oldewage	083 630 0009
LANDBOUKUNDIGE	Philip Fourie	082 909 3262
DIREKTE VERTEENWOORDIGER		
BOTHAVILLE	Louis Pearson	082 825 2146
VILJOENSKROON / VIERFONTEIN	Tersia Botha	081 894 8867
WESSELSBRON	Herman Coetzee	083 261 9756
HANDELAARS		
HOOPSTAD	Hennie Hattingh	082 804 3707
THEUNISSEN / VIRGINIA	Japie Janeke	083 628 1381
WOLMARANSTAD / LEEUDORINGSTAD / MAKWASSIE	Willie Smit	083 307 9144

HOOFKANTOOR

HOOFBESTUURDER	Tony Esmeraldo	076 430 2131
Biotegnologie Sake- en Registrasiebestuurder	Kulani Machaba	083 640 4045
BEMARKINGSBESTUURDER	Rikus Schoeman	082 805 4588
KLIËNTE DIENSTE		
Oostelike Streek	Noleen Clarke	012 683 5721
Weselike Streek	Nellie Lindeque	012 683 5728
NASIONALE VERKOOPSBESTUURDER	Heinz Oellermann	082 806 7496
STREKSBESTUURDERS		
Oostelike Streek	Jaco Snyman	082 330 5570
Weselike Streek	Pieter Basson	072 235 3652
TEGNIËSE INLIGTINGSBESTUURDERS		
Oostelike Streek	Mauritz van Heerden	082 885 3962
Weselike Streek	Johan Kock	071 681 4039
ONTWIKKELINGSMARK PROGRAMBESTUURDER	Charles Matlou	083 327 7015
HOOFKANTOOR CENTURION		012 683 5700

© 2013 PHIL.
The DuPont Ovaal Logo is 'n geregistreerde handelsmerk van DuPont.

® S.M. TM Geregistreerde handelsmerk van Pioneer.

NUWE GRASSAAD MENGSELS VIR DIERE

Is u moeg gesukkel om verskillende grassaad te meng en afsonderlike weidings vir skape, perde en beeste te vestig. Die antwoord lê in 'n ENKELE MENGSEL wat aan al die voedingsvereistes van u spesifieke kudde sal voldoen, en deur kundiges op die gebied saamgestel is.

Advance Seed, 'n leier in Suid-Afrika op die gebied van landbou produksie verwerking en handel, het drie gebalanseerde mengsels van grassaad ontwikkel wat wanneer dit aangeplant word, 'n bron van grasse ryk aan voedingstowwe en proteïene, wat deur beide skaap, bees en perde benodig word, beskikbaar stel.

VOORDELE:

Plant al jou weidings met EEN MENGSEL en geniet die voordeel van GROTER OESTE met VERBETERDE VOEDINGSWAARDE van alle weikampe sonder om enige kuddes te verskuif of geld te mors op onnodige grootmaat aankope. Verseker dat wat u plant, is wat skape, beeste en perde in hul dieet benodig om in top vorm te wees.

Johannesburg: Jacobsstraat 8, Chamdor, Krugersdorp, Suid-Afrika, 1740

Tel: +27 11 762 5261 • Faks: +27 11 762 4111

Kaapstad: Tel: +27 21 552 0456

sales@advanceseed.com • www.advanceseed.com

PLAAGBEHEER
MARKTE
GRAAN SA
BEMESTING

WERKTUIE & TOERUSTING

ONKRUID
DIENSTE
DIERE
GRAAN SA
MARKTE
SAAD
WERKTUIE
MARKTE
GRAAN SA
BEMESTING
TOERUSTING
SAAD

Claas	36
John Deere	38
BKT Tubestone	41
Rovic Leers	43
Massey/Challenger	44
Argo	46
JHB Tractor Spares	49
Jupidex	50
JWL	51
Donaldson	52
Cerealis Precision	54
ZF Services	56

Opberging

Silobag	57
Silo Warehouse	58

Besproeiing

Lindsay Africa	binne-voorblad
Agrico	binne-agterblad
Agrico	buite-agterblad
Multispray	59

Rapporteer probleme met dieselkwaliteit

Indien produsente vermoed dat daar probleme met dieselkwaliteit is, kan hulle die Suid-Afrikaanse Inkomste-diens (SAID) skakel vir die monitering daarvan.

Kontak

Gregory Marks
Nasionale Groepsbestuurder
021 413 8938
gmarks@sars.gov.za

Indien produsente self hul diesel wil toets, kan die webtuiste www.dieseltesting.co.za besoek word of 087 575 3568 geskakel word om die toetsinstrumente aan te koop.

Lei trekkeroperateurs op

Die opleiding van trekkeroperateurs is 'n kwessie wat vir enige graanprodusent noodsaaklik is. Dit sluit nie slegs die bestuur van die trekker in nie, maar ook die praktiese gebruik en algemene instandhouding daarvan.

Met die oog hiérop het die Graangids besluit om maatskappye wat sulke opleiding verskaf, te nader. Hieronder is die maatskappye wat op ons navrae gereageer het:

Dicla Training Centre	Patrick Verster	071 692 2229	training@dicla.com
Northmec	Arno du Plessis	071 687 5227	arno@northmec.co.za
New Holland	Steve Kite	056 515 1865	stevek@cse.co.za
Barloworld	William Tsheisi	083 627 7257	wtsheisi@barloworld-equipment.com
John Deere	Janalize Barnard	011 437 2666	barnardelizabeth@johndeere.com

Hoe gemak met swak naverkoopdiens?

Indien lede van Graan SA swak naverkoopdiens vanaf meganisasiehandelaars ontvang, kan hulle vir Corné Louw (Senior Ekoonom: Insette, Graan SA), óf Graan SA by 086 004 7246 skakel.

Bron: Corné Louw, Senior Ekoonom: Insette, Graan SA

Graan SA se Boere-innoveringsprogram vir Bewaringslandbou

Graan SA wil die voortou neem in die bevordering van meer volhoubare gewasproduksie en die organisasie glo dat bewaringslandbou, as 'n volhoubare gewasproduksiestelsel wat die stelselmatige aftakeling van grondgehalte kan verhoed, die antwoord hierop is.

Bewaringslandbou hou verskeie ander voordele in, waarvan die belangrikste seker goedkoper en meer winsgewende gewasproduksie is. Ten einde egter al die voordele van bewaringslandbou te ontgin, moet 'n produsent die volgende drie beginsels gelyktydig en met kwaliteit toepas: Minimum grondversteuring, permanente organiese grondbedekking sowel as gewasdiversifikasie.

'n Nuwe program word tans ontwikkel waardeur Graan SA hierdie visie wil verwesenlik. Graan SA se mikpunt met dié program is om 'n omgewing te skep wat dit maklik, gerieflik en aantreklik maak vir 'n produsent om na bewaringslandbou om te skakel. Graan SA se Boere-innoveringsprogram vir Bewaringslandbou gaan dus daarna streef om innoverende idees en projekte te ondersteun wat by hierdie filosofie en beginsels inpas.

Die eerste doelwit is om 'n goeie kennis van en verhouding met sleutelrolspelers, veral produsente, in bewaringslandbou te ontwikkel. In hierdie verband het Graan SA 'n bewaringslandboukomitee gestig wat hoofsaaklik uit innoverende bewaringslandbouprodusente bestaan wat alle graanproduksiestreke verteenwoordig. Die groep het spesifieke verantwoordelikhede vir die komitee geïdentifiseer, waaronder die prioritisering van studiegebiede en temas wat ondersoek moet word, die belangrikste is.

Terselfdertyd is 'n aantal strategiese oogmerke, wat 'n groot impak op die bevordering van bewaringslandbou kan hê, vir die kort- en mediumtermyn voorgelê. Die eerste hiervan is om 'n goeie beskrywing van bewaringslandbou-

praktyke in verskillende agro-ekologiese streke te doen, wat baie waardevol vir bestaande en voornemende bewaringslandbouprodusente behoort te wees en die basis kan vorm van toekomstige tegniese riglyne vir bewaringslandbou. Verder is 'n algemene bewusmaking van en die bied van toegang tot inligting, innovering en navorsing waaraan produsente aktief deelneem, aansporingsmaatreëls en -meganismes, wetgewing, produsentenetwerke en -organisasies (soos studiegroepe) sowel as relevante opleiding vir leerlinge, studente, produsente en voorligters ook in die pyplyn.

**Skrywer: Dr Hendrik Smith,
Bewaringslandboufasiliteerder: Graan SA**

CLAAS AREABESTUURDERS

WES/OOS-KAAP

NOORDWES/NOORD-KAAP/WES-VRYSTAAT

KZN/OOS-VRYSTAAT

NOORDELIKE PROVINISIE/GAUTENG/NOORDWES

MPUMALANGA

Jimmy Immelman

Willem Jonker

Gerhard De Jager

Gerhard Bezuidenhout

Eddie Coetzee

083 635 2220

082 524 9016

082 388 7166

083 627 0228

079 249 6774

jimmy.immelman@kempston.co.za

willem.jonker@kempston.co.za

gerhard.dejager@kempston.co.za

gerhard.bezuidenhout@kempston.co.za

eddie.coetzee@kempston.co.za

CLAAS HANDELAARSNETWERK

WES-KAAP

Bredasdorp	Overberg Agri	028 425 5820	hortong@overbergagri.co.za
Caledon	Overberg Agri	028 214 3845	hortong@overbergagri.co.za
Mooreesburg	MKB	022 433 8333	dewaldb@mkb.co.za

OOS-KAAP

Oos-Londen	Tractorworld	043 731 2100	lacton@ronnies.co.za
Port Elizabeth	Tractorland	082 905 4734	ecfarmingsolutions@gmail.com
Cradock	OVK	048 881 2894	johanh2@ovk.co.za

NOORD-KAAP

Upington	Dege Trekkers	054 331 1276	info@degetrekkers.co.za
Hopetown	OVK	053 203 9200	pieterdw2@ovk.co.za

MPUMALANGA

Balfour	Trekland Dienste	017 773 0263	kmarias@trekland-balfour.co.za
Piet Retief	TWK	017 824 1526	jbender@twkagri.com

VRYSTAAT

Hoopstad	MBM Meganisasie	053 444 2284	elsiemalan@lantic.net
Bloemfontein	AGRICO	051 435 3542	leon.tarr@agrico.co.za
Bothaville	AGRICO	056 515 4924	lawrence.compaan@agrico.co.za
Bethlehem	AGRICO	058 303 5007	christo.hepburn@agrico.co.za
Reitz	VKB	058 863 8222	kobusvh@vkb.co.za
Kroonstad	Kroonstad Trekker Dienste	082 571 6410	kroonstadtrekkerdienste@compuking.co.za

LIMPOPO

Polokwane	Babcock Services CC	015 296 1150	jan@babcockcc.co.za
-----------	---------------------	--------------	---------------------

KWAZULU-NATAL

Dalton	Magritrade SA	033 940 0052	peter@magritrade.co.za
Vryheid	TWK	034 983 2595	vhdmeg@twkagri.co.za

NOORDWES

Lichtenburg	Cerealis Precision	018 632 0362	josey@cerealis.co.za
Ottosdal	Rudolph Agri/Auto Action	018 462 2638	rudolph@agriauto.co.za

LEXION TERRA TRAC

Sedert CLAAS in 1995 die unieke TERRA TRAC-sisteem begin ontwikkel het, is hierdie gesofistikeerde sisteem onder die mees uitdagendste toestande getoets.

Dis om die rede dat ons tot op hede meer as 13,000 spore in die mark het. Met 'n silwer SIMA toekening vir innovasie, kom die volgende eienskappe vanselfsprekend met die TERRA TRAC-sisteem:

- 'n Hidropneumatiese suspensie verbeter bestuursgerief
- 'n Laer skanierpunt verseker doeltreffende kragoordrag
- Top pad-spoed van 40 km/h
- Minder grondverdigting met 66% minder druk op die grond as die van wielmasjiene
- 30% Laer skokimpak vir beter rygerief
- 30% Minder toerustingstres

STROOPTYD WAS NOG NOOIT SO MAKLIK NIE

Nou beskikbaar by jou naaste handelaar

GO WITH THE GRAIN!

JANUARY

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

FEBRUARY

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

MARCH

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

APRIL

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAY

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

JUNE

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

JOHN DEERE CALENDAR 2014

JULY

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

AUGUST

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24/31	25	26	27	28	29	30

SEPTEMBER

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

OCTOBER

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

NOVEMBER

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24	25	26	27	28	29

DECEMBER

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

JOHN DEERE

Deere.co.za

Dieselrabat: Hou dieselverbruik op rekord

Die Wet op Doeane en Aksyns (Nr. 91 van 1964) vereis onder meer dat 'n logboek gehou moet word van hoe diesel verbruik is; 'n dieselrabat is gevolglik op alle dieselverbruik geëis.

Dit is van kritieke belang dat produsente sedert 1 April 2013 streng boek van hulle dieselverbruik moet hou. Agri SA en Graan SA het kommentaar gelewer oor hoe 'n logboek behoort te lyk, maar uitklaring daarvoor is nog nie vanaf die SAID ontvang nie. Intussen word produsente aanbeveel om die minimum inligting wat tans deur die wet vereis word, by te hou deur middel van 'n logboek wat by hoofverspreidingspunte beskikbaar is. Die volgende inligting moet in die logboek vervat word:

- Datum waarop diesel ingegooi is.
- Hoeveelheid diesel wat ingegooi is.

- Beskrywing van die voertuig.
- Rede waarvoor diesel aangewend is.

Graan SA doen 'n beroep op sy lede asook op ander graanprodusente om die korting wat landbouprodusente op diesel ontvang, volgens die voorgeskrewe reëls te hanteer. Indien ongerymdhede op groot skaal opduik, staan landbou die kans om dié dieselkorting te verloor.

Skrywer: Corné Louw, Senior Ekonomiese Insette, Graan SA

Verskaffers van presisieboerderystelsels

Dit is nie aldag so maklik om vinnig by die regte persoon uit te kom wanneer daar met groot maatskappye gewerk word nie. Hieronder is 'n lys van kontakbesonderhede van die vernaamste verskaffers om die soektog na presisieboerderystelsels en -dienste so 'n klein bietjie te vergemaklik:

Maatskappy	Kontakpersoon	Nommer	E-pos
John Deere	Carel Theron	082 802 2209	TheronCarel@JohnDeere.com
New Holland SA	Ockert Scheepers	082 380 2405	scheeperso@nhsa.co.za
Northmec	Rudi du Toit	073 081 8279	RudiD@northmec.co.za
Raven	Jaco Stemmet	082 771 7541	jaco@agrisolutions.co.za
Ronin Precision Farming Systems (Trimble en DICKEY-John)	Jaco Viviers	071 763 1797	jaco@roninpfs.com
Sitech Southern Africa	Hanno Truter	082 319 2301	htruter@clmps.com of hanno_truter@sitech.co.za
Topcon	Christo Helm	083 233 5497	chelm@topcon.com

BKT

GROWING TOGETHER

verskaf deur

Registreer vandag nog vir ons
nuwe Lojaliteitsprogram!

Tubestone Loyalty Club!

Verdien TLC punte met die aankoop van
enige BKT band, by enige deelnemende handelaar!

Punte is geld, terug in u sak!

Registreer by: www.tubestone.co.za

Bepaling van korrekte banddruk vir trekkers, stropers en implemente

Daar kan nie slegs een spesifieke banddruk verskaf word nie. Die banddruk van 'n band sal van verskillende aspekte afhang:

- Die tipe oppervlakte waar die trekker gaan ry – grond, teer of klipperige terrein.
- Die gewig wat deur die band gedra gaan word.
- Die bandnaam, omrede alle bandevervaardigers hulle bande op verskillende maniere produseer.
- Elke bandgrootte en loopvlaktipe verskil uiteraard.

Die meeste vervaardigers van bande het 'n voorgeskrewe banddruk vir elke tipe bandgrootte. Dié inligting verskyn gewoonlik in die katalogusse van die vervaardiger.

NB: Moet nooit 'n band laer as 80% van die voorgeskrewe druk pomp nie.

Watter versekeringsopsies is beskikbaar vir trekker- en stroperbande? Hoe werk dit?

- a. Die meeste buitebandvervaardigers waarborg hulle produk vir vyf jaar teen enige

vervaardigingsdefek wat ontstaan of kan ontstaan vanaf die vervaardigingsdatum (soos op die bande aangebring), óf tot die band uitgeloop is, watter een ook al eerste kom. Wanneer 'n band nie kan funksioneer as gevolg van 'n vervaardigingsfout nie, word die slytasie van die loopvlak gemeet en die eiser word vir die deel wat nie gebruik is nie, vergoed.

- b. 'n Producent kan die bande van landbou-toerusting teen skade of verlies wat vanuit die boerderybedryf ontstaan, verseker. (Vervaardigingsdefekte uitgesluit, behalwe as anders onderskryf is.)

Implemente kan ook teen skade en verlies wat deur 'n ongeluk of brand ontstaan, verseker word. In hierdie gevalle word die bande as deel van die implement gesien indien dit só in die versekeringspolis onderskryf is.

Skrywer: Jean-Maré Theron, Verkoopskonsultant: BKT Tubestone

Gehalte Landbou Toerusting

Belt & Shear Floor

Struck Broomings Implement

Sleep Stroolers

Konvensionele Mielie Planters

Geen Bewerking Planters

Graan & Weldings Planters

Klein Graan Planters

Groot Saad Planters

3-Punt Presale Stroolers

Sleep & 3-Punt Balkopulle

Klein Vierkant Balers

Ronde Balers

Groot Vierkant Balers

Laalgrawe

Horizontale Voermengers

Vertikale Voermengers

Kontak ons vir u naaste Handelaar

- Kaapstad   Tel: +27 (0)21 907 1700
- Johannesburg   Tel: +27 (0)11 396 6200
- Pietermaritzburg   Tel: +27 (0)33 346 2727

www.rovicleers.co.za

MASSEY FERGUSON

Challenger

MASSEY FERGUSON & CHALLENGER HANDELAARS

VRYSTAAT				
>>	Bethlehem	Barloworld Agriculture	058 303 0894	pcoetzee1@bwagri.co.za
>>	Bothaville	Barloworld Agriculture	056 515 4867	fdupreez@bwagri.co.za
>>	Frankfort	Bright Trekkers	058 813 1168	mfbright@lantic.net
>>	Hoopstad	Hoopstad Trekkers	053 444 1900	okowholegoods@lantic.net
>>	Kroonstad	GF Supra	056 215 2367	marica.gfsupra@telkomsa.net
MPUMALANGA				
>>	Bethal	Filter Dienste	017 647 5810	hendri@filterdienste.co.za
>>	Ermelo	JWL	017 819 2026	werner@jwl.co.za
	Lydenburg	Lybasol	013 235 2115	lybasol@lantic.net
>>	Malelane	Malelane Garage	013 791 5215	dzeelie@maltoy.co.za
>>	Middelburg	Barloworld Agriculture	013 244 1311	wdewet@bwagri.co.za
NOORDWES				
>>	Hartbeesfontein	Tradestuff	018 431 0062	lindie@tradestuff2131.co.za
>>	Lichtenburg	Montenegro Agric Trade	018 011 1100	montenegroagric@truenw.co.za
	Mafikeng	Michigan Tractors	018 381 5485	faiza@tractorsales.co.za
>>	Schweizer-Reneke	JBj Machinery	053 963 1832	bjbmachinery@lantic.net
	Vryburg	CJ Motorvoertuie	053 927 6548	juneferris@telkomsa.net
GAUTENG				
>>	Vanderbijlpark	GF Supra	016 931 3622	gfsupra@worldonline.co.za
LIMPOPO				
	Louis Trichardt	Tractor Field Services	015 516 3286	masseyferguson@telkomsa.net
>>	Marble Hall	Cotmaster	013 261 8907	cotmaster@wol.co.za
>>	Polokwane	Polokwane Trekkers	015 293 0352	michigan@telkomsa.net
KWAZULU-NATAL				
>>	Dundee	Farmtrac	034 212 4045	richard@farmtrac.co.za
	Empangeni	KZN Mechanised Farming	035 787 2477	vijen@kznmechanised.co.za
	Himeville	Mays Auto Centre	033 702 1356	bruce@maysautocentre.com
	Ixopo	H & B Equipment	039 834 1247	hbequipment@futurenet.co.za
>>	Pietermaritzburg	Farm Maintenance Services (FMS)	033 342 2372	werner@fms.org.za
	Pinetown	Turfmaster	031 701 8233	rob@turfmaster.co.za
>>	Pongola	SM Motors	071 684 3221	smmotors1@gmail.com
	Port Shepstone	Agriport	039 682 5566	agriport@venturenet.co.za
	Stanger	Sugar Coast Motors	032 551 3041	Reenie.naidoo@grgroup.co.za
>>	Vryheid	Farmtrac	034 983 2011	werner@farmtrac.co.za
>>	Winterton	Drakensberg Agricultural Services	036 488 1644	iisadel@futurenet.co.za

NOORD-KAAP				
>>	Hartswater	BBS	053 474 1547	cuttings.mf@lantic.net
	Kakamas	WP Trekkers	054 431 0188	wptrekkers@lantic.net
	Upington	KGB Clutch and Brake	054 332 6503	kobus@kgbclutch.co.za
WES- EN SUID-KAAP				
	Bellville	Colliers Trekkerdienste	021 951 6917	collierstractors@wcfm.co.za
>>	Caledon	Meets Boeredienste	028 212 1577	meets-boeredienste@telkomsa.net
	Ceres	Reid & Verwey	023 312 2055	jamesreid@kingsley.co.za
>>	George	M Briers Landboudienste	044 873 0450	briersgeorge@intellect.co.za
	Kaapstad	Turfmaster	021 945 4106	hannelie@turfmaster.co.za
>>	Malmesbury	Hennies Trekkers	022 487 2434	henniestrekkers@telkomsa.net
	Montagu	Montagu Trekkerdiens	023 614 2147	mellieros@absamail.co.za
	Oudtshoorn	Klein Karoo Koöp	044 203 5210	wdupreez@kleinkaroo.com
>>	Riversdal	M Briers Landboudienste	028 713 2404	briers@intellect.co.za
	Vredendal	Brand Ford	027 213 1034	admin@brandford.co.za
OOS-KAAP				
	Aliwal-Noord	Aliwal Toyota	051 633 2818	gustaf@aliwaltoyota.co.za
	Graaff-Reinet	Kudu Motors	049 892 2126	sales@kudumotors.co.za
	Kirkwood	Nel's Distributors	042 230 0430	nels@kirkwood.co.za
	Oos-Londen	Tractor World	043 731 2100/25	tractorworld@ronnies.co.za
	Patensie	Gamkor	042 2830422	vanrooyenk@telkomsa.net
	Port Elizabeth	Beer Trekkers	041 453 3498	wandaseaman@beertrekkers.co.za
BOTSWANA				
>>	Francistown	Mont Trade	00267 390 2365	vlado@montgroup.co.bw
>>	Gaborone	Mont Trade	00267 390 2365	vlado@montgroup.co.bw
	Gaborone	Mechanised Farming	00267 397 4336	sales@mfholdings.co.bw
NAMIBIË				
	Otjiwarongo	Otjiwarongo Tractors	00264 6730 3041	massey@mweb.com.na
SWAZILAND				
	Matsapha	Mvulani Trading	00268 2505 7055	massey@swazi.net

>> OOK CHALLENGER HANDELAAR

www.masseyferguson.co.za
 Tel: +27 11 898 0380 > Faks: +27 11 898 0493
 www.challenger-ag.co.za

Landini

Trekkers

MCCORMICK
Trekkers

GALLIGNANI
Ronde- en Vierkant Balers,
Doekbinders

ARGO INDUSTRIAL (PTY) LTD HANDELAARSLYS

**DIE
ARGO
GROEP**

**TEGNOLOGIE
WAT KOSTE
ONDERPLOEG**

**HOOFKANTOOR:
WESTSTRAAT 1
BOKSBURG OOS
1459**

**POSADRES:
POSBUS 161
BOKSBURG OOS
1478**

**TEL:
011 914 1700**

**FAKS:
011 914 3993**

**E-POS:
argo@argosa.co.za**

**WEBBLAD:
www.argosa.co.za**

WES-KAAP

Brackenfell	Argo Landini Landbou	021 982 8102
Caledon	A D M Bedrywe	028 212 3520
Ceres	Ceres Trekkers Ing Werke	023 316 1369
Cianwillem	De Vlie Dienstbase	027 482 2161
Darling	Gunn Track Agri Services	022 492 2857
George	S Haddad Tractors	044 878 1132
Heidelberg	Duvenhoks Diesel	028 722 1100
Oudtshoorn	Cango Tractors	044 272 0939
Piketberg	Weskus Meganassie	022 913 3111
Rawsonville	Rawsonville Garage	023 349 1401
Robertson	Vitech Diesel	023 626 6799
Villiersdorp	Villiersdorp Trekkerdienste	028 840 1105
Vredendal	Weskus Meganassie	027 213 3277
Worcester	WA Meganiese Dienste	023 347 0593

OOS-KAAP

Alexandra	Pro Tractor Services	046 653 0900
Butterworth	Malcomesa Tractor (Trans)	047 491 4619
Butterworth	Landini Eastern Cape	047 491 4619
Cradock	Agrifriend Machinery	048 881 9009
Dordrecht	Weirs Agri Centre CC	045 943 1108
Oos-Londen	Agri Trac & Auto	043 784 8006
Humansdorp	Agrifriend Machinery	042 291 1336
Kirkwood	Lezren 2125	042 230 0547

NOORD-KAAP

Kakamas	Oranje Meganassie	054 431 0388
Karooes	Karooes Trekkers Bk	054 461 1228
Kimberley	Kimech	053 841 0070

GAUTENG

Pretoria	Heads Tractors	012 379 8881
----------	----------------	--------------

MPUMALANGA

Barfleur	Barfleur Landini	017 773 0263
Bethal	TWK Bethal	017 647 6896
Delmas	M & F Bemanking	013 665 5710
Ermelo	TWK Ermelo	017 611 1603
Hectorspruit	Laeveld Trekkers	013 792 4773
Lydenburg	Lydenburg Landini	013 235 2671
Piet Retief	TWK Piet Retief	017 824 1079
Nelspruit	Forest Agri	013 756 2000
Standerton	TWK Standerton	017 712 1460
Middelburg	TWK Middelburg	013 246 1597

FELLA

Snymasjiene, Härke, Hooilugters

sigma 4

Laaigraaf-, Skopgraaf-, Baahvrk-,
Baalklamp- en Skrapereenhede

Spuite

LIMPOPO

Bela Bela	Warmbad Landini	014 736 5937
Elleras	Mogol Motora	014 763 1391
Grobledal	Tractor Mecca	013 262 3539
Polokwane	Pietersburg Landini	015 293 2345
Tzaneen	Landini Tzaneen	015 307 5000
Thabazimbi	Wes enterprises (Pty) Ltd	014 777 2047

NOORDWES

Brits	Genus Landbou Imp. & Exp	012 262 0132
Delareyville	NW Trekkeronderdele Bpk	053 948 1924
Krugersdorp	Genus Landbou Imp. & Exp	011 952 9926
Lichtenburg	Western Motors	018 632 2150
Ottosdal	Ottosdal Landini	018 571 0900
Potchefstroom	OM Agri Potchefstroom	018 293 3827
Schweizer-Renake	Schweizer Landini	053 963 1548

VRYSTAAT

Bethlehem	B R Dienste	058 303 6782
Bothaville	Kroon Landini	058 515 1677
Bultfontein	BUO Agri	051 853 2132
Hansmith	B R Dienste	058 622 1028
Heilbron	Heilbron Massey	058 850 1212
Hoopstad	MBM Meganassie	053 444 2284
Kroonstad	O M Agri Bk	056 213 3296
Ladybrand	B R Dienste	051 924 6022
Rietz	B R Dienste	058 863 3308

KWAZULU-NATAL

Dundee	Endutrac	034 212 4045
Eastcourt	Eastcourt Farmers Equipment	036 352 3078
Huhtluwe	TWK Huhtluwe	035 562 0097
Kokstad	Domsig Motors	039 727 2141
Pietermaritzburg	Reapers	033 394 6301
Port Shepstone	M & F Tractor Parts	039 682 7772
Pongola	TWK Pongola	034 413 1360
Umhali	Peters Tractors and Accessories	032 947 1816

SUIDELIKE AFRIKA

Maritzburg-Swaziland	AgriMech (Pty) Ltd	00268 2518 6214
Zambia	Sargo Agri Equipment	00260211 241 280
Zimbabwe	Wednli Investments	002634 620 375

AREABESTUURDERS

Kaaprovinsie	Richard Wheeler	082 809 9460
Limpopo en		
Mpumalanga	Hagen Lammerding	082 653 4907
Vrystaat en Noordwes	Izak Smit	082 879 9550
KwaZulu-Natal	Brad Braithwaite	082 907 4336

Driver's licences for different vehicles

The categories of driving licences, classes of motor vehicles relating to each category of such licences and the authority conveyed by such licences, are included in the table below.

Code	Class of motor vehicle	Authorisation
B	<p>A motor vehicle, excluding a motor cycle, motor tricycle, tractor and a motor vehicle which is a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery not designed principally for the conveyance of persons or goods, being –</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) a motor vehicle, including a motor home, the tare of which does not exceed 3 500 kg; or (ii) a minibus, a bus or a goods vehicle, the gross vehicle mass of which does not exceed 3 500 kg, with or without a trailer, the gross vehicle mass of which does not exceed 750 kg, but does not include an articulated motor vehicle. 	<p>Includes authorisation to drive –</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) a tractor; and (ii) a motor vehicle which is a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery not designed principally for the conveyance of persons or goods, with or without a trailer.
C1	<p>A motor vehicle, excluding a motor cycle, motor tricycle, tractor and a motor vehicle which is a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery not designed principally for the conveyance of persons or goods, being –</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) a motor vehicle, the tare of which exceeds 3 500 kg, but does not exceed 16 000 kg; or (ii) a minibus, a bus or a goods vehicle, the gross vehicle mass of which exceeds 3 500 kg, but does not exceed 16 000 kg, with or without a trailer, the gross vehicle mass of which does not exceed 750 kg, but does not include an articulated motor vehicle. 	<p>Includes authorisation to drive any motor vehicle for which a Code B driving licence is required.</p>
C	<p>A motor vehicle, excluding a motor cycle, motor tricycle, tractor and a motor vehicle which is a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery not designed principally for the conveyance of persons or goods, being a bus or a goods vehicle, the gross vehicle mass of which exceeds 16 000 kg, with or without a trailer the gross vehicle mass of which does not exceed 750 kg, but does not include an articulated motor vehicle.</p>	<p>Includes authorisation to drive any motor vehicle for which a Code B or C1 driving licence is required.</p>
EB	<p>A motor vehicle, excluding a motor cycle, motor tricycle, tractor and a motor vehicle which is a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery not designed principally for the conveyance of persons or goods, being –</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) an articulated motor vehicle, of which the gross combination mass of the truck-tractor does not exceed 3 500 kg; (ii) a combination of – <ul style="list-style-type: none"> (aa) a motor vehicle of which the tare does not exceed 3 500 kg; or (bb) a minibus, bus or goods vehicle, the gross vehicle mass of which does not exceed 3 500 kg, with a trailer the gross vehicle mass of which exceeds 750 kg. 	<p>Includes authorisation to drive any motor vehicle for which a Code B driving licence is required.</p>

EC1	<p>A motor vehicle, excluding a motor cycle, motor tricycle, tractor and a motor vehicle which is a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery not designed principally for the conveyance of persons or goods, being –</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) an articulated motor vehicle, of which the gross combination mass of the truck-tractor exceeds 3 500 kg, but does not exceed 16 000 kg; (ii) a combination of – <ul style="list-style-type: none"> (aa) a motor vehicle of which the tare exceeds 3 500 kg, but does not exceed 16 000 kg; or (bb) a minibus, bus or goods vehicle, the gross vehicle mass of which exceeds 3 500 kg, but does not exceed 16 000 kg, with a trailer the gross vehicle mass of which exceeds 750 kg. 	<p>Includes authorisation to drive any motor vehicle for which a Code B, C1 or EB driving licence is required.</p>
EC	<p>A motor vehicle, excluding a motor cycle, motor tricycle, tractor and a motor vehicle which is a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery not designed principally for the conveyance of persons or goods, being –</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) an articulated motor vehicle of which the gross combination mass of the truck-tractor exceeds 16 000 kg; (ii) a combination of a bus or goods vehicle, the gross vehicle mass of which exceeds 16 000 kg, with a trailer the gross vehicle mass of which exceeds 750 kg. 	<p>Includes authorisation to drive any motor vehicle for which a Code B, C1, C, EB or EC1 driving licence is required.</p>

Source: Department of Transport: Regulation 99; National Road Traffic Regulations, GNR.225 of 17 March 2000

Specialists in replacement parts for **FIAT, FORD and NEW HOLLAND**

Tel: (011) 615-6421/667-2100
Fax: (011) 622-4311/616-5144
Email: jhbtrac@icon.co.za
www.jhbtractorspares.co.za

**32 Davies Road
Malvern East
PO Box 40051
Cleveland, 2022**

JHB TRACTOR SPARES
Die betroubare deel van jou plan

Member of the **PLENNEY GROUP**

CHOICE WITHOUT DOUBT / KEUSE SONDER TWYFEL

30 Halsted Road, Mkondeni, Pietermaritzburg, 3201
www.jupidex.co.za info@jupidex.co.za

**Kverneland
Optima**

**Kverneland
CTC**

**Kverneland
Qualdisc**

**Kverneland
CLG II**

**Kverneland
CLC EVO**

Kverneland Visio

**Taarup Feeder
Mixer**

Power Harrows

Kverneland Mulcher

Vicon Spreaders

Kverneland Ploughs

Fede Sprayers

Jupidex Slasher

Jupidex Offset

Wolagri Balers

Lime Spreaders

Contact Numbers

Head Office:
 Tel: +27 33 386 3574

Parts....
 Direct to you!

JACKIE PIEK
 Spares Manager
 082 906 8715

BRIAN MUMFORD
 Eastern Cape
 & Exports
 072 725 7757

GIDEON HUMAN
 Northern Cape
 072 190 9110

BENNIE DIPPENAAR
 Western Cape
 079 376 4294

JACQUES VISSER
 Central &
 South Free State
 082 449 8116

GIEL LOMBAARD
 North West Province
 082 766 4115

JOHAN JANSEN
 KwaZulu-Natal
 082 338 6002

JP JONKER
 Eastern & Northern
 Free State
 082 445 5834

JOHANN DE BRUIN
 Gauteng, Limpopo &
 Mpumalanga
 071 480 5645

TERRY ALEXANDER
 National Sales Manager
 082 383 6700

ORTHMAN

Implement stuurstelsel

- Agter of tussen ry gemonteer
- Integreer met meeste GPS stelsels
- 2 – 6 skottel modelle
- 30" – 60" skottels

ORTHMAN 1tRIPr

"Strip-till"/Strookbewerkings Implement

- "Auto-Reset" funksie op tand
- Robuuste konstruksie
- Opsionele planter koppelstuk
- Opsionele kunsmis toedienings toestel

ORTHMAN

'Stack-Fold' Planterbalk

- 8 ry "Narrow Transport" - 24 ry modelle
- Korrel en vloeibare kunsmis opsies
- Ten volle gemonteer - met hulpwiele - of semi-gemonteer
- Gebou volgens u ry behoeftes

Solutions for your farm...make it MonTag

Kunsmis toedienings oplossings

- Stuurbare of vaste-as kunsmis sleep karre
- 5 ton korrel kunsmis tenk met individuele uitmeter vir elke ry
- Korrel kunsmis tenk monterbaar op implement of op sleepkar

5 ton kunsmis tenk met uitmeter

Stuurbare kunsmis kar

Korrel kunsmis uitmeter
Ry akkuraatheid van +/- 4%

Meganiese stuuraksie | Koppel aan bestaande implemente | Uitmeter vir elke ry - geen verdeelkoppe

JWL Industriële en Landbou Voorsieners, Ermelo
Jakes Jacobs 078 400 7801 of Werner Nel 079 506 7495
www.jwl.co.za | www.montagmfg.com | www.orthmanag.com

Engine and Vehicle

- Engine air cleaner assemblies
- First fit replacement elements
- Intake and outlet accessories
- Lube, oil, fuel filters
- Fuel filter water separators
- Coolant filters, hose and coolant

Industrial Hydraulic

- Lubrication system filtration
- Hydraulic filtration - full range
- Clean fuel and lube solutions
- Elements for competitor housings
- System accessories

Industrial Air Filtration

- Dust and fume control
- Control room/ambient air filtration
- Complete installations
- Testing, inspection and service
- Spares, cartridges and filterbags
- Gas turbine

Aerospace

Disk Drive

...Pure Filtration Excellence

www.donaldson.co.za
Phone: 0860 FILTER

Veiligheid van plaaswerkers: Hoe gemak as 'n werknemer aan diens beseer word?

Wees proaktief:

Die beste manier om veiligheid in enige werksplek te verseker, is om eerstens sesmaandelikse veiligheidsopleiding aan alle personeel te verskaf, en tweedens weeklikse gesprekke oor potensiële gevare en risiko's in die werksplek asook voorkomende optredes met die werknemers te voer. Rekord moet van alle gesprekke gehou word.

Die plaas is 'n uitdagende omgewing, blootgestel aan verskeie potensiële veiligheid- en gesondheidsrisiko's wat geskep of veroorsaak word deur onder meer diesel, voertuie, masjinerie, chemikalieë, lewende hawe, omgewing (brande, weerstoestande en natuurrampe), hoë stroomspanning, swaar vragte, swak etiket teenoor kliënte en medewerkers en nog vele meer. Risiko neem toe in die geval van ongeletterde en ongeskoolde werknemers.

Dit is die werkgewer se verantwoordelikheid om 'n veilige werksomgewing te skep. Opleiding in terme van korrekte werksywyses en gebruik van toerusting is nodig. Hierdie opleiding verwys kortliks na algemene veiligheidsvoorgemaatreëls, higiëne en huishoudpraktyk, spanwerk, veiligheidsbewustheid en beplanning rondom prestasieverbetering.

"Toolbox"-opleiding is van kritieke belang. Dit behels 'n 15 minuut-lange weeklikse gesprek met werknemers oor praktiese gebeure aan die hand van gevallestudies: Wat het/kan gebeur indien risiko's nie bekamp word nie? Sirkuleer byvoorbeeld beeldmateriaal oor 'n trekker sonder sy "PTO-cover" asook die besering/

afsterwe as gevolg daarvan. Die rekordhouding van hierdie kommunikasie is baie belangrik – laat almal teenwoordig 'n presensielys teken wat die inhoud van die gesprek en beeldmateriaal volledig beskryf, en hou dit op lêer. Hierdeur verseker die werkgewer dat daar deurlopend aandag aan veiligheidsbewustheid geskenk word.

Besering/afsterwe aan diens – wat nou?

Die ongeluk moet eerstens ondersoek word en tweedens binne sewe dae nadat dit plaasgevind het, korrek by die ongevallekommissaris (Departement van Arbeid) deur die werkgewer gerapporteer word, soos vereis deur die wet.

A. Ondersoek van 'n ongeluk:

1. Sper die ongelukstoneel af deur die area met lint af te bak. Indien 'n persoon oorlede is, moet die totale ongelukstoneel onaangeraak gehou word totdat die polisie op die toneel verskyn. In die geval van 'n besering, ontbied die nooddienste so gou as moontlik.
2. Versamel soveel as moontlik inligting aangaande die ongelukstoneel. Voer onderhoude met ooggetuies en verseker dat dit as 'n verklaring opgeteken word en elke bladsy volledig onderteken word.
3. Neem soveel as moontlik foto's om as bewysstukke te dien.
4. Bepaal die volgorde van die gebeure wat tot die ongeluk gelei het.
5. Bepaal die oorsaak/oorsake wat tot die ongeluk gelei het.

Vervolg op bl. 55

*Onakkurate planter kos jou geld .....
Ons help jou om dit terug te kry!*

20/20 SeedSense

Die SeedSense wys die foute soos dit gebeur in die land. Meer as net 'n monitor, dis 'n volledige bestuurstelsel.

Delta Force

Beste genetika beteken niks as dit nie op die regte diepte geplant word nie. DeltaForce verseker elke pit op die regte diepte met die minste kompaksie.

V-Drive

V-Drive stel die planter in staat tot maksimum prestasie en variërende populasie sonder enige koppelings, hidrouliese motors en kettings.

20/20 RowFlow

Die RowFlow stel jou in staat om variërend te plant en sodoende jou grond se optimale potensiaal te ontgin.

FieldView

Jy het elke sekonde 'n hoë definisie uitleg van die planterprestasie. Met die Alert Email en Sms-stelsel, is jy ten alle tye in beheer.

Yield Sense

20/20 Seed Sense nou ook Yield Sense meer akkurate inligting om beter besluite te neem gedurende strooptyd. Plus FieldView-tegnologie.

KONTAK ONS:

Francois 082 333 1330

Frikkie 083 637 0109

Anton 083 381 1907

Veiligheid van plaaswerkers: Hoe gemaak as 'n werknemer aan diens beseer word?

Vervolg van bl. 53

6. Beveel regstellende stappe en verbeterings aan, en hou 'n noodvergadering met alle personeel om veiligheidsbewustheid te verskerp "toolbox".

B. Rapporteer die ongeluk korrek:

1. Werkgewers moet Deel A van die W.CL.2-vorm invul – die vorm is op die Departement van Arbeid se webtuiste of by enige diensentrum beskikbaar.
2. Werkgewers moet Deel B van die W.CL.2-vorm afskeur en dit so gou as moontlik aan die dokter of hospitaal verskaf.
3. Werkgewers moet die volledige vorm (insluitend die dele deur die dokter voltooi – W.CL.4) aan die Vergoedingsfonds stuur. Mediese bewyse speel 'n belangrike rol wanneer aanspreeklikheid vir die betaling van vergoeding en mediese uitgawes bepaal word; daar is drie tipe verslae:
  - a. Eerste mediese verslag: W.CL.4.
  - b. Verslae van mediese vordering: W.CL.5.

Hierdie verslae word maandeliks ingedien wanneer die werknemer langdurige mediese behandeling ontvang en gevolglik afwesig is weens beserings wat in 'n ongeluk opgedoen is.

- c. Finale mediese verslag: W.CL.5. Hierdie verslag moet ingedien word sodra die werknemer se toestand gestabiliseer het.
4. Die hervattingsverslag (W.CL.6) moet deur die werkgewer ingevul word onmiddellik nadat die werknemer werk hervat.
- * Dit is belangrik dat die werkgewer nie vir volledige dokumentasie moet wag voordat 'n ongeluk aangemeld word nie.

Skakel die LWO Werkgewersorganisasie by 0861 101 828 vir meer inligting.

Bron: LWO Werkgewersorganisasie

ZF SERVICES SOUTH AFRICA. OPTIMISING COST, QUALITY AND RELIABILITY.

Specialists in the reconditioning of all ZF Transmissions and Axles on all makes of Construction and Mining equipment. We offer 12 months / 1500 hour warranty, only genuine parts used and latest upgrades fitted, highly trained staff, competitive pricing, service exchange units available (spec dependent), 24hr field and breakdown service and the commissioning of specialised transmissions. ISO:9001:2008

Johannesburg: +27 11 457 0000 | Cape Town: +27 21 948 2148 | www.zfsa.co.za

MOTION AND MOBILITY

The Bulk Grain Storage Revolution!

A complete and cost effective system for your grain storage.

www.silobags.com

Baggers

De-Baggers

Sweepers

Silo Bags

Fertilizer Carts

Grain Carts

Forage Baggers

Silo Seals - Exclusive to Silo Bag

Wilhelm Grüter
Tel: +27(83) 457-9372
wg@silobags.com

Jan Dreyer
Tel: +27(83) 279-3211
jd@silobags.com

Fax: +27(58) 303-9600
37 Naude Street, Bethlehem, 9700
PO Box 2319, Bethlehem, 9700

SILO WAREHOUSE
(PTY) LTD.

Silo's, graan bunkers,
bakkiehyers,
awegaars, graan-
skoonmakers,
bandvoerders,
slepkettings en
graan droërs.

Voerbuis en silo's
vir hoender-, vark-
en voerkraalboerderye.

Silo's vir sementpoeier
of vliegassand, kalk en
silikasand in die
konstruksiebedryf

Top kwaliteit toerusting

Webblad: www.silowarehouse.co.za

E-pos: info@silowarehouse.co.za

Tel: (012) 332-1469

Faks: (012) 332-4523

Sel: 082 492 7496

MULTISPRAY

EST. 1954

YOUR FAMOUS NAME IN SPRAYING
WE MANUFACTURE SPRAYING EQUIPMENT FOR YOUR SPECIFIC NEEDS!

AGRICULTURAL DIVISION
FIRE FIGHTING EQUIPMENT
INDUSTRIAL SPRAYS
PEST CONTROL

PUMPS • Spares and Repairs
• Hoses

Orifice Discs

Manifold Control Unit

Spray Tips

Nozzle Bodies

Strainers

Filters

Spray Guns

Fertilizer Nozzles

PRECISION FARMING SOLUTIONS

GPS GUIDANCE: CHOOSE FROM
TWO EASY-TO-USE OPTIONS

CenterLine® 220:

- Simple, reliable guidance for spraying, spreading and more
- Straight line (parallel) and curved AB modes

Matrix Pro GS:

- Full-color, touchscreen display in two available sizes
- RealView® camera monitoring with exclusive Guidance Over Video
- Compatible with BoomPilot automatic swath control and UniPilot® assisted steering

Long-term value, short payback

- Improved accuracy minimizes waste and increases profitability
- Less driver fatigue, increased productivity
- Easy to install, setup and operate

www.teejetguidance.com

Contact us for a FREE TeeJet catalogue!

P.O.Box 50, Halfway House, Midrand

Tel 011 805 2091 | Fax 011 805 2093 | sales@multispray.com | www.multispray.com

PLAAGBEHEER
ONKRUID
GRAAN SA
DIERE
DIENSTE
TOERUSTING
GRAAN SA
BEMESTING
SAAD
WERKTUIG
PLAAGBEHEER
MARKTE
ONKRUID

BEMESTING

DIERE
SAAD

GRAAN SA
PLAAGBEHEER
MARKTE

Triomf	61
SA Kalk & Gips	62
Sasol Nitro	68
Zinchem	72
MBFI	77

Grondontledingslaboratoriums in Suid-Afrika

Die onderstaande laboratoriums neem aktief deel aan die kontroleskema van AgriLASA (Agri-Laboratorium Assosiasie van Suidelike Afrika).

Laboratorium	Standplaas	Kontaknommer
1. LNR-Instituut vir Industriële Gewasse	Rustenburg	014 536 3150
2. NviroTek Laboratories	Brits	082 889 0133/9
3. Bemlab (Edms) Bpk	Strand	021 853 1490
4. Instituut vir Plantproduksie – Grond, Plant en Water	Elsenburg	021 808 5296
5. SGS Suid-Afrika (Edms) Bpk	Somerset-Wes	021 852 7899
6. GEO Laboratorium	Kockspark	083 379 6540
7. SA Suikernavorsingsinstituut	Mount Edgecombe	031 508 7436
8. Omnia Kunsmis Bpk	Sasolburg	016 970 7273/23
9. LNR-Instituut vir Tropiese en Subtropiese Vrugte	Nelspruit	013 753 7067
10. LNR-Kleingraaninstituut	Bethlehem	058 307 3501
11. Eko-Analitiese Laboratorium (Noordwes-Universiteit)	Potchefstroom	018 293 3900
12. Royal Swaziland Sugar Corporation	Mhlume	00268 2313 4197
13. Cedara – Grondvrugbaarheid	Hilton	033 355 9456
14. LNR-Instituut vir Grond, Klimaat en Water Laboratorium	Pretoria	012 310 2500

Bron: AgriLASA

Suid-Afrikaanse ontledingslaboratoriums van kunsmis en landbouchemikalieë

Laboratoriums wat kunsmisontledings doen, is:

• **NviroTek**

Kontakpersoon: Mnr F Reeders
Tel: 082 889 0133/9

• **SGS**

Kontakpersoon: Mnr Stuart Shepherd
Tel: 021 852 7899

• **MLS**

Kontakpersoon: Mnr Dennis Gregory
Tel: 011 457 1808/1

Laboratoriums wat landbouchemikalieë (plaag- en onkruidodders) ontleed, is:

• **Consulting Chemical Laboratory (Pty) Ltd**

Kontakpersoon: Me VG Koterba
Tel: 011 395 3222
Faks: 011 395 3218
Sel: 086 530 1503
E-pos: tasha.ccl@netactive.co.za

• **SABS**

Pharmaceutical Chemistry,
SABS Commercial (Pty) Ltd
Kontakpersoon: Mnr Gerty Pieters
(Senior Toetsbeampte)
Tel: 012 428 6668
Faks: 012 428 6019
E-pos: pietergj@sabs.co.za

• **Pesticide Analytical Technology CC**

SANAS ISO/IEC17025 Accredited Laboratory
Kontakpersoon: Me Susan Marais
Tel: 012 548 6375
Faks: 012 548 6375
Sel: 083 301 6176
E-pos: maraism@absamail.co.za

Bron: AgriLASA

TRIOMF AGRI XCELLENCE

PRESISIE BOERDERY

TRIOMF Agri Xcellence se ervare presisie-boerderspan bestaan uit kundige, uitgesoekte landboukundiges, grondwetenskaplikes en agronome wat optimale opbrengs en maksimum wins vir die produsent wil verseker.

Die **TRIOMF Agri Xcellence** spesialiste lewer kundige insette en waardevolle nasorgdiens aan die produsent om besparings op insetkoste mee te bring.

TRIOMF Agri Xcellence dienste aan die produsent sluit ondermeer in:

- Satellietbeelde
- Grondkartering
- Identifisering van risiko-gronde
- Opstel van grond-chemiese profiele
- Grondvoorbereiding- en bemestingsaanbevelings
- Insameling en verwerking van opbrengsdata

www.triomf.co.za

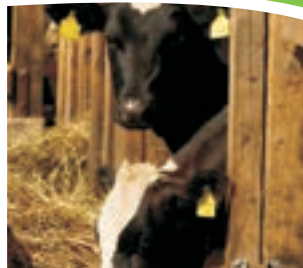
Tel: 0861TRIOMF | E-pos: xpert@triomf.co.za

SA KALK & GIPS LIME & GYPSUM

Jou vennoot in 2014

Carl Taljaard
Besturende Direkteur

SA KALK & GIPS LIME & GYPSUM

Hendrik Heyl
Operasionele Direkteur

BEMARKINGSPAN

Renso Nel
Bemarking- & Verkoopsbestuurder

Nadia Nichols
Operasionele- & Promosiebestuurder

Liezl Deetlefs - Bemarkingsassistent

VOERKALK / KUNSMIS FILLER:

- Prolime Voerkalk • Prolime Kalsiet
- Prolime Filler 2-4mm

Linelle de Wet - Operasioneel

NOORDELIKE BRONNE:

- Olifantsfontein depot • Mpumalanga dolomiet
- Lyttelton dolomiet • Dolotop
- Mooiplaas dolomiet

Chantelle Dixon - Operasioneel

NOORDELIKE BRONNE:

- Chloorkop gips • Phokeng gips
- Potchefstroom gips
- Kulu-CAG & DAG • Phalaborwa gips

KAAPBRONNE:

- CALMAG • Vredenburg Kalsiet "100" • Vredendal dolomiet
- Vredendal kalsiet • Kolkiesrivier gips • Yzerfontein gips
- Vanrhynsdorp gips • Titan Gips

Liezel Botha - Operasioneel

NOORDELIKE BRONNE:

- Ulco Kalsiet • Malelane (stegs Gromag)
- Zimbiwa dolomiet
- Calmasil dolomiet

KAAPBRONNE:

- Bridgetown dolomiet • Bredasdorp kalsiet
- Bredasdorp Aghydrate • Langvlei dolomiet

Anél Campher - Operasioneel

NOORDELIKE BRONNE:

- Panfontein kalsiet • Standerton depot
- Immerpan kalsiet • Meyerton dolomiet
- Northam kalsiet

KAAPBRONNE:

- Titan kalsiet • Calcitop • Dolotop • Resiesbaan

Tel: 0860 103 515
Faks: 0860 103 516
www.sakg.co.za

Landbouwkalkbronne in Suid-Afrika

Wes-Kaap

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNUMMER
Bredasdorp	Aghydrate	Gebluste kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Bredasdorp	Bredasdorp	Kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Bredasdorp	Karsrivier	Kalsiet	Nitrophoska	028 713 1508
Moorreesburg	Bridgetown	Dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Moorreesburg	Titan Lime	Kalsiet, dolotop, kalsitop	SA Kalk & Gips	087 010 3515
Robertson	Langvlei	Dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Robertson	Langvlei	Dolomiet	Cape Lime	023 626 3190
Saldanha	Saldanha	Kalsiet	VDM	022 714 4212
Vredenburg	Calmag	Gebluste dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Vredenburg	Vredenburg	Dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Vredenburg	Vredenburg	Kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Vredenburg	Tabakbaai	Kalsiet	Lime Sales LTD	021 552 3090
Vredendal	Vredendal	Kalsiet/Dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Vredendal	Vredendal	Kalsiet/Dolomiet	Cape Lime	023 626 3190

Gauteng

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNUMMER
Olifantsfontein	Mpumalanga	Mikrofyndolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Olifantsfontein	Olifantsfontein Depot	Versakte kalk, gebluste dolomiet, dolotop & kalsitop	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Meyerton	Meyerton	Dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Meyerton	Meyerton	Dolomiet	PBD Boeredienste	016 366 1004/5
Pretoria	Lyttelton	Mikrofyndolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Pretoria	Mooiplaas	Mikrofyndolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Pretoria	Mooiplaas	Mikrofyndolomiet	Kalkor	011 721 3141
Pretoria	Mooiplaas	Mikrofyndolomiet	H Pistorius	012 342 1075
Springs	Sappi	Mikrofyndolomiet	H Pistorius	012 342 1075
Springs	Zimbiwa	Subdolomiet	Kalkor	011 721 3141
Benoni	Zimbiwa	Subdolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Vereeniging	Panfontein	Kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Vereeniging	Panfontein	Kalsiet	PBD	016 366 1004/5

Mpumalanga

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Malelane	Malelane	Magnesiet-gromag	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Malelane	Chamotte	Magnesiet	Kalkor	011 721 3141
Malelane	Malelane	Magnesiet	H Pistorius	012 342 1075
Middelburg	Calmasil	Dolomiet	PBD Boere-dienste	079 511 5185/4
Middelburg	Calmasil	Dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Standerton	Standerton Depot	Kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Witbank	Hiqua	Kalsiet	Kalkor	011 721 3141

Oos-Kaap

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Albertinia	Resiesbaan	Kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Albertinia	Resiesbaan	Kalsiet	Nitrophoska	021 887 2817
Jeffreysbaai	Jeffreysbaai	Skulpkalk	SA Kalk & Gips	086 010 3515

Noord-Kaap

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Barkly-Wes	Ulco	Gebluste kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Daniëlskuil	Daniëlskuil	Kalsiet	Kalkor	011 721 3141

Limpopo

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Immerpan	Immerpan	Kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Immerpan	Inca	Kalsiet	Kalkor	011 721 3141
Immerpan	Leo	Dolomiet	Kalkor	011 721 3141
Immerpan	Leo	Dolomiet	H Pistorius	012 342 1075
Immerpan	Immerpan	Kalsiet	Inca Mining	015 667 0536

Vervolg op bl. 66

Landbouwkalkbronne in Suid-Afrika

Vervolg van bl. 65

KwaZulu-Natal

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Mandini	Tugela	Gebluste kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Catoridge	Catoridge Depot	Silika	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Newcastle	iNogo	Dolomiet	H Pistorius	012 342 1075
Newcastle	iNogo	Dolomiet	Kalkor	011 721 3141
Port Shepstone	Kulu	Kalsiet & dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Richardsbaai	Richardsbaai	Gebluste kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515

Noordwes

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Buhrmansdrif	Prolime	Kalsiet, voerkalk & korrels	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Buhrmansdrif	Buhrmansdrif	Kalsiet	Grasland Ondernemings	018 632 6046
Christiana	Britten	Kalsiet & dolomiet	Grasland Ondernemings	018 632 6046
Groot Marico	Marico	Dolomiet	Grasland Ondernemings	018 632 6046
Mareetsane	Mareetsane Depot	Mikrofyne dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Northam	Northam	Kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Northam	Agri-Lime	Kalsiet	Kalkor	011 721 3141
Ventersdorp	Ventersdorp Depot	Mikrofyne dolomiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515

Vrystaat

LIGGING	NAAM	KALKBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Barkley-Wes	Ulco	Gebluste kalsiet	SA Kalk & Gips	086 010 3515

Gipsbronne in Suid-Afrika

Wes-Kaap

LIGGING	NAAM	GIPSBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Ceres	Kolkiesrivier	Natuurlike gips	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Vanrhynsdorp	Vanrhynsdorp	Natuurlike gips	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Yzerfontein	Yzerfontein	Natuurlike gips	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Moorreesburg	Titan	Sintetiese gips	SA Kalk & Gips	086 010 3515

Gauteng

LIGGING	NAAM	GIPSBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Midrand	Chloorkop	Fosforgips	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Midrand	Chloorkop	Fosforgips	H Pistorius	012 342 1075
Midrand	Chloorkop	Fosforgips	Kalkor	011 721 3141

Limpopo

LIGGING	NAAM	GIPSBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Phalaborwa	Phalaborwa	Fosforgips	SA Kalk & Gips	086 010 3515

Noordwes

LIGGING	NAAM	GIPSBRON	MAATSKAPPY	KONTAKNOMMER
Potchefstroom	Potchefstroom	Gesifte & ongesifte fosforgips	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Potchefstroom	Potchefstroom	Fosforgips	Noordwes Landboudienste	018 297 1302
Rustenburg	Phokeng	Fosforgips	SA Kalk & Gips	086 010 3515
Rustenburg	Phokeng	Fosforgips	Kalkor	011 721 3414

Kontaksentrum

fertiliser@sasol.com

087 350 2222

Titel	Naam	Selnommer
<i>Hoofbestuurder</i>	<i>Johannes Louw</i>	<i>082 441 7846</i>
<i>Nasionale Verkoopsbestuurder</i>	<i>Danie Roode</i>	<i>083 628 4095</i>
<i>Bestuurder Tegniese Dienste</i>	<i>Mark Hawksworth</i>	<i>082 458 4306</i>
<i>Bestuurder Tegnologie & Spesiale projekte</i>	<i>Erik Adriaanse</i>	<i>079 519 7610</i>
<i>Verkoopsbestuurder Afrika</i>	<i>Dawie Ras</i>	<i>082 801 7949</i>

Bemarkingsbestuurders/Landboukundige Dienste

Streek	Naam	Selnommer
<i>Limpopo</i>	<i>Willem Engelbrecht</i>	<i>082 825 7781</i>
<i>Witbank, Middelburg, Belfast, Lydenburg & Nelspruit Streek</i>	<i>Koos Beets</i>	<i>082 555 1523</i>
<i>Grobblersdal & Marble Hall</i>	<i>Kenneth Mokoena</i>	<i>082 452 5674</i>
<i>Hoëveld, Bethal, Ermelo, Volksrust & Piet Retief</i>	<i>Adolf Bosman</i>	<i>071 678 2244</i>
<i>Delmas, Bronkhorstspruit & Nigel</i>	<i>Dudu Mashile</i>	<i>071 678 3625</i>
<i>Gauteng</i>	<i>Cedric Kgonyane</i>	<i>082 417 2023</i>
<i>Brits & Rustenburg</i>	<i>Dawie Ras</i>	<i>082 801 7949</i>
<i>Noordwes</i>	<i>AP de Wet</i>	<i>082 464 2056</i>
<i>Noord-Vrystaat, Balfour & Frankfort</i>	<i>Philip Bignaut</i>	<i>082 302 3130</i>
<i>Suid-Vrystaat</i>	<i>Theo Kleynhans Lucas Serage</i>	<i>082 314 3655 082 881 2272</i>
<i>Harrismith, Vrede & Noord KwaZulu-Natal</i>	<i>Andre de Villiers</i>	<i>082 444 8481</i>
<i>Noord-Kaap</i>	<i>Bertus Schoeman</i>	<i>071 678 3668</i>
<i>KwaZulu-Natal & Noordoos-Kaap</i>	<i>Bryan Genllood Pius Radebe (KZN) Tom Thimla (Oos-Kaap)</i>	<i>082 873 8698 082 773 9457 082 807 3979</i>
<i>Wes-Kaap & Suidoos-Kaap</i>	<i>Mark Hawksworth Ian Bell</i>	<i>082 458 4306 082 872 8717</i>

Belangrike makro-elemente in grond

Verwydering is deur totale plant, ingeslote die saad of vrug

Gewas	N (kg)	P (kg)	K (kg)
Produksie van 1 ton mielies	27	4,5	20
Produksie van 1 ton koring	27	4,8	13
Produksie van 1 ton sonneblomsaad	67	7,1	96
Produksie van 1 ton ongedopte grondbone	70	5,2	43
Produksie van 1 ton sojaboonsaad	210	23,0	73
Produksie van 1 ton tomatievrugte	6	3,0	8

Ander makro-elemente

Kalsium (Ca) en Magnesium (Mg)

Bekalking van suurgronde is 'n noodsaaklike praktyk vir die instandhouding van grondvrugbaarheid en -produktiwiteit. Gronde onder bewerking is geneig om te versuur en die versuringstempo word versnel deur bemesting met ammoniumbevattende stikstofbronne. Navorsing wat deur die MVSA op sandleemgronde van die Avalon- en Hutton-families op die Hoëveld gedoen is, dui op 'n gemiddelde minimum aanvaarbare pH (KCl)-vlak van 4,5 en 'n maksimum aanvaarbare persentasie suurversadiging van 10 - 15.

In proewe wat op die Mpumalanga Hoëveld uitgevoer is, is gevind dat 'n toediening van ten minste 1 ton landboukalk per hektaar per jaar nodig is vir instandhouding van optimum pH- en suurversadigingspeile. Magnesiumvlakke in gronde moet liefers nie laer as 50 mg kg⁻¹ daal nie. Indien magnesiumvlakke laer as dit daal, moet dolomitiese kalk toegedien word.

Swael (S)

Swael is 'n noodsaaklike makro-element en dus net so belangrik in plantvoeding as die ander makro-elemente. Die tekortsimptome is 'n geel

verkleuring van die hele plant wat dikwels eerste by die nuwe groei sigbaar raak. Plante met 'n swaeltkort het dikwels ook dunner stamme en 'n kleiner groeiwyse.

Swaeltoediening deur middel van kunsmis het in die afgelope jare baie afgeneem, veral met die toenemende gebruik van hoërgraad kunsmismengsels, wat min of geen swael bevat nie. Tesame hiermee het die Suid-Afrikaanse mieliegronde oor die algemeen 'n lae swaelleweringsvermoë. Hierdie lae swaelleweringsvermoë is onder meer te wyte aan 'n lae organiese materiaalinhoud, lae pH en lae kleipersentasie. Die beperking op swaeldioksied industriële emissies dra ook by tot 'n totale afname van indirekte swaelvoorsiening (as 'n bestanddeel van kunsmis en deponering van SO₂). Presies hoeveel is egter nie bekend nie. 'n 1993-onderzoek deur die Waternavorsingskommissie het aan die lig gebring dat sulfaatdeponering in die Vaaldam-opvangsgebied binne die bereik van 10 kg - 23 kg S ha⁻¹ jr⁻¹ val.

Swaeltoedienings (4 kg S ha⁻¹ onderhoud per ton graan) kan oorweeg word waar aanduidings uit blaaranalises en/of grondontleding op maontlike tekorte dui.

Vervolg op bl. 70

Belangrike makro-elemente in grond

Vervolg van bl. 69

Mikro-elemente

Sink (Zn)

Gedurende die laat sestigerjare het sink baie op die voorgrond getree nadat sinktekorte vry-algemeen op jong mielies geïdentifiseer is. Hierdie sinktekorte was veral prominent waar hoë konsentrasies kunsmis naby die saad geplaas is of waar die grond onlangs bekalk en koel betrokke temperature ondervind is. Die sinkprobleem het egter met die koms van sinkbevattende mengsels grootliks verdwyn en sinkreserwes is in baie gronde tot onnodige hoë peile verhoog.

As 'n algemene reël kan gestel word dat sinkbemesting by mielies onnodig is indien die ontleding van sink in die grond meer as $1,5 \text{ mg} - 2 \text{ mg Zn kg}^{-1}$ aantoon.

Boor (B)

Positiewe opbrengsreaksies op boorbemesting is in proewe verkry waar boorkonsentrasies in mielieblare tydens blomtyd laer as $8 \text{ mg} - 10 \text{ mg kg}^{-1}$ gedaal het (GCJ Kruger, Sasol Kunsmis; persoonlike mededeling).

Hierdie reaksies is hoofsaaklik op ligte tekstuurgronde in die Oos-Vrystaat en die Mpumalanga Hoëveld verkry, waar blaarontledings die vorige seisoen 'n moontlike boortekort aangedui het. Waar boortekorte ver wag word of positief geïdentifiseer is (byvoorbeeld deur middel van blaarontleding), kan dit met 'n toediening van $0,5 \text{ kg} - 2 \text{ kg B ha}^{-1}$ reggestel word.

Dit moet verkieslik in 'n wateroplosbare vorm vóór planttyd toegedien word.

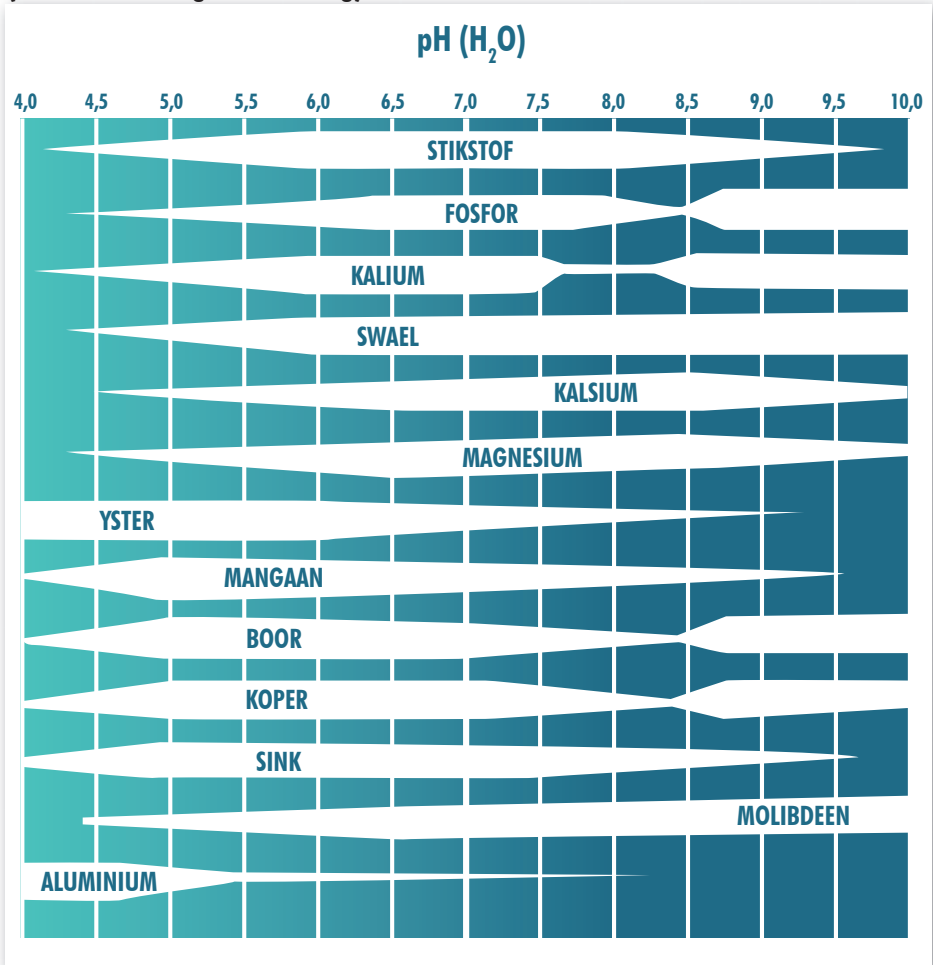
Molibdeen (Mo)

In die laat sestigerjare was molibdeentekorte 'n algemene verskynsel op jong mielies wat op suurgronde aangeplant is. Met die koms van molibdeenbehandelde saad het die probleem egter baie verminder. Molibdeentekorte word met sterk suurgronde geassosieer en molibdeen word weer beskikbaar gestel as die grond behoorlik bekalk word.

Planttoeganklike mikro-elemente soos beïnvloed deur pH

(MVSA Bemestingshandleiding)

Bron: Data uit MVSA Bemestingshandleiding, 2007

Ry-plasing van mikro-elemente 'n moet vir die mielieprodusent

– Hennie Stander, besigheidseenheidsbestuurder, Zinchem

Die vraag of mikro-elemente noodsaaklik is vir mielieverbouing in Suid-Afrika, is reeds oor en oor beantwoord en daar is weinig vooraanstaande produsente wat nie jaarliks mikro-elemente toedien nie. Die vraag is egter watter manier van toediening die beste resultaat lewer.

Statistiese mielieproewe die afgelope seisoen gedoen deur mnr Burrie Erasmus van The South African Breweries Maltings (SABM), het weer eens gewys dat die toediening van mikro-elemente in die ry, noodsaaklik is vir optimale opbrengs.

Erasmus, wat reeds 27 jaar in diens by SABM is, is voortdurend op soek na nuwe maniere om die opbrengs van mielies en gars te optimaliseer. Ná vele produsente uitstekende resultate met betrekking tot Zinchem se Multimikro behaal het, het Erasmus die totale 1 010 ha onder sy bestuur, met Zinchem se graangewas-grondtoedienings Multimikro behandel. Die produk is teen 3 kg/ha in die ry met 'n toediener wat op die planter monteer is, toegedien. Geen verdere mikro-elemente is toegedien nie. Tabel 1 dui die verskil in opbrengs asook die verhoogde wins/ha teen 'n mielieprys van R1 950/ton aan wat met die statistiese mielieproef behaal is. Die kontrole het geen mikro-elemente ontvang nie.

Elemente soos sink (Zn), mangaan (Mn), koper (Cu) en yster (Fe) beweeg baie moeilik in die grond en daarom is

TABEL 1: OPSOMMING VAN OPBRENGS- EN FINANSIËLE VOORDEEL BEHAAL DEUR MULTIMIKRO-TOEDIENING.

	ton/ha
Kontrole	14,33
Multimikro	15,04
Verhoogde opbrengs/ha	0,71
Mielieprys/ton	R1 950
Koste van produk/ha	R120
Netto voordeel/ha	R1 267,93

TABEL 2: GRONDTOEDIENING.

250 liter grondtoediener		250 liter grondtoediener John Deere		600 liter grondtoediener	
Beskrywing	Eenheidsprys	Beskrywing	Eenheidsprys	Beskrywing	Eenheidsprys
Grondtoediener 1- tot 10-ry (plantvoeding)	R6 188,95	Grondtoediener 1- tot 10-ry (plantvoeding)	R6 188,95	Grondtoediener 1- tot 10-ry (plantvoeding)	R6 188,95
Tenk – 250 liter (horisontaal/rond)	R964,90	250 liter-stander vir 8-ry en 6-ry John Deere	R2 035,00	Tenk – 600 liter met stander en band vir disselboom	R3 520,00
250 liter-stander vir balk met bande	R2 035,00				
Installasiefooi	R2 412,27	Installasiefooi	R2 412,27	Installasiefooi	R2 412,27
Reis per kilometer	R5,74/km	Reis per kilometer	R5,74/km	Reis per kilometer	R5,74/km

*** Pryse sluit BTW uit ***

dit noodsaaklik om hierdie elemente by 'n rygewas in die ry te plaas, sodat dit optimaal opgeneem kan word. Toediening van mikro-elemente met behulp van 'n ry-plasingstoediener (*applicator*) is soveel meer effektief as breedwepige toediening. Die plant het vanaf dag een 'n hoë konsentrasie mikro-elemente by die eerste wortels beskikbaar. 0,5% sink word dikwels saam met kunsmis-plantmengsels in die ry toegedien, maar is van min waarde aangesien die sinkbron gewoonlik uit sink-as of sinkoksied bestaan. Hierdie is van die onoplosbaarste vorms van sink beskikbaar.

Zinchem se Multimikro bevat egter sinksulfaat, wat 100% oplosbaar is en dadelik vir die plant beskikbaar is. Verder bevat die Zinchem se Multimikro ook Mn, Cu, Fe en B. Blaartoediening van mikro-elemente is ook redelik effektief, maar 'n mielieplant se behoefte aan hierdie voedingselemente kan onmoontlik op hierdie manier ten volle bevredig word, tensy weekliks bespuit word, wat weer nie ekonomies geregverdig kan word nie. SABM maak gebruik van twee planters om die 1 010 ha mielies te plant, waarvoor die koste om dit toe te rus met toediensers gebou deur Quantum spuite, nagenoeg R11 000 per planter sou beloop. Indien aanvaar word dat die statistiese proef deur Erasmus gedoen is, die totale 1 010 ha verteenwoordig, het dit 'n addisionele inkomste van R1 280 609 teweeggebring.

In droëlandverbouing waar rye nog wyer is, maak ry-plasing van mikroelemente nog meer sin en daar is ook heelwat proefresultate hiervan beskikbaar, waar tot 29% opbrengsverhogings by 'n studiegroep in vorige seisoene behaal is. Ry-plasing van mikroelemente behoort binne die volgende paar jaar 'n standaardpraktik in Suid-Afrika te word. Teen 'n verhoogde inkomste van R1 267,93/ha, sal 'n produsent dus slegs 10 ha benodig om die koste van so 'n toediener binne een jaar te dek.

Navrae

Vir enige navrae oor Quantum spuite, kontak 087 808 1825, 083 991 2342 of info@quantumsprayers.co.za of besoek die webwerf by www.quantumsprayers.co.za.

Dring daarop aan

MULTI MIKRO PRODUKLYS 2013

Produknaam	Registrasie Nr.
Sonneblom & Grondboon - Blaartoediening	B4499
Graangewasse - Blaartoediening	B4502
Pekanneut - Blaartoediening	B4496
Groente - Grondtoediening	B4500
Groente - Blaartoediening	B4495
Aartappel - Grondtoediening	B4497
Aartappel - Blaartoediening	B4498
Graangewasse, Olie- en Proteïensade - Grondtoediening	B4501

Die reeks produkte bestaan uit 100% water-oplosbare bronne van ses van die belangrikste mikro-elemente, naamlik Zn, Cu, Mn, Fe, B en Mo. Die produkte is in kristalvorm beskikbaar wat maklik oplos en dan deur besproeiingstelsels, Zinchem se mikro-element grondtoediener of trekkerspuit toegedien kan word.

multimikro

ZINCHEM – 'n Afdeling van die Zimco Groep (Edms.) Bpk.
 Posbus 6645, Dunswart, 1508
 Hoek van Lincoln- en Styx weg, Nywerheidsgebied, Suid-Benoni
 Tel: 011 746 5000 / 0861 000 222, Faks: 011 421 2235
 E-pos: sales@zinchem.co.za | www.multimikro.co.za

Grondmonsterneming: Hou dié in gedagte

Grondontledings word gedoen om te bepaal wat die grond se vermoë is om die nodige plantvoedingstowwe aan die betrokke gewas te voorsien. Die grondontledings word in verband gebring met die voedingstofopname van die gewas, die aanvulling van plantvoedingstowwe deur bemesting en die beplanningsopbrengs. Uit plantvoedingsprogramme wat hierdie faktore in ag neem, word riglyne dan neergelê wat in 'n gegewe situasie geldig sal wees.

Ten einde ten volle van hierdie riglyne gebruik te maak, is dit noodsaaklik dat grondmonsters wat geïnterpreteer word, verteenwoordigend van die betrokke land is. Om dit te bereik, word die volgende standaardprosedures by die hantering van grondmonsters vereis:

- Homogene eenhede, wat ook prakties vir gewasverbuingsdoeleindes is, moet gemonster word. (Homogeniteit word deur vorige gewasprestasie, gronddiepte, grondkleur, grondtekstuur en topografie bepaal.)
- 'n Grondmonster moet 'n homogene eenheid van nie meer as 50 ha verteenwoordig nie.
- Homogene eenhede moet duidelik en afsonderlik genommer word.
- Probleemkolle moet apart aangedui en gemonster word.

- By die neem van die monster moet alle vreemde materiaal (gras, stokke, los klippe) by die monsterpunt verwyder word. In die geval van baie klipperige gronde moet 'n skatting van die klippersentasie per volume gemaak word.
- Op elke homogene eenheid moet 20 - 40 monsters eweredig oor die volle oppervlakte van die land geneem word. Opvallend swak kolle, wenakkers, vergaderplekke van diere ensovoorts moet vermy word.
- Die aanbevole diepte vir monsterring vir die bogrond is ongeveer 200 mm, dit wil sê die 0 mm - 200 mm-gedeelte van die bogrond word gemonster. Ondergrondmonsters word in die 200 mm - 600 mm-laag van die profiel geneem.
- Indien die land geploeg is, moet monsters lukraak oor die hele oppervlakte geneem word. As die rye van die vorige oes nog sigbaar is, moet die submonsters lukraak tussen en in die rye geneem word.
- Om resultate te kan vergelyk, moet daar elke keer op ongeveer dieselfde tyd van die jaar, óf tydens dieselfde fase van die verbouingsprogram gemonster word, maar minstens een keer elke drie jaar.
- Die 20 - 40 monsters waaruit 'n finale monster saamgestel word, moet op 'n skoon sak saamgevoeg word. Klonte word stukkend gemaak, vreemde materiaal word verwyder en die grond word deeglik gemeng. Nadat dit in 'n dun laagie oopgesprei is, word klein skeppies eweredig oor die volle diepte en oppervlakte geneem, en in 'n skoon plastieksakkie of kartonhouer geplaas. Hierdie finale monster, verteenwoordigend van 'n homogene eenheid, moet 'n massa van 0,5 kg - 1 kg hê.
- Bykomende gegewens oor die eienskappe van die grond, klimaat asook die produksie- en bemestingsgeskiedenis moet voorsien word, aangesien aanbevelings nie bloot op grondontledings gebaseer kan word nie.

Skrywer: Lientjie Visser, Bestuurder: LNR-Kleingraaninstituut Ontledingslaboratorium

Bereken N-, P- en K-vlakke in kunsmis

Kunsmismengsels

Kunsmismengsels met verskillende verhoudings van N (stikstof), P (fosfaat) en K (kalium) is beskikbaar. Die vrugbaarheidsyfer van die grond in terme van enige tekorte sowel as die koste van die nutriënte in die spesifieke mengsel sal bepaal wat die gewenste mengsel is. Wanneer daar geplant word, sal kunsmismengsels óf uitgestrooi en ingeploug word, óf in streek geplaas word.

Komposisie van voedingswaarde: N-, P- en K-mengsels in verskillende verhoudings word gebruik vir spesifieke doeleindes of gewasse. Die 2:3:2(22)-mengsel bevat byvoorbeeld 'n totaal van 22% plantnutriënte (N plus P plus K). Die 2:3:2-verhouding dui op 'n verhouding van 2N:3P:2K, wat in totaal sewe dele van nutriënte bied. Die mengsel bevat dus: $2/7 \times 22/100 = 6,3\%$ N, $3/7 \times 22/100 = 9,4\%$ P en $2/7 \times 22/100 = 6,3\%$ K. In groter hoeveelhede, bevat elke sak (50 kg) van hierdie kunsmis 3,15 kg N, 4,7 kg P en 3,15 kg K. Hierdie komposisie van voedingswaarde word gebruik om die kwaliteit van 'n mengsel wat aangebring gaan word te bepaal.

Berekening

- Die aanname word gemaak dat die produsent 2:3:2(22)-kunsmis beskikbaar het en besluit het om nie 'n ander mengsel te koop nie.
- Volgens ons voorbeeld, is die nodige voedingswaarde vir 'n bepaalde opbrengs van 2,5 t/ha bereken as 66 kg/ha N, 17 kg/ha P en 35 kg/ha K en 'n besluit is gemaak om 'n derde van die N-vereistes (22 kg/ha) te plant. Veronderstel 2:3:2(22)-kunsmis is beskikbaar en sal gebruik word.
- Die skaal van toediening word bereken as $N = 22 \times 100/6,3 = 349$ kg/ha, $P = 17 \times 100/9,4 = 181$ kg/ha en $K = 35 \times 100/6,3 = 556$ kg/ha. Dit is vanselfsprekend dat die hoeveelhede aansienlik sal verskil en 'n besluit moet gemaak word ten opsigte van die skaal van toediening. Die vraag of die P- of K-status in die grond voldoende is, sal hierdie besluit beïnvloed.
- As die grootste hoeveelheid (556 kg/ha) aangewend word om aan die K-vereiste vir 'n

opbrengs van 2,5 ton/ha te voldoen, impliseer dit dat $556 \times 6,3/100 = 35$ kg/ha N en $556 \times 9,4/100 = 52$ kg/ha P aangewend sal word. Dit is nie ekonomies nie, aangesien daar 'n oorskot van 13 kg/ha (59%) N en 35 kg/ha (206%) P sal wees.

- As die status van die grond bevredigend is, sal die volgende alternatief wees om 349 kg/ha aan te wend om sodoende aan die N-vereiste te voldoen. Die gevolg sal 'n toediening wees van $349 \times 9,4/100 = 33$ kg/ha P en $349 \times 6,3/100 = 22$ kg/ha K. Dit sal steeds onekonomies wees, aangesien daar 'n tekortkoming van 16 kg/ha (94%) P en 'n tekortkoming van 2 kg/ha (6%) K sal wees.
- 'n Derde alternatief is om die vereiste P (17 kg/ha) aan te wend met die gevolg dat $181 \times 6,3/100 = 11$ kg/ha K aangewend sal word. Hierdie tekortkoming van 11 kg/ha (50%) N kan nog bo-bemesting ontvang, maar die tekortkoming van die 24 kg/ha (69%) in die K-vereiste is ernstig. Hierdie alternatief is meer ekonomies, maar kan net oorweeg word as die K-status van die grond hoog is en die K-bemesting ten minste verdubbel kan word gedurende die volgende produksiejaar.
- In hierdie geval sal dit meer ekonomies wees om 'n mengsel met 'n meer geskikte komposisie te gebruik.

Bron: ARC-GCI/LNR-IGG • www.arc.agric.za

Spoor makro-voedingselementtekorte by mielies op

Stikstof (N)

- Tekorte by jong plante gaan gewoonlik met 'n bleek liggeel-groen voorkoms gepaard.
- In ouer plante kom 'n omgekeerde kenmerkende vergeelde V-vorm op die blare voor (**Figuur 1**).
- Die kop toon 'n kenmerkende pitlose skerp punt (**Figuur 2**).

Fosfaat (P)

- Waar fosfaat baie laag in die grond is, ontwikkel die blare en veral die rand van die blaar 'n kenmerkende pers kleur.
- Fosfaattekorte word meestal op jonger plante waargeneem.

Kalium (K)

- Kaliumtekorte word in volwasse plante deur dun vergeelde rande van die blare aangedui. Die rande sterf soms af.
- Kaliumtekort-simptome kom gewoonlik op die onderste ouer blare voor.

- Pitte op die boonste deel van die kop word swak gevul en lyk verkrimp.

Magnesium (Mg)

- Magnesiumtekorte veroorsaak gewoonlik liggeel strepe op die onderste blare, wat later as 'n krale-effek met ronde, dooie kolle vertoon.
- Magnesiumtekorte kom gewoonlik op suurder gronde voor.
- 'n Hoë kaliuminhoud van die grond kan 'n magnesiumtekort in die plant induseer, wat as liggroen strepe op die blaar vertoon.

Swael (S)

- 'n Swaeltekort vertoon gewoonlik as ligte vergeling van die blare by jong plante (**Figuur 3**).

Skrywers: AA Nel en W Deale, LNR-IGG, Potchefstroom

Figuur 1: Die kenmerkende omgekeerde V-vorm op 'n volwasse mielieblaar wat op 'n stikstoftekort dui.

Figuur 2: Onvolledige vulling van 'n mieliekop weens 'n stikstoftekort.

Figuur 3: Blaarvergeling weens 'n swaeltekort by 'n jong mielieplant.

Fotos: Gavins Ltd

Jou wetenskaplike groeivenoot

MBFi Verkope en Tegniese Span

Jonathan Etherington
Verkope & Bemakings Direkteur
jonathan@mbfi.co.za
082 921 8428

Steven Etherington
Operasionele Direkteur
steven@mbfi.co.za
079 770 2554

Koos Coetzee
Streeks Tegniese Verteenwoordiger
koos@mbfi.co.za
082 576 0405

Christo Kritzinger
Mpumalanga
christo@mbfi.co.za
079 501 4822

Dawie Pretorius
Oostelike Vrystaat
dawie@mbfi.co.za
082 612 6098

Sarel Kruger
Noordwes en Noord-Kaap
sarel@mbfi.co.za
083 274 4732

Jaco Fourie
Westelike Vrystaat
jaco@mbfi.co.za
076 400 9680

Verspreiders

(053) 441 3168

(021) 860 8040

(013) 665 5122

(056) 213 2036/7/4195

(058) 813 1192

(058) 303 3785/9

Sharing the benefits of knowledge

(031) 265 5000/8

(086) 193 6536

(012) 808 0827

(017) 647 5850/53

MBFi Hoofkantoor:

144, 2de Ave, Modder East Orchards, Delmas, 2210.

Tel: +27 (0) 82 738 0080 Faks: +27 (0) 86 547 6711

orders@mbfi.co.za • www.mbfico.za

2004 - 2014

Korrekte planterkalibrering vir saad en kunsmis

Planterkalibrering

Dit is 'n taak wat jaarliks moet geskied om te verseker dat saadspasiëring en kunsmistoediening volgens plan verloop.

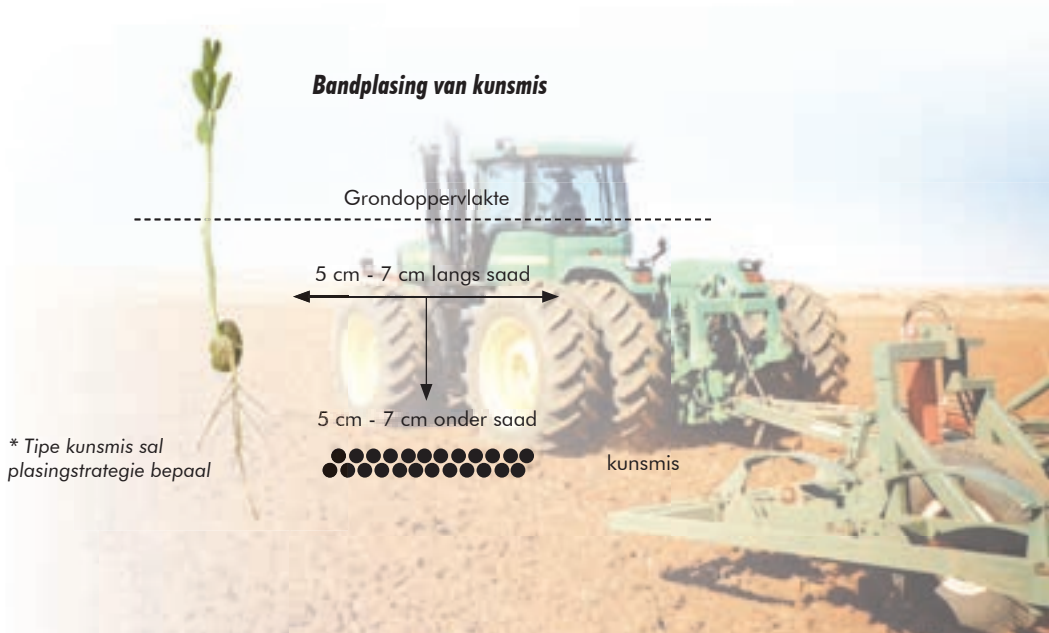
Kalibrering van saadspasie

- Vul 'n saadbak met saad en teken dan 'n reguit lyn van ten minste 20 m op 'n harde oppervlak. Die saad op die afgemete 20 m word dan weer bymekaargemaak en getel.
- Veronderstel die beplande plantbevolking benodig 'n saadspasiëring van 37 cm in die rye. Dit beteken dat die hoeveelheid saad in 20 m soos volg bereken word:
 $20 \text{ m} \times 100 = 2\,000 \text{ cm} \div 37 = 54 \text{ sade}$.
- Omgekeer, as 54 sade op die 20 m bymekaargemaak is, word die gemiddelde spasie soos volg bereken: $20 \text{ m} \times 100 \text{ m} = 2\,000 \div 54 = 37 \text{ cm}$.

Kalibrering van kunsmisplasing

- 'n Kunsmisstrooier word met die nodige kunsmis gevul, waarna 'n plastieksak aan die onderkant van die toevoerpyp gebind word; die planter word dan in 'n reguit lyn op 'n harde oppervlak vir presies 20 m getrek, waarna die kunsmis wat in die sak opgegaan is, geweeg word.
- Mielies word in 0,91 cm-rye geplant en die area wat in 20 m deur die planter gedek word, is dus $20 \text{ m} \times 0,91 \text{ m} = 18,2 \text{ m}^2$. Dit, as 'n breukdeel van 1 ha, is $10\,000 \div 18,2 = 549$ ste van 'n hektaar.
- 'n Bemestingsyfer van 247 kg/ha word beplan. Dit beteken dat die kunsmis wat in 20 m geplaas word, $247\,000 \text{ g} \div 549 = 450 \text{ g}$ moet wees.
- Omgekeer, die kunsmis wat in 20 m geplaas is, het 450 g geweeg. Dit beteken die volgende: $549 \times 450 = 247\,050 \text{ g/ha} = 247 \text{ kg/ha}$.

Bron: ARC-GCI/LNR-IGG • www.arc.agric.za

Rapporteer swak kunsmiskwaliteit

Waar probleme met kunsmiskwaliteit vermoed of ondervind word, moet die volgende stappe gevolg word:

- Kontak so gou as moontlik die kunsmis-verteenwoordiger van wie die kunsmis aangekoop is en dring op 'n ter plaatse ondersoek aan – hou ook boek van datums en gesprekke.
- Versamel en stel soveel moontlik inligting op skrif, neem foto's of maak video-opnames om later na terug te verwys.

Daarna moet die volgende stappe oorweeg word indien die probleem nie opgelos is nie (moenie te lank wag nie):

- Tree in verbinding met 'n onafhanklike wetenskaplike om 'n ter plaatse ondersoek te doen; en
- Stel Graan SA in kennis indien die aandag en oplossings vir die betrokke probleme nie by die kunsmismaatskappy verkry kan word nie.

Kunsmismonsters om kunsmiskwaliteit te toets, kan deur die LNR-IGG in samewerking met die kunsmismaatskappy geneem word. Produsente kan in dié verband vir Graan SA, die Misstofvereniging van Suid-Afrika of die LNR-IGG direk kontak vir die neem en ontleding van monsters om die kwaliteit daarvan te toets.

In die geval waar 'n produsent steeds vermoed dat daar probleme met die kunsmis is wat hy gekoop het nadat die saak met die kunsmismaatskappy opgeneem is, kan hy Graan SA skakel of 'n klagte direk by die Registrateur van Wet 36 van 1947 aanhangig maak.

Skrywer: Corné Louw, Senior Ekonomiese Insette, Graan SA

PLAAGBEHEER
ONKRUID
GRAAN SA

ONKRUID- & PLAAGBEHEER

PLAAGBEHEER
DIENSTE
TOERUSTING
GRAAN SA
MARKTE
SAAD
WERKTUIG
DIERE
ONKRUID
DIENSTE
GRAAN SA
BEMESTING
PLAAGBEHEER

Dow AgroSciences	82
AgChem	84
Syngenta	86
Monsanto	88
Wenkem S.A.	89
Nulandis	90
Stimulant	93
BASF	94
LNR-Veldgewas Divisie	98
Arysta LifeScience	100
Bayer	102
Villa Crop Protection	105

Wenke vir die oprigting van chemiese store op plase

Danksy GlobalGAP het baie plase al vir 'n geruime tyd die nodige fasiliteite om chemikalieë op die plaas te stoor wat ook aan die korrekte vereistes voldoen. Akkrediasie vir GlobalGAP het ook daartoe gelei dat veral groente- en vrugte-uitvoerplase reeds aan al die vereistes voldoen. Dit is egter nie net dié plase wat aan die riglyne moet voldoen nie, maar enige plaas wat landbouchemikalieë gebruik en stoor, wat dus ook graanprodusente insluit. Hier is van die belangrikste vereistes:

Die stoor

Toegang tot die stoor is belangrik vir die in- en uitlaai van produkte. 'n 5 m-rybare oppervlak rondom die stoor is nodig ten einde goeie toegang te verleen. Ongemagtigde persone moet toegang tot die stoor verbied word.

Die gebou moet van 'n stewige baksteen- of betonstruktuur wees, met 'n dak wat dig en koel is, en moet so min as moontlik brandbaar wees. 'n Stewige gebou sal ook inbrake ontmoedig.

Die drumpel tot die stoor moet 200 mm bokant die grondoppervlakte wees om die invloei van water te verhoed en om stortings te isoleer. Die deur moet van nie-absorberende materiaal wees asook sterk genoeg om inbrake te ontmoedig. Verder moet die gebou goed geventileer wees.

Vensters aan die skadukant van die gebou wat met diefwering toegerus is, sal help vir beligting en lugvloei.

Die vloere moet stewig, gelyk en glad wees, sodat chemikalieë nie in gleuwe kan ophoop nie. Die gebou mag nie naby oop water wees nie en kontaminasie van waterbronne moenie moontlik wees nie.

Dit mag ook nie in laagliggende gebiede gebou wees waar oorstroming 'n moontlikheid is nie.

Waarskuwingsborde

Waarskuwingsborde moet aangebring word. Dié borde word in verskillende groepe verdeel, naamlik brandweer, algemeen en inligting, beskermende klere sowel as verbode- en waarskuwingstekens. Die tekens in die verskillende groepe word ook op verskillende plekke in en om die gebou aangebring.

'n Waarskuwingsbord wat duidelik aantoon dat plaagdoders in die gebou gestoor word, moet aan die buitekant van die gebou aangebring word.

Geen ongemagtigde toegang word toegelaat nie. 'n Gevaar-waarskuwingsbord (die skedel en kruisbene of die geel driehoek met die swart weerligteken) word aangebring asook borde wat aantoon dat geen rook of eet- en drinkgoed toegelaat word nie.

'n Brandblusser met 'n teken wat die posisie daarvan aandui, word buite die gebou by die toegangsdeur aangebring. Die kennisgewing moet ook aantoon dat geen oop vure toegelaat word nie.

Die dra van veiligheidstoerusting is verpligtend en die kennisgewing moet aandui watter toerusting gedra moet word.

Die borde moet ook noodinligting bevat, soos byvoorbeeld die name en telefoonnummers van die naaste gifinligtingsentrums, polisiekantore, hospitale, brandweerstasies asook die name en telefoonnummers van die eienaars.

Toerusting binne die stoor

sekere toerusting is binne die gebou nodig in geval van stortings en nood. Vir stortings moet 'n plastiekbesem en -skoppie sowel as 'n sterk plastieksak beskikbaar wees. 'n Emmer met ongeveer 10 liter skoon sand moet beskikbaar wees om oor stortings te gooi en so ook 'n graaf om die vuil sand weer op te tel.

Produkte moet op nie-absorberende rakke of palette geberg word en nie direk op die sementvloer nie. Sementvloere is geneig om klam te word.

Onkruidodders met 'n pienk-pers vierkant op die etiket moet apart van ander produkte geberg word. Die giftigste produkte (produkte met 'n rooi band op die etiket) moet in 'n afsonderlike fasiliteit in die stoor toegesluit word. 'n Aparte vertrek sal ideaal wees, maar 'n kas in die stoor van nie-absorberende materiaal is ook aanvaarbaar.

Produkte kan afwisselend gesorteer word volgens giftigheid en of dit vlambaar/nie-vlambaar is. Die noodnommers kan ook in die stoor aangebring word.

Daar moet rekord van produkte gehou word en dit is 'n goeie idee om 'n kopie daarvan op 'n ander plek te hou in geval van 'n brand.

Skoon water moet by die stoor beskikbaar wees en 'n veiligheidstort moet aangebring word. Respirators en filters wat gebruik word, moet in 'n plastieksak op 'n ander plek as in die stoor gebêre word.

Die stoor moet ten alle tye gesluit wees en die sleutel moet deur 'n verantwoordelike persoon gehou word.

Borde en tekens

Die toepaslike brandweerbord sluit daardie borde in wat die posisie van die brandtoerusting aandui asook die tipe toerusting. Die tekens moet vierkantig wees – tussen 190 mm en 290 mm groot. Die piktogram moet 75% - 90% van die oppervlakte beslaan en die kleur is rooi op 'n wit agtergrond.

Die inligting- en algemene borde dui onder meer aan waar die noodtoerusting gestoor word asook waar ontsnaproetes, drinkwater, toilette

en oogspoeltoerusting is. Hierdie piktogramme is smaraggroen op 'n wit agtergrond. Borde met betrekking tot beskermende klere en -toerusting is donkerblou en dui aan watter tipe toerusting gedra en gebruik moet word, soos byvoorbeeld klere, oogbeskerming en respirasietoerusting. Verbode tekens is seinrooi op wit en sluit geen rook, geen op vure en toegang verbode vir ongemagtigde persone in.

Waarskuwingstekens is swart op 'n geel agtergrond en sluit algemene waarskuwing, brandgevaar, giftige stowwe, vurkhyser en elektriese skok in.

Borde en tekens moet op sigbare plekke aangebring word en naby die plekke waar dit van toepassing is. Die borde is gewoonlik by 'n wye verskeidenheid verskaffers beskikbaar, waaronder hardewarewinkels, drukkers en die verspreiders van noodtoerusting. Meer inligting is in SANS 10263 (2009: *The warehousing of dangerous goods*), wat by die SABS te koop is, beskikbaar.

Skrywer: Nic Greyling, Bestuurder: Skakelingverspreiders, AVCASA

SOLVING THE CHALLENGES OF THE GROWING WORLD THROUGH INNOVATION AND DISCOVERY

Our Research & Development presence continues to expand, with facilities in more than 40 countries. Sharing information and expertise with scientists around the globe, our global team works together to address the world's need for food, feed and fiber. We continuously discover, develop and bring to market sustainable solutions for the growing world.

dowagro.com

Dow AgroSciences

Solutions for the Growing World

© ^{TM}Trademark of The Dow Chemical Company ("Dow") or an affiliated company of Dow

Business Development Managers: Northern Cape, Western Cape, Eastern Cape & Namibia

Jeanne de Waal

Grapevines, Potatoes and Vegetables

Cell +27 82 653 8803
Email JYdeWaal@Dow.com

Willie Auret

Cereals and Industrial

Cell +27 82 870 5145
Email WPAuret@dow.com

Aty Burger

Deciduous fruit, citrus & minor crops

Cell +27 82 612 7999
Email ATBurger@Dow.com

Business Development Managers: Botswana, Swaziland, Northern provinces & KwaZulu-Natal

Kobus Van Niekerk

Limpopo and Mpumalanga: All Crops

Cell +27 83 655 1110
Email PJvanNiekerk@dow.com

Johan Bothma

Western & Central Northern Region

Cell +27 82 321 6551
Email Bothma@Dow.com

Cornelius Cloete

Central Northern Region: All Crops

Cell +27 82 612 5551
Email CPCloete@Dow.com

Sales

Fanie van der Merwe

Southern District Sales Manager

Cell +27 82 614 0243
Email VanderMerwe@Dow.com

Cicelia van Rooi

Northern District Sales Manager

Cell +27 83 655 1107
Email CvanRooi@Dow.com

Marketing

Johan Janse van Rensburg

Marketing Specialist - Fungicides and Insecticides

Cell +27 82 327 1959
Email JansevanRensburg@Dow.com

Kobus Meintjes

Marketing Specialist - Herbicides and Fumigants

Cell +27 82 323 6348
Email KJMeintjes@Dow.com

R&D and Regulatory

Koos Snyman

Principal Biologist

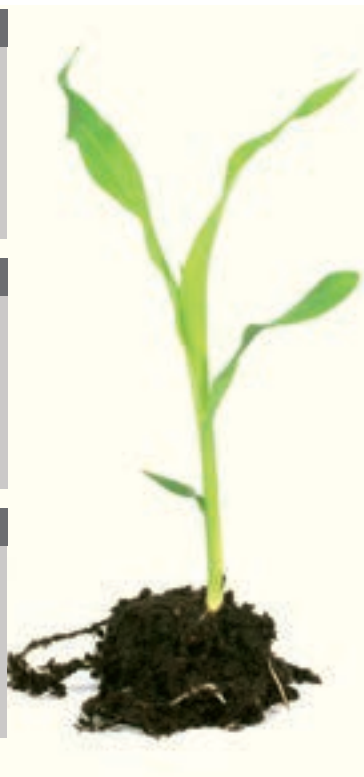
Cell +27 82 654 4937
Email KSnyman@Dow.com

Nolwazi Mkize

Country Registration Specialist

Cell +27 82 653 8787
Email NMkize@Dow.com

For more information please contact the registration holder: Dow AgroSciences Southern Africa (Pty) Ltd.
Reg. No. 1967/007147/07 • Paarl (021) 872 1751 • Pretoria (012) 361 8112 • Emergency No. (032) 533 0716
Private Bag X 160, Bryanston, 2021 • www.dowagro.co.za

AgChem Africa

Formulating for Tomorrow

Spesialiseer in die ontwikkeling en vervaardiging van hoë gehalte blaarvoedings, spesialis plantvoedingsmengsels, adjuvante en biologiese produkte

Hendri Botha
Internasionale
Bemarkingsbestuurder
082 786 7919
hen3@agchem.co.za

Gerrit Badenhorst
Nasionale
Bemarkingsbestuurder
082 314 5153
gerritb@agchem.co.za

Jacques Pretorius
KwaZulu-Natal
Farmers Agri-care
079 497 5563
jacpret@agchem.co.za

Gerhard Henning
Vrystaat/ Noord-Kaap
BAYAGRO
083 310 2624
gerhardh@agchem.co.za

Hennie du Plessis
Limpopo
Laeveld Agrochem
082 571 6488
hennie@agchem.co.za

Eugene Terblanche
Vrystaat/Noordwes
Laeveld Agrochem
072 486 0238
eugenet@agchem.co.za

Francois Brink
Wes-Kaap
Terzoon
072 599 7539
francoisb@agchem.co.za

Pieter Peacock
Wes-Kaap
Neus
082 552 8848
pieterp@agchem.co.za

AG214/01

agchem

Ag-Chem Africa (Pty) Ltd

(Reg. No. 1999/013411/07)

PO Box 580, Silverton, 0127, Gauteng, RSA

Tel: (012) 803-9140 • Fax: (012) 803-9418

www.agchem.co.za

Member of **Rolfes**
GROUP

Hoe gemaak met rooibekvinke (kweleas), sprinkane en kommandowurms?

Die Wet op Landbouplae (Wet Nr. 36 van 1983) verklaar rooibekvinke en sprinkane as 'n plaag. Die Departement van Landbou, Bosbou en Visserye is verantwoordelik vir die beheer daarvan.

Prosedures om rooibekvinke aan te meld

Voordat 'n amptenaar van die departement 'n fisiese inspeksie sal kom doen, moet die volgende prosedures/stappe deur 'n klaer gevolg word:

a. Die korrekte slaap- of broeiplek van die betrokke swerm vinke wat skade aanrig, moet korrek geïdentifiseer word. Die area kan alleenlik vroeg in die aand geïdentifiseer word, aangesien die vinke nie deur die dag

by hulle onderskeie slaapplekke sal wees nie. Broeiswurms sal wel neste hê en dit kan deur die dag gebruik word as identifikasie van die broeiplek.

b. Indien die geïdentifiseerde area nie die eiendom van die klaer is nie, moet die klaer toestemming vir die betreding en moontlike beheeraksie vanaf die betrokke grondeienaar verkry.

Die klaer kontak een van die hulpbron-bewaringsinspekteurs (sien onderstaande kontaknommers) met die bogenoemde inligting en meld die rooibekvinke aan, waarna 'n afspraak dan gereël word om saam met die klaer 'n inspeksie by die betrokke slaap- of broeiplek te doen.

Kontakbesonderhede vir vinke

John Tladi

Adjunk-direkteur: Migrerende Plae
Tel: 012 309 5743
Sel: 082 457 3741

Khuliso Gangashe

Waarnemende assistent-direkteur
Tel: 012 309 5823
Sel: 072 231 2192

Kontakbesonderhede vir sprinkane

Gert Greyvenstein

Migrerende Plaagbeampte: De Aar
Sel: 082 451 4860

Colin Burke

Tel: 012 309 5826
Sel: 082 451 4861

Luka Geertsema

Tel: 012 309 5824
Sel: 082 457 3742

Kontakbesonderhede vir kommandowurms

John Tladi

Adjunk-direkteur: Migrerende Plae
Tel: 012 309 5743
Sel: 082 457 3741

Los probleme met landbouchemikalieë gou op

Wanneer probleme met die kwaliteit van landbouchemikalieë vermoed of ondervind word, moet die volgende stappe gevolg word:

- Kontak so gou as moontlik die verteenwoordiger van wie die landbouchemikalieëprodukt aangekoop is en dring op 'n ter plaatse ondersoek aan. Hou ook rekord van datums en gesprekke.
- Versamel en stel soveel moontlik inligting op skrif, neem foto's of maak video-opnames om later na terug te verwys.

Daarna moet die volgende stappe oorweeg word indien die probleem nie opgelos is nie: (Moenie te lank hiermee wag nie.)

- Tree in verbinding met 'n onafhanklike wetenskaplike om 'n ter plaatse ondersoek te doen.
- Stel Graan SA in kennis indien die chemiese maatskappy nie die nodige aandag en oplossings vir die betrokke probleme kan verskaf nie.

Skrwyer: Corné Louw, Senior Ekonomiese Insette, Graan SA

Bemarking

Linda van der Merwe

Hoof: Bemarking
082 304 7524
linda.van_der_merwe@syngenta.com

Nelia Rousseau

Produkbestuurder: Graan en Sagtevrugte
071 360 6068
nelia.rousseau@syngenta.com

Kerien van Dyk

Produkbestuurder: Aartappels en Subtropiese vrugte
082 905 0052
kerien.van_dyk@syngenta.com

Du Preez Kritzinger

Produkbestuurder: Rygewasse
082 574 2272
du_preez.kritzinger@syngenta.com

Erik Eksteen

Tegniese Gewasdeskundige: Graan & Sagtevrugte
082 809 5172
erik.eksteen@syngenta.com

Theunis Meiring

Tegniese Veldkundige: Aartappels en Subtropiese vrugte
083 842 2500
theunis.meiring@syngenta.com

Stefan van Zyl

Besigheids- en Markanalisis
076 096 7509
stefan.van_zyl@syngenta.com

Syngenta Suid Afrika, Privaatsak X60, Halfway House, 1685.
Tel (011) 541 4000 **Faks** (011) 541 4072 **www.syngenta.co.za**
Twitter: @SyngentaSA

syngenta®

Verkope

Ian Mansfield

Hoof: Verkope
083 325 8540
ian.mansfield@syngenta.com

Stephan Venter

Streeksbestuurder:
Oostelike Hoëveld
083 325 8935
stephan.venter@syngenta.com

Ernest Myburgh

Streeksbestuurder: Kaap
082 809 5434
ernest.myburgh@syngenta.com

Kallie van der Merwe

Streeksbestuurder: Sentraal
083 634 4410
kallie.van_der_merwe@syngenta.com

Francois van Greunen

Verkoopsbestuurder:
Oostelike Hoëveld
082 932 5398
francois.van_greunen@syngenta.com

Theunis Swanepoel

Verkoopsbestuurder: Kaap
083 326 5357
theunis.swanepoel@syngenta.com

Cassie Leonard

Verkoopsbestuurder: Noordwes
082 427 4056
cassie.leonard@syngenta.com

Jacques Minnaar

Verkoopsbestuurder: KZN
082 563 8250
jacques.minnaar@syngenta.com

Leon Martin

Verkoopsbestuurder:
Mpumalanga Laeveld /
Swaziland
082 572 4961
leon.martin@syngenta.com

Gerhard de Villiers

Verkoopsbestuurder:
Limpopo & Botswana
082 332 9804
gerhard.de_villiers@syngenta.com

Owen de Wet

Verkoopsbestuurder: Kaap
082 884 5782
owen.de_wet@syngenta.com

Frans Roos

Verkoopsbestuurder:
Wes-Vrystaat
082 809 5440
frans.roos@syngenta.com

Jaco Botha

Verkoopsbestuurder:
Oos-Vrystaat
082 772 4337
jaco.botha@syngenta.com

Lukas Meyer

Sleutelverhoudingsbestuurder:
Saadbehandeling
082 448 3839
lukas.meyer@syngenta.com

Barry Erasmus

Sleutelverhoudingsbestuurder:
Groente- en Sonneblomsaad
082 803 3733
barry.erasmus@syngenta.com

Syngenta Suid Afrika, Privaatsak X60, Halfway House, 1685.
Tel (011) 541 4000 Faks (011) 541 4072 www.syngenta.co.za
Twitter: @SyngentaSA

syngenta

ROUNDUP READY PLUS™
ONKRUIDBESTUROPLOSSINGS

Monsanto se Roundup Ready PLUS™ onkruidbestuuroplossings ...

... beslis 'n PLUS in die stryd teen onkruide.

Roundup Ready PLUS™ bied onkruidbestuuroplossings vir alle Roundup Ready®-gewasse. Die Roundup Ready PLUS™-program vir Roundup Ready®-mielies bestaan uit 'n kombinasie van Monsanto se nuwe produk, **Roundup PowerMAX®**, plus geskikte produkte soos Guardian S® en/of Bullet® met plant en Harness® Extra en bykomende onkruidodders van ons vennote in die bedryf na opkoms van die gewas.

Die Roundup Ready PLUS™-program vir Roundup Ready®-soja en -katoen bestaan uit 'n kombinasie van Monsanto se **Roundup PowerMAX®**, plus geskikte en bykomende onkruidodders van ons vennote in die bedryf met plant en/of na opkoms van die gewas.

Kontak jou landbou-chemiese verteenwoordiger vir:

- Betroubare aanbevelings en produkte vir onkruidbeheer in Roundup Ready®-gewasse
- Effektiewe en ekonomiese onkruidbeheer.

Kombineer produkte en doen jou deel vir onkruidweerstandsbestuur.

Versprei deur:

Tel: 056 343 3444
Faks: 056 343 2223

WENKEM S.A.
25 Jaar van kwaliteit

Tel: 0861 936 536
Faks: 012 345 3475

NULANDIS

Tel: 011 823 8000
Faks: 011 826 7241

Kontak ons en kry die feite!

Monsanto tel: 011 790-8200 | www.monsanto.co.za

Kontak gerus ons kliëntediens by:
011 790-8201 of customercare.sa@monsanto.com

MONSANTO

Roundup PowerMAX® bevat Glifosaat (540 g/d, Versigtig, (Reg. No. L7769), Guardian S® bevat Asetochloor (840 g/d, Versigtig, (Reg. No. L4862), Bullet® bevat Asetochloor (250 g/d), Atriasien (225 g/d) en Terbutilasien (225 g/d, Versigtig, (Reg. No. L5623), Harness® Extra bevat Asetochloor (960 g/d, Versigtig, (Reg. No. L7703). Alle produkte is geregistreer onder Wet No. 36 van 1947. Gebruik onkruidodders op 'n veilige manier. Lees altyd die etiket en produkinligting voor gebruik. Monsanto, Roundup Ready®, Roundup Ready PLUS™, Roundup PowerMAX®, Guardian S®, Bullet® en Harness® Extra is geregistreerde handelsmerke van Monsanto Technology LLC, Monsanto Suid-Afrika (Edms) Bpk, Posbus 69933, Bryanston, 2021

WENKEM S.A.

Geen alternatief vir kwaliteit

Kontak gerus die Wenkem adviseur in jou area:

Wenkem Streek	Provinsie	Depot Naam	Persoon Naam	Persoon Van	Persoon Selnr.
Sentraal	Vrystaat	Bethlehem	Natis	Van Niekerk	082-770-0830
Sentraal	Vrystaat	Reitz	Jan	Fivaz	082-789-2343
Sentraal	Gauteng	Heidelberg	Francois	Koch	083-651-1571
Sentraal	Noord-Kaap	Hartswater	Arno	De Lange	082-412-1313
Sentraal	Noord-Kaap	Hartswater	Freek	De Lange	082-412-1312
Sentraal	Noord-Kaap	Hopetown	Gerrit	Klok	082-496-0015
Sentraal	Noord-Kaap	Hopetown	Roy	Blumenthal	082-772-5908
Sentraal	Noordwes	Lichtenburg	Faf	Rootman	076-829-2058
Sentraal	Noordwes	Rustenburg	Johan	Smith	014-592-5572
Suid	Wes-Kaap	Bredasdorp	Koos	Roux	082-897-8330
Suid	Wes-Kaap	Bredasdorp	LP	Du Toit	082-450-1627
Suid	Wes-Kaap	Caledon	Canzius	Kleyn	082-783-9250
Suid	Wes-Kaap	Caledon	Lambert	De Wet	083-228-7300
Suid	Wes-Kaap	Citrusdal	Jaco	Olivier	083-250-0616
Suid	Wes-Kaap	Graafwater/ Piketberg	Kobus	Boonzaaier	082-871-6858
Suid	Wes-Kaap	Heidelberg	Linde	Gillomee	082-377-3663
Suid	Wes-Kaap	Moorreesburg	Jacobus	Wium	084-776-5474
Suid	Wes-Kaap	Bergrivier	Dirk	Brits	082-900-7138
Suid	Wes-Kaap	Paarl	Ludwig	Uys	083-231-4829
Suid	Wes-Kaap	Porterville	Barend	Pasques	083-457-2345
Suid	Wes-Kaap	Riviersonderend	Rassie	Brand	082-572-4575

WENKEM S.A.

25 Jaar van kwaliteit

Ons bou
vertroue

Fokus op
kliëntediens

Bereik die
resultate

www.wenkem.co.za

Hoofkantoor: 012 345 3201

Kontak Jou Streeksbestuurder:

CJ Vermaak - Oos-Kaap	082 570 7880
Frik Potgieter - Swartland	083 634 9850
Kobus Meintjes - Boland	083 625 9604
Ebbie Raubenheimer - Breërivier	082 778 8890
Chris Tatham - KZN	083 306 5440
Charles Schutte - Limpopo/Laeveld	083 273 8633
Hein Bantjes - Oos-Vrystaat	083 441 1532
Neville De Bruyn - Wes-Vrystaat / Noordwes	082 572 1979

**NULANDIS is die GROOTSTE verspreider van
Roundup PowerMax & Roundup Turbo in
Suid-Afrika.**

Gebruik saam met Imiboost soos deur die etiket aanbeveling!

Roundup Turbo: Reg. Nr. L7166, Wet Nr. 36 van 1947
Roundup PowerMax: Reg. Nr. L7769, Wet Nr. 36 van 1947
Imiboost: Reg. Nr. L7470, Wet Nr. 36 van 1947

Tel: (+27 11) 823 8000, Faks: (+27 11) 826 1727
Posbus 14418, Witfield, 1467, Gauteng, Suid-Afrika
info@nulandis.com | www.nulandis.com

vind ons op

facebook

Wees 'n verantwoordelike gebruiker van plaagdoders

Volg hierdie riglyne:

Ons as landbouers moet landboumiddels of plaagdoders verantwoordelik gebruik, sodat ons genoegsame, veilige en bekostigbare kos en vesel vir die land kan produseer sonder om die gesondheid van mense en die omgewing aan te tas. Daar is 'n hele trop anti-plaagdoder-brakkies wat kef-kef oor die produsente en hoe hulle alles vergiftig, maar hulle kan selde of ooit die bewyse vir hulle aantygings op die tafel plaas. Hier is bietjie hooi om aan te kou en ja, sommige daarvan sal maklik verteer, terwyl ander weer baie kouwerk sal vereis.

Ek noem dit die tien gebooue van verantwoordelike plaagdodergebruik:

1. Beplan jou produksieseisoen noukeurig en koop slegs die plaagdoders en volumes aan wat jy definitief gaan benodig. As die agent iets teen 'n goedkoop prys aanbied en jy sulke onnodige produkte aankoop, gaan dit net opgaar.

2. Koop slegs geregistreerde plaagdoders vanaf erkende handelaars aan, dit wil sê agente wat aan CropLife Suid-Afrika se ledemaatskappye verbonde is, ten einde te verseker dat dit van 'n goeie kwaliteit en wettige produkte is. As 'n plaagdoder nie 'n registrasienommer op die voorste paneel van die etiket bevat nie, is dit onwettig in Suid-Afrika. S6 'n registrasienommer begin met 'n hoofletter L gevolg deur vier syfers (byvoorbeeld L1234) en daarna Wet Nr. 36 van 1947.

3. Berg jou plaagdoders in 'n ordentlike stoorplek wat mure, 'n dak, ventilasie, beligting en toesluitbare deure het. Baie kwaadwillige vergiftigings vind plaas met landboumiddels wat by produsente gesteel word en dikwels is dit die produsent se eie produksiediere wat daarvan vrek.

4. Bestudeer die etiket van elke landboumiddel sorgvuldig en wend dit streng volgens die voorskrifte aan. Regulاسie Nr. R1716 van 26 Julie 1992 waarsku dat die gebruik van 'n landboumiddel vir enige doeleinde of op enige wyse anders as dit wat die etiket aandui, 'n strafbare oortreding van Wet Nr. 36 van 1947 is.

5. Verskaf basiese opleiding aan jou plaaswerkers oor die veilige en verantwoordelike gebruik van plaagdoders. Dit sal tot meer effektiewe en verantwoordelike gebruik asook beter produksie lei.

6. Dra beskermende klere, soos byvoorbeeld 'n gesigsmasker, laphoed, lang moue, langbroek en handskoene wanneer plaagdoders gemeng en aangewend word (dit geld ook vir die trekkerdrywer wat die plaagdoder gaan spuit). Dit is nodig om 'n mens self teen maonlike spatsels, newels en mondelingse inname van plaagdoders en spuitmengsels te beskerm.

7. Kalibreer die spuittoerusting, sodat die regte dosering van die plaagdoder toegedien word. Hierby ingesluit is die nagaan van spuitkoppe om seker te maak dit is nie verweer of verstopt nie. Spuitdruk moet ook korrek wees, terwyl die enjintoere van die trekker en die snelheid waarteen die trekker beweeg, ook korrek moet wees.

8. Plaagdoders moet slegs aangewend word as die weersomstandighede gunstig is daarvoor. As die suidooster opsteek of die Hoëveld se donderwolke wag om uit te bars of dit so warm is dat alles bloot verdamp, is dit tyd om die plaagdoderaanwending vir eers te staak. Die wind waai dalk net die plaagdodernewels na die buurman se aartappellande en dan is die gort behoorlik gaar.

9. Nadat plaagdoderhouers leeg gemaak is, moet dit ten minste drie keer met een-derde volume skoon water gespoel word en die spoelwater moet in die spuitenk gegooi word. Houers moet daarna in die son gedroog word en verkieslik vol gate gekap of opgesny word voordat dit aan plastiekverwerkers voorsien word. Vir die lys van verwerkers, kyk op www.avcasa.co.za.

Vervolg op bl. 92

Wees 'n verantwoordelike gebruiker van plaagdoders

Volg hierdie riglyne:

Vervolg van bl. 91

10. Vermoed die kwaadwillige misbruik van plaagdoders, soos om onder meer skadeveroor-sakende diere te vergiftig. Dit is nie alleen onwettig en onmenslik nie, maar skep ook 'n sekondêre vergiftigingsgevaar vir ander diere. Vergiftiging het alreeds sommige spesies, soos byvoorbeeld aasvoëls, 'n geweldige knou toegedien en die landbougemeenskap word daarvoor geblameer.

Kontak dr Gerhard Verdoorn by nesher@tiscali.co.za of 082 446 8946.

Skrywer: Dr Gerhard H Verdoorn, Griffon Gifinligtingsentrum en Vereniging van Dieregesondheids- en Plantbeskermingsverenigings van Suid-Afrika (AVCASA)

Raad vir onkruid- en plaagbeheer

Vir onafhanklike raad rakende onkruid- en plaagbeheer, kontak gerus die Landbounavor-singsraad-Instituut vir Graangewasse (LNR-IGG):

Afdeling

Onkruidbeheer

Insektekunde
Nematologie

Plantsiektes

Kontakpersone

Jeanetta Saayman-du Toit
Elbé Hugo
Marlene van der Walt
Annemie Erasmus
Sonia Steenkamp
Nancy Ntidi
Bradley Flett
Aneen Belgrove
Belinda Janse van Rensburg
Edson Ncube
Moses Ramusi
Maryke Craven

1. Raadpleeg die MIG:

Elke jaar tydens die NAMPO Oesdag is die MIG (Mielie Inligtingsgids) by die LNR-IGG stalletjie beskikbaar.

Hierdie handleiding bevat algemene inligting oor mielies sowel as die onkruid- en plaagbeheer wat daarmee gepaardgaan. Dit bevat ook 'n lys van onkruidodders en plaagdoders wat op mielies geregistreer is.

Gids: MIG – Mielie Inligtingsgids. Saamgestel deur die LNR-IGG en befonds deur die Mielie-trust. Beschikbaar by Mary James, 018 299 6253.

2. Maak gebruik van CropLife SA se webtuiste: www.croplife.co.za

Hierdie webtuiste bevat 'n landboudatabasis met dokumente van alle geregistreerde onkruid-, insek- en swamdoders. Die lys word jaarliks deur CropLife in samewerking met die Departement van Landbou, Bosbou en Visserie opgedateer.

Bron: Elbé Hugo en Marlene van der Walt, LNR-IGG

LYS VAN PRODUKTE:

- Akkerboon
- Erte en Wieke
- Grondbone
- Kroonwiek
- *Lotus hispidus* en *L. Pedunculatus*
- Lupiene en Serradella
- Klawer
- Polymorpha
- Sojaboonpoeier entstof
- **Entstof teen Kroongal**
- Desmodium
- Groen en droë bone
- Sainfoin
- *Lotus corniculatus*
- Lespedeza
- Lusern
- Liquinod Max (Vloeibare sojaboonentstof)
- Woogenellup

Ander produkte: Stimulym

BIOLOGIESE OPLOSSINGS

Inokulante vir peulplante, teen kroongal en groeistimulante.
Kan opbrengste verhoog.

Entstowwe is geregistreer kragtens Wet 36 van 1947

Die potensiaal is daar
- benut dit ten volle

Tel: 012 802 0940 | Faks: 012 802 0220
stimuplant@gmail.com | www.stimuplant.co.za

BASF Verkope kontakbesonderhede

Nasionale Verkoopsbestuurder

Bright Breytenbach
076 981 3256
bright.breytenbach@basf.com

Limpopo, Laeveld, Mpumalanga en Swaziland

Kommersiële Bestuurder
Jacques Bredenkamp
082 900 1635
jacques.bredenkamp@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Westelike Mpumalanga
Waldo Boshoff
076 981 1879
waldo.boshoff@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Oostelike Mpumalanga
Gerhard Heyns
072 624 0768
gerhard.heyns@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Laeveld
Zander Kotze
082 900 1619
zander.kotze@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Limpopo
Sampie Smith
071 401 0287
sampie.smith@basf.com

Tegniese Verkoopsondersteuning Limpopo, Noordwes, Vrystaat, Mpumalanga en Swaziland
Allan Penny
082 900 1633
allan.penny@basf.com

Noordwes, Vrystaat en Noord-Kaap

Kommersiële Bestuurder
George Prinsloo
082 903 3921
george.prinsloo@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Noordwes
Jean Roy Holmes
082 900 0746
jean-roy.holmes@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Wes-Vrystaat
Leon Botha
072 615 6468
leon.botha@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Oos-Vrystaat
Aubrey Starke
072 573 2578
aubrey.starke@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Noord-Kaap
Heinrich Havemann
082 498 4437
heinrich.havemann@basf.com

Areaverkoopsbestuurder Noordwes & Noord-Kaap
Johannes van Dyk
082 846 2231
johannes.vandyk@basf.com

KwaZulu-Natal	
	Kommersiële Bestuurder KwaZulu-Natal & Lesotho Franz Ladenburger 082 900 1614 franz.ladenburger@basf.com
	Areaverkoopsbestuurder Sentraal KwaZulu-Natal Michael Masson 072 620 0317 michael.masson@basf.com
	Areaverkoopsbestuurder Noord KwaZulu-Natal Mynhardt Noëth 072 615 6483 mynhardt.noeth@basf.com
	Areaverkoopsbestuurder Suid KwaZulu-Natal Richard Schulze 083 375 0038 richard.a.schulze@basf.com
	Tegniese Verkoopsonder- steuning KwaZulu-Natal Hylton Oliver 082 941 6118 hylton.oliver@basf.com

Kaap	
	Kommersiële Bestuurder Eduard Louw 082 886 3731 eduard.louw@basf.com
	Areaverkoopsbestuurder Wes-Kaap Cobus Wiersma 072 615 6208 jacobus.wiersma@basf.com
	Areaverkoopsbestuurder Oos-Kaap Johan Meintjes 071 401 2178 johan.meintjes@basf.com
	Areaverkoopsbestuurder Sentraal Kaap Mike Zondag 071 401 2227 mike.zondag@basf.com
	Tegniese Verkoopsonder- steuning Kaap Johan Pepler 082 775 3414 johan.pepler@basf.com

BASF Gewasbeskermingsafdeling, Sakesentrum, Midrand. 011 203 2400.

BASF het innoverende oplossings vir 'n groot verskeidenheid gewasse. Kontak asseblief 'n lid van ons verkoopsplan in jou area om meer uit te vind.

BASF
The Chemical Company

A098167/ENG

Let op die aankoop en gebruik van insetmiddele

Die gebruik van ongetoetste insetmiddele en die aankoop van insetmiddele by onbekende verspreiders, stel produsente jaarliks aan groot risiko's bloot. Let dus op die volgende wenke wanneer insetmiddele aangekoop en gebruik word:

- Maak seker dat die insetverskaffer 'n erkende maatskappy is met 'n bewese rekord.
- Sorg dat alle aanbevelings sover moontlik op skrif gestel en veilig bewaar word.
- Probeer sover moontlik rekord hou van alle aankope.
- Gaan die kwaliteit van die insetmiddel na, byvoorbeeld by saad kan die ontkieming van die spesifieke saadlot aangevra word.
- Saadbehandeling moet deur die saadmaatskappy self of met gesertifiseerde saadbehandelings-toerusting gedoen word.
- Wanneer landbouchemikalieë aangekoop word:
  - Maak seker die insetmiddel is geregistreer vir die doel van gebruik;
  - Verseker dat die maatskappy wie se insetmiddel dit is, lid van CropLife is;
  - Maak seker dat die verspreidingsmaatskappy lid van CropLife is en dat die agent gekwalifiseer is; en
  - Raadpleeg die 2013 MIG-publikasie van die LNR-Instituut vir Graangewasse.

Gebruik oor die algemeen kleinkontrolepersele om nuwe insetmiddele te toets alvorens dit op groot skaal gebruik word.

Wat Rhizobium-bakterieë betref, is dit belangrik dat slegs geregistreerde insetmiddele gebruik moet word. Die spesifieke produk moet ook verkieslik deur die betrokke saadmaatskappy wie se saad geplant word, aanbeveel word. Moenie nuwe produkte op groot skaal gebruik nie.

Wat pryse betref, maak seker dat die beste markgerigte pryse betaal word. Kry ten minste drie kwotasies waar moontlik en moenie die eerste beste prys goedsmoeds aanvaar nie. Lede kan gerus vir Graan SA skakel in verband met insetprystendense.

Let op na die koop van grondverbeteraars, blaarvoedings en organiese middels

Die werking van hierdie insetmiddele word nie bevraagteken nie, maar produsente moet daarop let dat sommige van hierdie insetmiddele nie behoorlik getoets of onder Wet 36 van 1947 geregistreer is nie. Wanneer dus oorweeg word om só 'n insetmiddel te gebruik, moet op die volgende gelet word:

- Maak seker dit is onder Wet 36 van 1947 geregistreer.
- Dring aan op langtermynstatistiese- en verkieslik onafhanklike plaaslike proefresultate.
- Moet nooit só 'n insetmiddel dadelik op groot skaal gebruik nie; maak eerder van kleinskaalse strookproewe wat statisties geëvalueer kan word om die insetmiddel se prestasie te meet, gebruik.
- Bepaal of dit koste-effektief is om die insetmiddel te gebruik.

Graan SA is van mening dat al hierdie tipe insetmiddele eers statisties deur 'n erkende plaaslike onafhanklike instansie vir volhoubare produksieverbetering ten opsigte van ekonomiese voordeel getoets moet word alvorens dit geregistreer en bemark kan word.

Skrywer: Corné Louw, Senior Ekonomiese Insette, Graan SA

Maklike stappe vir kalibrering

Volg die volgende stappe wanneer jy kalibreer (om algeheel te spuit):

1. Besluit in watter rat en enjinomwenteling jy met jou trekker gaan spuit. Vul die tenk met water en bepaal dan die tyd wat die trekker sal neem om 100 m in die land af te lê.
2. Maak seker dat die spuit met die korrekte spuitpunte toegerus is. Met die trekker in 'n stilstande posisie, sit die pomp aan en stel die spuitdruk in op die gewenste vlak en teen dieselfde enjinomwentelings as in stap 1.
3. Met die spuitdruk op die gewenste vlak ingestel, meet nou die hoeveelheid water deur elke spuitpunt gelewer in die tyd soos bepaal in stap 1.
4. Meet die totale spuitwydte van die spuit.
5. Met die bostaande inligting, bereken nou die spuitvolume per hektaar:

$$\text{Volume gifstof wat by tenk} \\ \text{gevoeg moet word} = \frac{\text{inhoud van tenk} \times \text{gifstofdosis/ha}}{\text{spuitvolume/ha (soos bepaal in stap 5)}}$$

6. Indien verlangde spuitvolume nie gelewer word nie, moet stappe 1 tot 5 herhaal word met verskillende ratkombinasies, totdat die verlangde volume per hektaar toegedien word.
7. Bereken nou die korrekte volume gifstof wat by die spuittekn gevoeg moet word:

$$\text{Spuitvolume} = \frac{10\,000 \times \text{totale volume water (liter)} \\ \text{(soos bepaal in stap 3)}}{\text{afstand (100 m)} \times \text{spuitwydte (meter)}}$$

Bron: Produsent: Jan de Villiers, Ficksburg

Mielies • Sonneblom • Sojabone • Grondbone • Sorghum • Droëbone
• Bambara grondbone • Canola • Akkerbone • Soetstam Sorghum

Divisie Bestuur

Dr Cobus le Roux
Dr Graham Thompson

Algemene Bestuurder
Snr Bestuurder:
Navorsing en Ontwikkeling

Opleiding en Dienste aan Opkomende boere

Jeanetta Saayman-du Toit
Phonnie du Toit
Justinus Mashao
Constance Chiremba

Programbestuurder
Adviesdienste
Adviesdienste
Graankwaliteit

Gewasbeskerming

Jeanetta Saayman-du Toit
Annemie Erasmus
Elbé Hugo
Marlene van der Walt
Jean-Maré Truter
Sonia Steenkamp
Nancy Ntidi
Bradley Flett
Aneen Schoeman
Belinda J van Rensburg
Edson Ncube
Moses Ramusi
Maryke Craven

Programbestuurder
Insektekunde
Onkruidbeheer
Onkruidbeheer
Insektekunde
Nematologie
Nematologie
Plantsiektes en mikotoksiene
Plantsiektes en mikotoksiene
Plantsiektes en mikotoksiene
Plantsiektes en mikotoksiene
Plantsiektes
Plantsiektes

Planteteelt

Kingstone Mashingaidze
Deidré Fourie
Alana Pretorius
Godfree Chigeza
Lieketso Moremoholo
Eric Ndou
Nemera Shargie
Hannelie Terblanche
Lebogang Madubanya

Programbestuurder
Droëbone
Grondbone
Mielies
Mielies
Mielies
Sorghum en Akkerbone
Kiemplasma Ontwikkeling
Biotegnologie

Agronomie

Thinus Prinsloo
Dirk Bruwer
Wiltrud Durand
Deon du Toit
André Nel
Annelie de Beer
Jan Erasmus
Wikus Snijman
Owen Rhode
Cedric Baloyi
William Deale
Louraine Salomon

Programbestuurder
Kultivaraanpassing
Modellering
Modellering
Wisselbou/Bewaringslandbou
Sojabone
Bewaringslandbou
Soetstam Sorghum
GrondMikrobiologie
Plantvoeding
Plantvoeding
Grondbone

Privaatsak X1251 • POTCHEFSTROOM • 2520 • Tel: 018-299 6100 • Faks: 018-294 7146
E-pos JamesM@arc.agric.za • Webtuiste: www.arc.agric.za

Cultivarkeuse / Cultivar Choice

Willem Kilian

Saaddienste / Seed Services

Hesta Hatting

Plant Siektes / Plant Diseases

Cathy de Villiers
Krishna Naicker
Dr Tarekegn Terefe

Insekbeheer / Pest Control

Dr Goddy Prinsloo
Dr Vicki Tolmay
Dr Justin Hatting
Dr Astrid Jankielsohn

Onkruidbeheer / Weed Control

Hestia Nienaber

Kiemplasma Ontwikkeling / Germplasm Development

Dr Toi Tsilo

Cultivarontwikkeling / Cultivar Development

Dr André Malan
Robbie Lindeque
Kim Coetzee*
Dr Ian Heyns*

Grondontledings / Soil Analysis

Lientjie Visser

Kwaliteit / Quality

Chrissie Miles

Plantvoeding / Plant Nutrition

Willem Kilian

Opleiding en Dienste aan Opkomende boere

Dr Eric Morojele
Dr Rorisang Patose

Grondbewerking / Soil Tillage

Willem Kilian

* Stellenbosch 021 887 0045

ONS VERSPREIDERS

KWAZULU-NATAL	Farmers Agri-Care	031 265 5000
SWAZILAND	Swaziland Agricultural Supplies	09268 2505 2728
LIMPOPO	Novon Retail Company	012 808 1513
MPUMALANGA LAEVELD	Novon Retail Company	012 808 1513
MPUMALANGA HOËVELD	Agronomic	011 730 7508
GAUTENG	Agronomic	011 730 7508
NOORD-WES	Yield WTP	018 632 3010
	Novon Protecta	079 528 4383
OOS-VRYSTAAT	Novon Protecta	058 303 3785
	Wilgechem	058 813 1192
WES-VRYSTAAT	Agrichemies	056 777 2817
WES-KAAP	Nexus	021 860 8040
	Viking	021 907 3000
OOS-KAAP	Nexus	021 860 8040
	Viking	021 907 3000
NOORD-KAAP	Nexus	021 860 8040
	Viking	021 907 3000

Arysta LifeScience

Paarl 021 868 0218
 Pomona 011 571 3762
 Port Elizabeth 041 486 1337

7 Sunbury Office Park, Douglas Saunders Rylaan
 La Lucia Ridge, 4019 | Tel: 031 514 5600

www.arystalifescience.co.za

Publikasies van die LNR

Beskikbare publikasies by die LNR-IGG

1. Compact disk (CD) on the production of maize, pests and diseases.
2. Laserskyf (CD) oor die produksie van mielies, peste en siektes.
3. Field guide for sorghum pests/Veldgids vir sorghumplae.
4. Sorghum production guide.
5. Sorghum-produksiehandleiding.
6. Sonneblomproduksie: 'n Bestuursgids vir die eenprodusent.
7. Sunflower diseases and pests/Sonneblom-siektes en -plae.
8. Production of dry beans/Produksie van droëbone.
9. Production of dry beans (Xhosa).
10. Production of soybeans/Produksie van sojabone.
11. Production of groundnuts ("Groundnuts always tops").
12. Produksie van grondbone ("Grondbone – Altyd 'n wenner").
13. Groundnut diseases and pests/Grondboon-siektes en -plae.
14. Revised common weeds in Southern Africa/Algemene onkruid in Suidelike Afrika.

Vir meer inligting óf om 'n bestelvorm te bekom, skakel Mary James by 018 299 6100/6253 of stuur 'n e-pos na jamesm@arc.agric.za.

Beskikbaar by die LNR-KGI in Afrikaans of Engels

1. Veldgids vir die identifikasie van koringinsekte in Suid-Afrika.
2. Wheat Diseases in South Africa.
3. Hulpmiddelversurings en waterkwaliteitseffekte op onkruidodders.
4. Handleiding vir die produksie van klein-grane in die somerreënvalgebied (jaarliks opgedateer).
5. Handleiding vir die produksie van klein-grane in die winterreënvalgebied (jaarliks opgedateer).
6. Guidelines for the production of small grains in the summer rainfall region (updated annually).
7. Guidelines for the production of small grains in the winter rainfall region (updated annually).

Vir bestellings, skakel Elri Burger by 058 307 3400/19 óf stuur 'n e-pos na burgere@arc.agric.za óf pos jou bestelling na die LNR-Kleingraaninstituut, Privaat sak X29, Bethlehem, 9700.

mielie

OPLOSSINGS

BAYTAN

BULLDOCK

 decis

 Gaucho

 Larvin

 LAUDIS

NATIVO

 PONCHO

VOTIVO

Baytan® Reg. Nr. L1697 (Wet Nr. 36 van 1947). Baytan® bevat Triadimenol (Skadelik). Bulldock® Reg. Nr. L4540 (Wet Nr. 36 van 1947). Bulldock® bevat Beta-cyfluthrin (Skadelik). Decis® Reg. Nr. L6563 (Wet Nr. 36 van 1947). Decis® bevat Deltamethrin (peritroïed) (Skadelik). Gaucho® Reg.Nr. L7849 (Wet Nr. 36 van 1947). Gaucho® bevat Imidacloprid (Skadelik). Larvin® Reg. Nr. L2997 (Wet Nr. 36 van 1947). Larvin® bevat Thiodicarb (Skadelik). Laudis® Reg. Nr. L8525 (Wet Nr. 36 van 1947). Laudis® bevat Tembotrione en Isoxadifen-ethyl (Skadelik). Nativo® Reg. Nr. L8942 (Wet Nr. 36 van 1947). Nativo® bevat Tebuconazole en Trifloxystrobin (Versigtig). Poncho®/Votivo™ Reg. Nr. L9250 (Wet Nr. 36 van 1947). Poncho®/Votivo™ bevat Clothianidin Neonicotinoid en *Bacillus firmus* (Versigtig).

Bayer (Edms) Bpk. Reg. Nr. 1968/011192/07
Wrenchweg 27, Isando, 1601
Posbus 143, Isando, 1600
Tel: +27 11 921 5252
Faks: +27 11 921 5671

www.bayercropscience.co.za

Bayer CropScience

klein graan

OPLOSSINGS

GALMANO
PLUS

NATIVO

PROSARO
250 EC

PROSPER
TRIO

REDIGO

resolve
met photo-X® tegnologie

sakura

Galmano® Plus Reg. Nr. L8524 (Wet Nr. 36 van 1947). Galmano® Plus bevat Fluquinconazole en Prochloraz koperchloried kompleks (Skadelik). Nativo® Reg. Nr. L8942 (Wet Nr. 36 van 1947). Nativo® bevat Tebuconazole en Trifloxystrobin (Versigtig). Prosaro® Reg. Nr. L8510 (Wet Nr. 36 van 1947). Prosaro® bevat Prothioconazole en Tebuconazole (Versigtig). Prosper® Trio Reg. Nr. L9083 (Wet Nr. 36 van 1947). Prosper® Trio bevat Spiroxamine, Tebuconazole en Triadimenol (Skadelik). Redigo® Reg. Nr. L8616 (Wet Nr. 36 van 1947). Redigo® bevat Prothioconazole (Versigtig). Resolve® Reg. Nr. L8708 (Wet Nr. 36 van 1947). Resolve® bevat Pyrasulfotole, Bromoksiniel en Mefenpyr-diëtiel (Skadelik). Sakura® Reg. Nr. L9082 (Wet Nr. 36 van 1947). Sakura® bevat Pyroxasulfone (Skadelik).

Bayer (Edms) Bpk. Reg. Nr. 1968/011192/07
Wrenchweg 27, Isando, 1601
Posbus 143, Isando, 1600
Tel: +27 11 921 5252
Faks: +27 11 921 5671

www.bayercropscience.co.za

BAYER CropScience

Wenke vir die bestuur van nagmuise

1. Alle graanboere moet bedag wees op die maandelike uitbreek van nagmuise of springhaasrotte in hul produksiegebiede. As dit nog nie by jou uitbreek het nie, gaan dit wel een of ander tyd gebeur. Let op vir gate van 'n 60 mm-deursnit in die wenakker en aan die kante van bewerkte landerye. As daar sulke gate begin verskyn, is dit gewis tyd vir 'n anti-nagmuisevaltog.
2. Nagmuise moet 'n harde knou toegedien word wanneer hulle op hul kwesbaarste is, naamlik einde winter in die somerreëvalgebiede en begin herfs in die winterreëvalgebiede. Dit is dan wanneer die diere verhonger is en die beste op knaagdierdoderlokaas sal reageer.
3. Slegs geregistreerde anti-koagulantknaagdierdoders wat vir nagmuise geregistreer is sowel as sinkfosfied en aluminiumfosfied, mag gebruik word. Enigiets anders, soos byvoorbeeld aldikarb en karbofuraan, gaan nie die gewenste uitwerking hê nie; dit is boonop 'n strafbare oortreding volgens Wet Nr. 36 van 1947 om sulke middels te gebruik.
4. Die anti-koagulante moet in 75 mm-besproeiingspype van 750 mm lank aangewend word: Ryg drie of vier blokkies daarvan deur 'n dun draad en laat die wasblokkies dan binne die pyp versteek wees waar die nagmuise dit kan vreet en ander diere nie kan bykom nie. Plaas die lokaaspype elke 50 m om die landery uit of selfs binne die landery waar daar kolonies is. Vul elke vierde dag aan totdat die bevolking uitgedun is. Tel dooie nagmuise op en begrawe hulle.
5. Sinkfosfied kan as gereed-vir-gebruik lokaas aangewend word of produsente kan hul eie lokaas voorberei: Week uitskotmielies in water totdat dit ontkiem. Maak vinnig droog en meng dan volgens die voorskrif op die etiket met sinkfosfied en kookolie. Gebruik dieselfde pyp as vir die anti-koagulante en plaas twee eetlepels vol van die lokaas in die pype en elke 50 m om die landery. Sulke lokaas kan ook direk in die gate gegooi word (gebruik 25 mm-pyp met tregter), waarna die gate dan toegetrap word. Sinkfosfied maak hulle vinnig dood en die diere vrek selde bo die grond. Moet onder geen omstandighede die lokaas met kunsmisstrooiers op die landerye uitgooi of sulke behandelde saad plant nie! Dit is totaal oneffektief en skep vergiftigingsgevaar.
6. Lokvaldromme kan ook gebruik word: Sny 'n 210 liter-drom in sy helfte af en plant gelyk met die grond. Vul met een-derde water en sprinkel sonneblomsaad op die water. Die nagmuise verdrink as hulle in die drom inspring om die saad te vreet.
7. Plant sitplekke vir uile en roofvoëls. Een paal van 2,4 m hoog elke 50 m en een paal van 1,4 m hoog elke 50 m. Strooi saad om die paal in die laasmiddag, sodat dit die muise lok en vandaar kan die uile dan op hulle begin jag maak. Rig ook 'n uilkas op: Een uilkas per 50 ha is genoeg.
8. Plant 'n lokvalgewas van uitskotsaad in die wenakker dieselfde tyd wanneer die gewas geplant word. Die lokvalgewas moet baie dig aangeplant word, sodat die nagmuise eerder daar gaan vreet as in die gewas self.
9. Waar bewaringsbewerking toegepas word, is die kans vir nagmuiseinfestasië feitlik 100%, omdat die wegdoen van diepwerking nie meer die kolonies vernietig nie. Een keer elke vier jaar behoort sulke gronde waar nagmuise floreer, ordentlik diep geploeg te word.
10. Vir die volledige bestuursplan oor nagmuise, stuur 'n versoek per e-pos na neshher@fiscali.co.za.

Skrywer: Dr Gerhard H Verdoorn, Griffon Gifinligtingssentrum en Vereniging van Diergezondheids- en Plantbeskermingsverenigings van Suid-Afrika (AVCASA)

INDICATE 250 SC

Uitstekend vir die beheer van swamsiektes!

Verhoog opbrengs met effektiewe swambeheer.

INDICATE 250 SC is 'n nuwe, hoogs doeltreffende swamdoder met 'n unieke sistemiese werking vir die beheer van 'n wye reeks swamsiektes in mielies en verskeie akkerbou gewasse. Die unieke formulاسie van **INDICATE 250 SC** bevat asoksistrobien (*strobilurien*) en epoksikonasool (*triasool*) wat superieure beheer lewer in die beheer van grysblaarvlek (*Cercospora zeina*), noordelike mielieblaarskroei (*Exserohilum turcicum*) asook bruinroes (*Puccinia sorghi*) op mielies.

INDICATE 250 SC
- stel gerus dié nuut
geregistreerde swamdoder
op die proef!

INDICATE 250 SC VOEG SUPERIEURE WAARDE TOE VIR DIE PRODUSENT!

- **INDICATE 250 SC** verseker uitstekende siekte beheer op verskeie gewasse.
- **INDICATE 250 SC** lewer optimale opbrengs verhoging deur bykomende fisiologiese effekte.
- **INDICATE 250 SC** se twee unieke kombinasie bestanddele bied uitstekende weerstandsvermoë teen potensiële swamdruk.
- **INDICATE 250 SC** vorm 'n integrale deel van 'n effektiewe swamdoder program.

papermarketing 5831

Kontak u naaste agent vir verdere besonderhede!

INDICATE 250 SC Reg nr L9310, bevat asoksistrobien 125 g/l en epoksikonasool 125 g/l (Versigtig).
Registrasiehouer: Universal Crop Protection (Pty) Ltd.
Mpy reg nr: 1983/008184/07 Posbus 801, Kempton Park, 1620
Tel. (011) 396-2233. Alle produkte is geregistreer by Wet 36 van 1947.

Versprei deur: Villa Crop Protection (Pty) Ltd |
Mpy reg nr: 1992/002474/07 |
Botesweg 65 | Glen Marais | Kempton Park | Suid-Afrika |
Tel (+27 11) 396 2233 | Faks (+27 11) 396 4666
Kaap depot: Marchandstraat 3 | Wellington | Tel (+27 21) 873 6173

VILLA
CROP PROTECTION

www.villacrop.co.za

PLAAGBEHEER
ONKRUID
GRAAN SA
DIENSTE
MARKTE
BEMESTING
WERKTUIG
SAAD
DIERE
PLAAGBEHEER
GRAAN SA

DIERE

MARKTE
GELDSAKE
GRAAN SA
PLAAGBEHEER
TOERUSTING
SAAD
WERKTUIG

Voermol	108
Zoetis	110
Molatek	113

Kategorisering van rooivleis

Klassifikasie-eienskappe van: Bees-, lam-, skaap- en bokvleis

Ouderdom	Klas
0 tand	A
1 - 2 tand	AB
3 - 6 tand	B
Meer as 6 tand	C
Vetheid	Klas
Geen vet	0
Baie maer	1
Maer	2
Medium	3
Vet	4
Matig oorvet	5
Uitermatig oorvet	6

Klassifikasie-eienskappe van: Varkvleis

% vleis*	mm**	Klas
≥70	≤12	P
68 - 69	13 - 17	O
66 - 67	18 - 22	R
64 - 65	23 - 27	C
62 - 63	28 - 32	U
≤61	>32	S

* Geen spesifikasie ten opsigte van % vleis vir Ru, speenvark (≤20 kg) en worsvark (≥100,1 kg) nie.

** In geval van Intraskoop.

VETDIKTE**

% VLEIS*

Slegs in die geval van die Hennessy-klassifiseringsapparaat.

* Gemeet tussen die tweede- en derde-laaste rib, 45 mm vanaf die karkasmiddelyn.

Bouvorm	Klas
Baie plat	1
Plat	2
Medium	3
Rond	4
Baie rond	5
Beskadiging	Klas
Gering	1
Matig	2
Erg	3
Geslag	
Die karkas van 'n ram of 'n bul asook van 'n hamel, 'n kapater of 'n os wat tekens van laat-kastrasie toon van die AB-, B- of C-ouderdomsklasse, word geïdentifiseer.	

Bouvorm	Klas
Baie plat	1
Plat	2
Medium	3
Rond	4
Baie rond	5
Bouvorm	Klas
Gering	1
Matig	2
Erg	3
Geslag	
Die karkas van 'n beer, asook van 'n burg wat tekens van laat-kastrasie toon, word geïdentifiseer.	

**Merke vir klassifikasie-eienskappe op:
Bees-, lam-, skaap- en bokkleis**

Eienskap	Merk	Waar op die karkas
Ouderdom (A, AB, B, C)	 	Vir beeskarkasse 'n merk op elke kwart.
Vetheid* (0 - 6)	Bv. Klas 3 	Vir lam-, skaap- en bokkarkasse slegs een (0 - 6) klas 3-merk op die karkas.
Bouvorm (1 - 5)	Bv. Klas 3 	Vir beeskarkasse 'n merk op elke sy. Vir lam-, skaap- en bokkarkasse slegs een merk op die karkas.
Beskadiging** (1 - 3)	<1> <2> <3>	Met inagneming van die deel wat beskadig is, vir beeskarkasse 'n merk op elke sy. Vir lam-, skaap- en bokkarkasse slegs een merk op die karkas.
Geslag		Vir beeskarkasse 'n merk op elke sy. Vir lam-, skaap- en bokkarkasse slegs een merk op die karkas.

* In die geval van 'n skaapkarkas met 'n vetstert, 'n dubbelafdruk van die merk.

** Beskadiging, indien dit voorkom, word vir die betrokke areas, naamlik B (boud), L (lende) en F (voorkwart), op 'n skaal van 1 - 3 beskryf.

**Merke vir klassifikasie-eienskappe op:
Varkkleis**

Eienskap	Merk	Waar op die karkas
Bouvorm (1 - 5)	Bv. Klas 3 	Een merk op elke sy.
Beskadiging* (1 - 3)	<1> <2> <3>	Met inagneming van die deel wat beskadig is, slegs een merk op elke sy.
Geslag		Een merk op elke sy.

* Beskadiging, indien dit voorkom, word vir die betrokke areas, naamlik B (boud), L (lende) en F (voorkwart), op 'n skaal van 1 - 3 beskryf.

Bron: SAMIC • www.samic.co.za

Noordwestelike Span

Mark Barlow
 Noordwes Verkoopsbestuurder
 082 456 6252

Daan Bosman
 Armas, Kanaburg, Kectmanshoop, Mariental
 082 929 8406

Jeremy Bosman
 Hartbeesfontein, Klerksdorp, Oberholzer, Potchefstroom, Ventersdorp
 076 423 4785

Gawie Coetzer
 Delareyville, Kameel, Louwina, Madibogo, Mafikeng, Maretsane, Piet Plessis, Keiville, Rostrataville, Sannieshof, Stella, Tosca, Vergelegen, Vryburg
 082 774 3874

Ampie de Jager
 Boons, Brits, Dwaalboom, Johannesburg, Koedoeskop, Krugersdorp, Magaliesburg, Northam, Pretoria, Randburg, Randfontein, Roodepoort, Ruimsig, Rustenburg, Thabazimbi, Westonaria, Wonderboom
 078 355 3406

Pieter Fouche
 Balfour, Bronkhorstspuit, Cullinan, Delmas, Grootvlei, Heidelberg, Kinross, Nigel, Ogies
 072 407 9757

DJ Malan
 Alldays, Alma, Baltimore, Dendron, Ellisras, Letsitele, Louis Trichardt, Marken, Messina, Naboomspruit, Nylstroom, Pienaarsrivier, Polokwane, Roedtan, Settlers, Tolvae, Tomburke, Trichardsdal, Tzameen, Vaalwater, Venda, Vivo, Warmbad
 083 507 7965

Dunell Pienaar
 Gobabis, Grootfontein, Karibib, Okahandja, Omaruru, Opuwo, Otati, Otjuaoronga, Outjo, Tsumeb, Windhoek
 00264 81 124 2860

Jacques Pretorius
 Danielskuil, Deben, Groblershoop, Hotazel, Kakamas, Kenthart, Kuruman, Marydale, Olifantshoek, Pofadder, Postmasburg, Prieska, Upington, Van Zylsrus
 072 875 9726

Douw Steyn
 Barberton, Belfast, Burgersfort, Groblersdal, Hoedspruit, Komatipoort, Lydenburg, Machadodorp, Malelane, Marble Hall, Middelburg, Nelspruit, Witbank
 082 927 2471

Gerrit van Niekerk
 Bamboesspruit, Bothaville, Leudoringstad, Makwassie, Migdol, Ottosdal, Schweizer-Reneke, Wolmaransstad
 083 627 5162

Willie van Tonder
 Boschpoort, Biesiesvlei, Buhrmansdrif, Coligny, Gerdau, Grootpan, Koster, Lichtenburg, Nootgedacht, Skuinsdrif, Swartruggens, Zeerust
 082 305 5283

Oostelike Span

CT du Plessis
 Oos Verkoopsbestuurder
 072 441 5663

Klasie Klopper
 Bergville, Dundee, Ladysmith, Winterton
 082 802 8002

Schalk Pienaar
 Amsterdam, Paulpietersburg, Piet Retief, Pongola, Vryheid
 082 463 4777

Johan Potgieter
 Afrikasop, Eeram, Harrismith, Verkykerskop, Warden
 083 290 2449

Mark Scott
 Creighton, Ixopo, Underberg
 082 771 6659

Neels van der Merwe
 Amersfoort, Memel, Newcastle, Utrecht, Volksrust
 082 893 5204

Hendrik van Tonder
 Bethal, Carolina, Ermelo, Hendrina
 082 577 3038

Dirk Viljoen
 Ascent, Cornelia, Morgenzen, Standerton, Val, Vrede, Woudsight
 082 449 2789

Gavin Rogers
 Cedarville, Harding, Kokstad, Matatiele, Port Shepstone, Swartberg,
 082 080 0280

Angus Williamson
 Empangeni, Greytown, Howick, Moorivier, Pietermaritzburg
 082 564 5481

Sentrale Span

Leon van Dijkhorst
Sentraal Verkoopbestuurder
072 910 4040

Danie Claasen
Frankfort, Oranjevlei, Petrus Steyn, Reitz, Tweeling, Villiers
082 377 8849

Jan Coetzee
Bloemhof, Boshof, Bultfontein, Christianna, Dealesville, Hartsvalley, Hartswater, Hertzogville, Hoopstad, Jan Kempdorp, Theunissen, Tjerfontein, Wesselsbron
083 300 0989

Robert Harris
Bloemfontein, Brandfort, Dewetsdorp, Hobhouse, Ladybrand, Petrusburg, Reddersburg, Smithfield, Tweespruit, Verkeerdevlei, Wepener
083 282 8110

Sas le Roux
Edenville, Kroonstad, Odendaalsrus, Steynsrus, Ventersburg, Viljoenskroon, Welkom, Winburg
082 417 1791

Frans Loots
Heilbron, Koppies, Meyerton, Parys, Sasolburg, Vereniging, Vredefort
082 565 4480

Eugene Nel
Barkly-Wes, Bethulie, Britstown, De Aar, Douglas, Edenburg, Fauresmith, Griekwastad, Hopetown, Jacobsdal, Kimberley, Koffiefontein, Lückhoff, Modderivier, Petrusville, Philippolis, Phillipstown, Rietrivier, Springfontein, Strydenburg, Trompsburg
072 018 0191

Henk Vermooten
Clocolan, Excelsior, Ficksburg, Lesotho, Marquard, Rosendal, Senekal
083 274 9024

David Whitfield
Arlington, Bethlehem, Clarens, Daniëlsrus, Fouriesburg, Kransfontein, Lindley, Paul Roux
082 632 4165

Suidelike Span

Leon de Klerk
Suid Verkoopbestuurder
082 901 1073

Hans Burger
Ceres, Citrusdal, Clanwilliam, Darling, Durbanville, Eendekuil, Garies, Graaffwater, Hermon, Klaver, Kraaifontein, Malmesbury, Moorreesburg, Op die Berg, Paarl, Philippi, Piketberg, Porterville, Riebeeck Wes, Simondium, Springbok, Stellenbosch, Tulbagh, Vanrhynsdorp, Veldrif, Vredendal, Wellington, Wolsley
071 208 7090

Peter Dormehl
Alfred-Noord, Barkly-Oos, Boesmanskop, Burgersdorp, Elliot, Jamestown, Lady Grey, Maclear, Rouxville, Steynsburg, Ugie, Zastron
083 272 3199

André Fourie
Bredasdorp, Caledon, Klipdale, Krige, Napier, Ou Plaas, Proteon, Rietpoel, Riviersonderend, Stanford
082 497 0619

Nico Klinck
Albertinia, Ashton, Barrydale, Bonnievale, George, Heidelberg, Herberdsdale, Kleinberg, Knysna, Ladismith, Laingsburg, Montagu, Mosselbaai, Plattenbergbaai, Riversdal, Robertson, Swellendam, Worcester
082 893 6863

Nelius Rossouw
Cathcart, Dordrecht, Hofmeyr, King William's Town, Komga, Molteno, Oos-Londen, Queenstown, Sterkstroom, Stutterheim, Tarkastad
082 297 7214

Raymond Rudman
Aberdeen, Adelaide, Alexandria, Bathurst, Bedford, Cookhouse, Cradock, Golden Valley, Graaff-Reinet, Grahamstad, Jansenville, Mortimer, Paterson, Pearston, Somers-et-Oos
082 571 2944

Arnold van der Merwe
Beaufort-Wes, Brandeile, Calvinia, Carnarvon, Colesberg, Fraserburg, Hanover, Loxton, Middelburg, Murraysburg, Nieuwoudtville, Richmond, Sutherland, Vanwykskei, Victoria-Wes, Vosburg, Williston
082 229 4497

Paul van der Westhuizen
Addo, Avontuur, Calitzdorp, De Rust, Herold, Humansdorp, Joubertina, Kareedouw, Misgund, Oudtshoorn, Port Elizabeth, Prins Albert, Steytlerville, Uitenhage, Uniondale, Willowmore
082 453 0141

Tegniese Bestuurders

Ulrich Müller
Tegniese Bestuurder
083 414 5928

Hendrik van Pletzen
Tegniese Bestuurder
083 456 3636

Dr. Francois van de Vyver
Tegniese Bestuurder
083 386 8378

EKSTENSIEWE LEWENDEHAWE SPAN

EXTENSIVE LIVESTOCK TEAM

Areaverkoopsbestuurders en
Professionele Verkoops
Verteenwoordigers

Area Sales Managers & Professional
Sales Representatives

NOORD / NORTH

JACO DELPORT - Randburg
082 826 6531

- MARIUS BOTES - Potchefstroom
082 565 5047
- DRIES WELGEMOED - Lichtenburg
082 461 4335
- MARTIN MONTOEDI - Rustenburg
082 452 3488
- TOBIE ALEXANDER - Ermelo
082 556 4226
- JANNES VAN ROOYEN - Lydenburg
082 826 6528
- ADELE DE KLERK - Pietersburg/Polokwane
082 567 0430

OOS / EAST

LEONARD FLETCHER - Pietermaritzburg
082 826 6526

- ODETTE SALZWEDEL - Howick
082 826 6529
- RICH NGQOTHENI - Stanger
082 553 3523
- NEELS BRITS - Vryheid
082 567 4456
- ANDRÉ VEENSTRA - Uderberg
082 557 2805
- Mthatha
082 577 8851
- LUNGA LUDIDI - Kokstad
082 556 2997
- PHILEMON ZACA - Mooi River
082 826 6541
- SIYA MAHLANGABEZA - King William's Town
071 332 0859

Dectonac: Reg. Nr. 6126 (Wet 36/1947) N-SR 0697. One Shot Ultra 7: Reg. Nr. 6288 (Wet 36/1947) N-SR 1010. Bovishield Gold 5: Reg. Nr. 6305 (Wet 36/1947) N-SR 1319. Bovishield FPA + LS: Reg. Nr. 6359 (Wet 36/1947) N-SR 1538. Clinvac: Reg. Nr. 62247 (Wet 36/1947). Ultrachoice 7: Reg. Nr. 62624 (Wet 36/1947) N-SR 1846. Cal-Banador AC: Reg. Nr. 62066 (Wet 36/1947) N-SR 1861. Cylestin Resputaar: Reg. Nr. 63063 (Wet 36/1947) N-SR 1732 (Namibia). Cylestin LA Resputaar: Reg. Nr. 63449 (Wet 36/1947) N-SR 1909 (Namibia). Cylestin Ewegaard: Reg. Nr. 63584 (Wet 36/1947) N-SR 1910 (Namibia). Cylestin D-96: Reg. Nr. 62938 (Wet 36/1947) N-SR 1954. Cylestin Plus Spec: Reg. Nr. 63407 (Wet 36/1947) N-SR 1964 (Namibia). Valbazen vir beeste: Reg. Nr. 6344 (Wet 36/1947) N-SR 0201. Valbazen vir skaap en bokke: Reg. Nr. 637 (Wet 36/1947) N-SR 0202.

zoetis™

VOERKRALE / FEEDLOTS

★ **ANDRÉ VAN DEVENTER**
082 556 9820

SENTRAAL / CENTRAL

★ **TINY NAUDE - Bultfontein**
082 571 5499

- JOHAN NEL - Vryburg
082 449 9603
- ADRIAAN LOUW - Windhoek
00264-811297105
- JOHANNES VAN ROOYEN - Bloemfontein
082 567 4465
- GERRIE ROOS - Bethlehem
082 567 4517
- HERNUS LE ROUX - Bloemhof
082 826 6527
- GUILLAUMÉ TALJAARDT - Frankfort
082 493 1079

SUID / SOUTH

★ **HANNES VLOK - Port Elizabeth**
082 556 0321

- GERHARD STEENKAMP - Durbanville
082 556 9347
- JACQUES DE VILLIERS - Queenstown
083 334 0278
- JOHAN KAPP - Somerset-Oos
082 554 1699
- JACQUES VAN ZYL - Hanover
082 448 8665

- DEON VAN WYK - Jeffreysbaai
082 826 6530
- MAGDA BRINK - Cradock
082 783 7559
- MICHAEL DE KLERK - Hartenbos
082 773 9514
- LEON VAN DER MERWE - Swellendam
082 855 4935

Zoetis Suid-Afrika (Edms) Bpk, Reg. Nr. 2012/001825/07 Posbus 783720 Sandton 2146 Tel: 0860 734937 www.zoetis.co.za

Algemene riglyne met betrekking tot beeste

GVE vir verskillende raamgrootte beeste (Meissner *et. al.*, 1983)

Klas	Kleinraam		Mediumraam		Grootraam	
	Gewig	GVE	Gewig	GVE	Gewig	GVE
Bul	600	1,36	600	1,38	650	1,63
Koei, droog (drie jaar)	400	1,01	450	1,13	500	1,27
Koei, droog (volwasse)	500	1,1	525	1,21	550	1,32
Koei, dragtig (drie jaar)	400	1,01	450	1,13	500	1,27
Koei, dragtig (volwasse)	500	1,10	525	1,21	550	1,32
Koei, met kalf (drie jaar)	400	1,22	450	1,40	500	1,66
Koei, met kalf (volwasse)	500	1,42	525	1,55	575	1,82
Speenkalv	180	0,44	200	0,53	225	0,64
Os (18 maande)	300	0,75	350	0,90	400	1,09
Os (volwasse)	490	1,10	550	1,22	585	1,33

Basiese norme vir die hoeveelheid koeie wat 'n plaas met 'n drakrag van 100 GVE met verskillende produksiestelsels kan dra: (Pietman Botha, Landboukonsultant en Izak du Plessis, Senwes)

Speenkalfstelsel	een mediumraam koei = 1,4 GVE = 71 koeie vir die plaas
Tollestelsel (18 maande)	een mediumraam koei = 1,7 GVE = 58 koeie vir die plaas
Osstelsel (30 maande)	een mediumraam koei = 2,2 GVE = 45 koeie vir die plaas

Vrywillige daaglikse droëmateriaalinname (DMI)

Meissner *et. al.* (1983) werk op 'n gemiddelde DMI van 2,5% van liggaamsmassa vir groeiende diere. Indien voginhoud en vermorsing van hooi ingereken word, is die gemiddelde ruvoerinname (hooi) ongeveer 3,0% van liggaamsmassa.

Vir lakterende diere is die gemiddelde DMI 3,0% (2,7% - 3,3%) van liggaamsmassa. Indien voginhoud en vermorsing van hooi ingereken word, is die gemiddelde ruvoerinname (hooi) ongeveer 3,5% van liggaamsmassa.

Riglyne ten opsigte van aangeplante weidingsbestuur (Suzette Smalberger, Omnia)

Produksie:

Ruvoerproduksie is ongeveer 1 ton droë materiaal per 100 mm reën 1 kg vleis (groeierende diere) word per hektaar per millimeter reën geproduseer.

Hoeveelheid voedingstowwe verwyder per ton droë materiaal indien gehooi en verwyder:

N	20 kg - 25 kg N per ton droë materiaal
P	1,2 kg fosfaat per ton droë materiaal
K	15 kg kalium per ton droë materiaal

Ideale grondontleding by vestiging:

pH (KCl):	>4,5 - 5,5
Suurversadiging:	<10%
Optimale P:	>20 mg/kg (Bray 1)
Optimale K:	100 mg/kg - 150 mg/kg

Bemes voldoende:

Bemes eerder kleiner oppervlaktes in 'n spesifieke jaar voldoende as om minder kunsmis oor die hele land toe te dien. Hierdie beginsel is spesifiek op N-bemesting van toepassing en is veral belangrik by weidings wat nie gereeld bemes word nie.

Vervolg op bl. 114

OOS-STREEK 	Enlin Newling 082 820 5858 Ermelo, Piet Fetiel, Bethal, Anenburg	Chris van der Merwe 082 826 1058 Mafeking, Badplaas, Carolina	Gawie Bester 079 492 2244 Newcastle, Volksart, LadySmith, Memei, Bergville, Winterton	Danie Hugo 082 779 3197 KwaZulu-Natalie Middelburg, Griekwaland-Oos
	Verkoopsbestuurder Willem Volschenk Middelburg MP 082 414 1896	Pieter Smit 082 467 5549 Middelburg, Deinaas, Bronkhorstspuit	Espee Olivier 082 771 4035 Dundee, Vryheid, Paulpietersburg, Swaziland	CP de Vos 082 415 8239 Standerton, Heidelberg, Leandra

WES-STREEK 	Jan Muller Agent 082 771 4032 Polgasrusus, Petrusburg, Naboemspruit	Koos van Rensburg Agent 082 781 3825 Potchefstroom, Vereeniging, Hartbeesfontein, Otsoadi	Willie Raath 082 823 8201 Ventersdorp, Pretoria, Rustenburg	Kudu van Aswegen 082 315 0916 Schweizer-Reneke, Wolmaransstad, Reivilo, Hartswater
	Verkoopsbestuurder Herk van der Westhuizen Bloemhof 082 771 4031	Nardus van Wyk 082 775 9437 Lichtenburg, Zeemut, Delanyville, Sannieshof	Frans Botma 082 376 9864 Stella, Tsoa, Vryburg	Paul van der Merwe 081 129 4418 Namibie

SUID-STREEK 	Honnie Stabbert 082 336 6442 Port Elizabeth, Humansdorp, Cookhouse, Alexandria, Grahamstad, Adelaide	Kobus Gerber 082 452 4031 Riversdal, Swellendam, Heidelberg	DW Gillmore 082 774 2579 Swartkops, Boland, Calinia, Loeriesfontein	Charl Vorster 084 812 7378 De Aar, Hanover, Victoria-Wes, Camarvon, Aberdeen, Middelburg Kaap
	Verkoopsbestuurder Gerhard van As George 082 771 4037	George Traut 082 776 4890 Oorberg, Caledon, Bredasdorp	Peter Webster Agent 083 232 1249 Queenstown, Dordrecht, Oos-Londen	Louwtjie de Beer 082 337 3634 Cradock, Barkley-Oos, Zastron, Bethulle, Almaal-Noord

SENTRAAL 	Danie Fourie 082 451 7573 Reitz, Petrus Steyn, Warden, Hartswater	Gawie Gertenbach 082 773 8402 Vrede, Villiers, Frankfort	Friskie Nel 082 771 4033 Bethlehem, Arlington, Marquard	Leon Riekerl 082 771 4044 Kroonstad, Ventersdorp, Koppies, Parys
	Verkoopsbestuurder Divy Olivier Kroonstad 082 850 2700	Gerrit Naudé 082 781 3827 Kimberley, Upington, Kuruman	Neels Muller 082 467 5573 Hopstad, Sutherland, Weselbron	Anno Ferreira 082 829 3687 Petrusburg, Bloemfontein, Zastron, Galesburg, Ladybrand

Vir enige navraag, skakel u naaste Molatek Tegnieuse Verkoopman of Molatek se hoofkantoor by 013 791-1036 - www.molatek.co.za

Algemene riglyne met betrekking tot beeste

Vervolg van bl. 112

Voorbeeld van 'n basiese lekprogram vir die Sentrale Vrystaat (Oostelike Hoëveld kan 'n maand vroeër begin) (Pietman Botha, Landboukonsultant en Izak du Plessis, Senwes)

Maand	Tipe lek		
	Koeie/Bulle	Vervangingsverse (agt tot twaalf maande)	Tollies (agt tot twaalf maande)
Januarie	Somerlek		
Februarie	Somerlek		
Maart	Oorgangslek		
April	Oorgangslek		
Mei	Oorgangslek		
Junie	Winterlek	Produksielek	Produksielek
Julie	Winterlek	Produksielek	Produksielek
Augustus	Winterlek	Produksielek	Produksielek
September	Winterlek	Produksielek	Produksielek
Oktober	Winterlek	Produksielek	Produksielek
November	Somerlek	Produksielek	Produksielek
Desember	Somerlek	Produksielek	Produksielek

Tipiese lekinname:

Somer sout-fosfaatlek

Oorgangslek

Winterlek

Produksielek

10% - 20% RP

40% - 50% RP

25% - 30% RP

100 g - 240 g/bees/dag

200 g - 800 g/bees/dag

400 g - 600 g/bees/dag

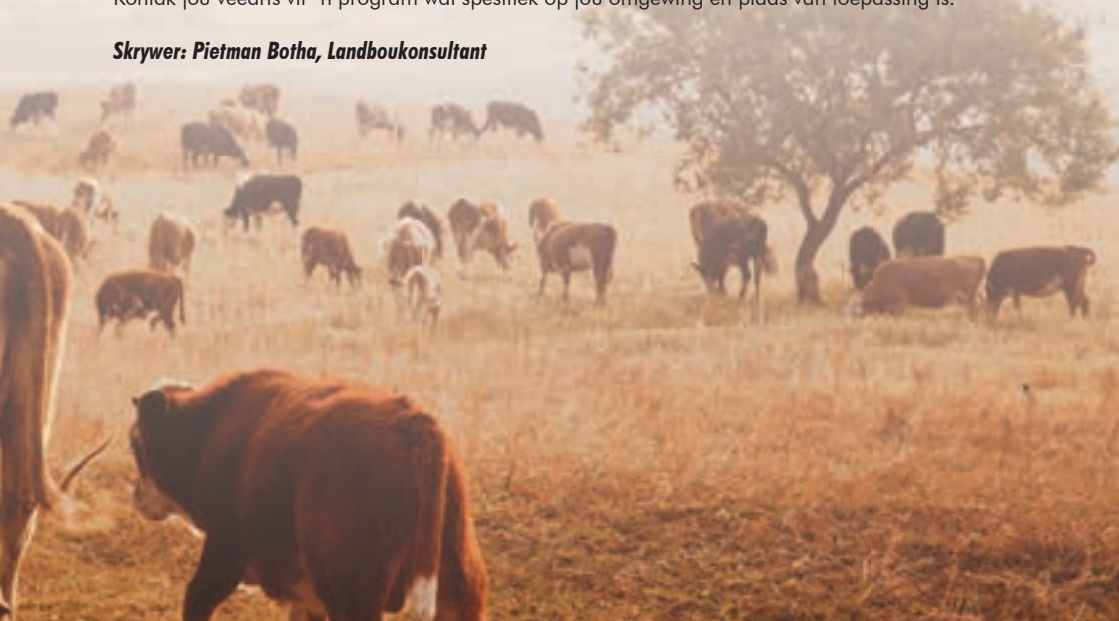
1 000 g - 1 500 g/bees/dag

Voorbeeld van 'n basiese spuitprogram vir die Sentrale Vrystaat vir 'n lentekalfstelsel (Pietman Botha, Landboukonsultant en Izak du Plessis, Senwes)

Maand	Enting	Dierklas
Januarie		
Februarie		
Maart	Ivermektien (parasietbeheer)	Almal
April	Spons-, lam- en miltsiekte	Kalwers
	Clostridium	Kalwers
Mei	Brucellose	Verskalwers jonger as agt maande
Junie	Spons-, lam- en miltsiekte	Almal
	Clostridium	Almal
Julie		
Augustus		
September	Ivermektien (parasietbeheer)	Almal
	Slenkdal (Kloon 13)	Almal
Oktober	Vibriose en ensoötiese aborsie	Vroulike diere
	Multimin en vitamieni A	
November		
Desember (vroeg)	Vibriose	Vroulike diere
Desember (laat)	BVD en IBR	Almal

Kontak jou veearts vir 'n program wat spesifiek op jóu omgewing en plaas van toepassing is.

Skrywer: Pietman Botha, Landboukonsultant

PLAAGBEHEER
ONKRUID
GRAAN SA
PLAAGBEHEER
DIENSTE
BEMESTING
GRAAN SA
SAAD

MARKTE & DIENSTE

MARKTE
SAAD
WERKTUIG
DIERE
TOERUSTING
GRAAN SA
PLAAGBEHEER
ONKRUID

SGS Precision Farming 121

Stakings in die landbousektor:

Enkele riglyne om te volg

Nywerheidsaksie of stakings is 'n dinamiese, komplekse en uitdagende proses. Die bestuur daarvan is van die moeilikste arbeidsituasies wat bestaan en daarom moet dit uiters omsigtig hanteer word.

Wetgewing bepaal hoe stakings gereguleer word. Daar is dus verskeie onwettige maniere van staak.

A. Wetgewing: Wettige stakings

1. Die Wet op Arbeidsverhoudinge reguleer stakings en die prosedures waarvolgens opgetree moet word deur beide werknemers en werkgewers.
2. Stakings word gedefinieer as die gedeeltelike of algehele weerhouding van arbeid, die vertraging of obstruksie van werk deur 'n groep werknemers, gewoonlik met die doel om 'n grief of dispuut van gemeenskaplike belang te hanteer.
3. Protesaksie, ook 'n vorm van staak, word gedefinieer as die gedeeltelike of algehele weerhouding van arbeid, met die doel om 'n sosio-ekonomiese belang van werknemers in die algemeen te bevorder.

Hierdie optrede is meer in algemene belang om werkgewers te dwing om aan sekere algemene sake toe te gee.
4. Beskerming teen ontslag
Die Wet op Arbeidsverhoudinge verleen beskerming teen ontslag aan werknemers, sou hul aan 'n wettige staking deelneem. Weerhouding van arbeid gee hulle egter nie die reg tot vergoeding nie. Die beginsel van geen werk, geen betaling, sal dus geld. Onwettige stakings of wegbly-aksies het nie hierdie beskerming nie en werknemers wat sodanig optree, kan dissiplinêre aksie verwag.
5. Vereistes vir beskerming gedurende wettige stakings
Artikel 64 van die Wet op Arbeidsverhoudinge skryf prosedures voor wat gevolg moet word voordat werknemers tot 'n wettige staking mag oorgaan.
  - Die dispuut of grief moet met die werkgewer bespreek wees.
  - Sou geen oplossing gevind word nie, word die dispuut na die CCMA verwys.
  - Daar moet 30 dae verloop vanaf verwyssing na die CCMA of 'n sertifikaat moet deur die CCMA uitgereik word dat die grief onopgelos is.
  - Ná verloop van die 30 dae of ná uitreiking van die sertifikaat, moet die werkgewer 'n verdere 48 uur skriftelike kennis ontvang wat die presiese tyd en aanvang van die staking aandui. Verder moet hierdie kennisgewing die rede vir die staking redelik goed uiteensit.
6. Status quo-bevele
Onderhandelinge tussen werkgewer en werknemers sowel as toegewings deur beide partye, sal deur die verloop van die staking voortduur totdat 'n aanvaarbare oplossing gevind word. Werkgewers moet hul egter daarvan weerhou om voordele eensydig te implementeer. Werknemers kan dan aansoek doen om die status quo te herstel, totdat 'n behoorlike ooreenkoms bereik is.
7. Protesaksie
Hierdie tipe industriële aksie kan slegs volg indien die werknemers of hul organisasie die aangeleentheid in dispuut na NEDLAC verwys en die rede vir hul optrede uitgespel het. NEDLAC moet aandag aan die redes gee en daarna moet weer kennis gegee word vir die protesaksie. Hierdie tipe aksie kon gesien word tydens die 2012- en

Vervolg op bl. 118

Stakings in die landbousektor: Enkele riglyne om te volg

Vervolg van bl. 117

2013-optredes in die Wes-Kaap.

14 dae-kennis aan NEDLAC is nodig om die optrede te aktiveer.

8. Betaling tydens stakings

Werkgewers het die reg om lone of salarisse te weerhou van werknemers wat aan stakings deelneem vir solank as wat die stakings duur. Byvoordele soos behuising en lewensmiddele moet egter steeds op versoek van werknemers voorsien word en is onderhewig aan die verhaling van 'n aansoek deur die werknemer by die arbeidshof.

9. Vervangingsarbeid

Werkgewers behou die reg om tydelike of vervangingsarbeid aan te wend gedurende wettige en onwettige stakings. Nie-stakende arbeid kan ook ontplooi word om stakende werknemers te vervang. Wees versigtig om nie-stakende werknemers te bevoordeel teenoor dié wat staak.

10. Ontslag van wettige stakers

By normale/wettige stakingsoptrede word stakers teen ontslag beskerm. Daar bestaan egter omstandighede waar ontslag geregverdig mag wees; werkgewers moet kan bewys dat daar voldoende rede hiervoor is, byvoorbeeld dat hy/sy skade gely het as gevolg van stakers se optrede.

B. Wetgewing: Onwettige stakings

Enige staking of wegbly-aksie wat nie aan die riglyne van die Wet op Arbeidsverhoudinge voldoen nie, word as onwettig geag.

In die landbousektor, waar daar min of selfs geen verteenwoordiging is nie, gebeur dit dat werknemers uit onkunde self die inisiatief neem en nie die vereiste prosedures nakom nie. Die vraag is: Hoe word hierdie onwettige aksies hanteer?

1. Oproerige of onwettige stakings

Artikel 65 van die Wet op Arbeidsverhoudinge stel dat stakings onder die volgende omstandighede as onwettig beskou word:

- Kollektiewe ooreenkomste beperk die reg om te staak. In landbou en veral in die graanbedryf, bestaan daar nie sulke ooreenkomste nie.
- Indien enige dispuut vir arbitrasie of na die arbeidshof verwys kan word, word die reg om te staak, ook beperk. Hierdie dispute is gewoonlik gegrond op die regte wat werknemers in terme van wetgewing verkry.
- Wanneer werknemers aan 'n arbitrasie-toekenning, óf 'n sektorale vasstelling, óf bepalinge van die Wet op Basiese Diensvoorwaardes gebonde is.
- Waar werknemers aan onderhouds-dienste of noodsaaklike dienste diens lewer.
- Laastens, as daar 'n arbeidshofbevel bestaan wat werknemers verbied om te staak.

2. Optrede teen onwettige stakings

Die volgende stappe kan teen onwettige stakings geneem word:

- Lig werknemers in dat hulle onwettig optree en dat dissiplinêre aksie hierop kan volg.
- Verkry 'n interdik van 'n arbeidshof om die staking te stop.
- Werkgewers kan ewe vir verliese gely, teen werknemers instel.

Dit is belangrik dat werkgewers hier van kundige advies gebruik maak en verseker dat die nodige vereistes om die staking te stop, nagekom word.

- Ultimatums moet aan elke stakende werknemer uitgereik word. Hierdie ultimatums moet sy naam bevat en duidelik die prosedure verduidelik waaraan hy blootgestel sal word en wat die gevolge van sy onwettige optrede sal wees.
- Verskeie ultimatums, wat tydperke aandui waarop werknemers moet terugkeer werk toe, moet uitgereik word.
- Die laaste ultimatum (gewoonlik 'n derde een) moet ook genoegsame tyd toelaat vir stakers om behoorlik te besin oor hul optredes; een tot twee dae.

- Werknemers word net soos in die geval van wettige stakings, nie betaal vir solank as wat hulle aan die staking deelneem nie.
- Uitsluiting van stakers is 'n alternatief om hulle te dwing om terug te keer werk toe. Die werkgewer kan hulle dienste opskort en van tydelike arbeid gebruik maak.
- Dissiplinêre optrede kan hierna volg en werknemers mag ontslaan word. Werkgewers kan ook waarskuwings of finale waarskuwings uitreik. Hierdie waarskuwings moet duidelik aandui dat dit vir deelname aan 'n onwettige staking was.

3. **Ontslag van onwettige stakers**

Voordat daar tot dissiplinêre aksie oorgegaan word en werknemers ontslaan word, moet aandag aan die volgende gegee word:

- Wat was die werkgewer se moontlike bydrae tot hierdie onwettige proses? Die arbeidshof het reeds uitspraak gelewer waar werkgewers onbillike onderhandelingsprosesse en onbillike bestuurspraktyke toegepas het. Vermy dus om aanleiding tot staking te gee.
- Dit is ook belangrik dat, indien 'n vakbond in die werksplek betrokke is, die vakbond ingelig word voordat daar teen werknemers opgetree word.
- Ultimatum moet uitgereik word en aan die vereistes van billikheid voldoen.
- Tydsduur van die staking moet in ag geneem word. Hoe langer die staking duur, hoe ernstiger kan opgetree word.

- Skade wat tydens 'n staking aangerig word, is 'n goeie grondslag vir ontslag.
- Dissiplinêre verhore moet gehou word. In uitsonderlike gevalle hoef dissiplinêre optrede nie gevolg te word nie.
- Selektiewe ontslag – vermy dit om enkele persone te ontslaan en ander oor te sien.

Opsomming

Daar is 'n wesenlike verskil tussen wettige en onwettige stakings. Daar kan nie teen wettige stakers opgetree word nie, behalwe dat vergoeding weerhou word. Wettige stakings eindig wanneer 'n ooreenkoms bereik word en werknemers terugkeer werk toe. Tydens onwettige stakings moet die voorgeskrewe stappe gevolg word. Kry kundige hulp en maak seker hoe soortgelyke gevalle in die verlede hanteer is.

Kontakbesonderhede

Braam Celliers
076 504 9265
Dirk Coetzee
082 443 0296
Noord-Vrystaat Bestuursdienste BK, Bothaville
056 515 2001

Skrywer: Braam Celliers, Arbeidsadviseur

Los probleme vinnig op

Kwaliteitsprobleme tydens lewering

Suider-Afrikaanse Graanlaboratorium (SAGL)
– kwaliteit is ons passie.

As die enigste onafhanklike graankwaliteit-toetslaboratorium in Suider-Afrika, strewe die SAGL na akkurate resultate en kliëntetevredenheid. Wanneer 'n laboratorium gebruik word wat geakkrediteerde toetsmetodes implementeer, onder 'n oorhoofse kwaliteitsstelsel funksioneer en tegnies bevoeg is, word akkurate toetsresultate gegenereer waarop ingeligte besluite gebaseer kan word.

Die SAGL lewer uitstekende diens op graan en graanprodukte teen markverwante pryse, en bied vermalingsanalises asook fisiese-, chemiese-, reologiese-, bak-, mikotoksien- sowel as makro- en mikronutriënt-analises.

Besoek gerus die SAGL se webtuiste vir meer inligting.

Probleme met monsterneming en gradering

Silo-eienaars volg die afge kondigde graderingsregulasies met betrekking tot monsterneming en gradering. In uitsonderlike gevalle, soos byvoorbeeld wanneer 'n produsent nie gelukkig is met die graad wat aan sy vrag graan of oliesade toegeken is nie, is huishoudelike reëls wat bepaal hoe die spesifieke geval hanteer moet word, op elke silo-eienaar van toepassing.

Graan SA neem graag kennis van lede se probleme tydens monsterneming en gradering.

Kontakpersoon: Wessel Lemmer,
082 004 7246 of
e-pos: wessel@grainsa.co.za

Fisiese adres:

Graangebou
Witheriteweg 477
Die Wilgers
Pretoria

Posadres:

PostNet Suite #391
Privaat sak X1
Die Wilgers
0041

E-pos: info@sagl.co.za

Tel: 012 807 4019

Faks: 012 807 4160

Faks na e-pos: 086 216 7672

Webtuiste: www.sagl.co.za

SGS

PRESISIEBOERDERY & ONAFHANKLIKE LANDBOUKUNDIGE DIENSTE

SGS Precision Farming Services

45 Promosa Road, Potch Industria, Potchefstroom, 2531

www.nvirocrop.com / www.sgs.com

Sentraal Suid-Afrika en Afrika: thomas.strydom@sgs.com / 082 496 4135

Wes-Kaap: pd.koegelenberg@sgs.com / 082 335 4873

WHEN YOU NEED TO BE SURE

Prosedure vir die uitvoer van grane en oliesade

Volg dié stappe

Voornemende uitvoerders is dikwels onseker oor die prosedure wat gevolg moet word indien grane of oliesade uitgevoer wil word. Die basiese konsep vir meeste van die kommoditeite is dieselfde. Die onderstaande is 'n kort oorsig van die prosedure en die reëlings wat gevolg moet word om kommoditeite na 'n ander land uitgevoer te kry. Indien 'n produsent vanaf plaasvlak self wil uitvoer, sal hy ook hierdie stappe kan volg. Betalingsprosedures word egter nie hier bespreek nie.

1. Wie kan help?

1.1 Meeste handelaars maak van 'n "Forward and Clearing House" gebruik om die uitvoere en die dokumentasie te hanteer en die proses te vergemaklik. Maatskappye soos Value Group, ASR Freight, UTI en Evergreen kan in hierdie verband geskakel word.

1.2 Indien 'n persoon self die uitvoere wil hanteer, moet hy eerstens registreer om as 'n uitvoerder en 'n voedselbesigheidsoperateur op te tree (DA 185-vorm is by die SAID beskikbaar). Hy moet ook 'n sertifikaat besit wat bevestig dat hy aan die voedselveiligheidsprosedure voldoen.

1.3 Die uitvoerproses moet deur geregisteerde en geakkrediteerde inspeksiemaatskappye soos SOCOTEC en INTERTEK gemonitor word ten opsigte van kwaliteit en prosesnavolging.

2. Wie se goedkeuring en watter permitte het ek nodig?

2.1 Voedselveiligheid

- Die Raad van Toesig op die Uitvoer van Bederfbare Produkte (PPECB) moet die kwaliteit van die graan vir voedselveiligheidsdoeleindes toets en 'n sertifikaat uitreik. 'n Uitvoerpermit (SAD 500-vorm) word vervolgens vanaf die SAID verkry, wat die besending tesame met die goedgekeurde kwaliteitertifikaat vanaf die PPECB (die oorspronklike dokument) moet vergesel.

2.2 GMO-status

Ten einde enige graan uit te voer (GMO/nie-

GMO), moet daar vir 'n GMO-statusertifikaat by die Departement van Landbou (DAFF) en die Direkoraat van Bioveiligheid aansoek gedoen word.

- 'n Uitvoerder moet eerstens aansoek doen om gemagtig te wees om GMO's te kan uitvoer deur die volgende dokument te voltooi: "Application for the authorisation to export LMO's from South Africa that are destined for (i) contained use or (ii) use as food, feed or processing in the party of import."
- Indien magtiging verkry is, sal 'n uitvoerder tydens elke besending die volgende dokument moet voltooi: "The issuance of certificates on the GMO status of consignments which are commercially available in terms of GMO Act 1997 in South Africa (maize, soybeans and cotton)."
- Hiernaas word 'n GMO-statusertifikaat verkry deur bewys te lewer dat die besending vir die teenwoordigheid/afwesigheid van GMO's deur die PCR/kwantitatiewe toetsmetode getoets is. Die toetsresultate vir 'n spesifieke silo/besending is vanaf die dag van die toets vir ses maande geldig. Toetsresultate kan 'n maksimum van 1% teenwoordigheid van GMO's bevat om 'n nie-GMO-statusertifikaat uit te reik.
  - > Indien dit GMO's is, moet 'n beëdigde verklaring saam met die aansoek ingedien word.
  - > Indien dit nie-GMO's is, moet 'n nie-GMO-statusertifikaat deur 'n geregisteerde GMO-toetsfasiliteit, soos byvoorbeeld die Universiteit van die Vrystaat, verskaf word.

2.3 Plantgesondheid

Die uitvoerder moet aansoek doen vir 'n Plag Risiko Raming (PRA) by die Departement van Landbou, die Direkoraat van Plantgesondheid asook die betrokke owerheidsinstansie in die land waarheen uitgevoer word.

3. Wat is 'n PRA?

- 'n Plag Risiko Raming is 'n standaard

prosedure in internasionale handel. Volgens die Wêreldhandelsorganisasie se sanitêre en fitosanitêre maatreëls (WTO-SPS ooreenkoms) het lidlande die reg om sy plante en omgewing binne sy grense teen vreemde organismes te beskerm.

- Die plaaslike Nasionale Plantbeskermingsorganisasie (NPPO) moet gepaste en kommoditeitspesifieke inligting aangaande die peste teenwoordig in Suid-Afrika, kan verskaf. Dié inligting sal die invoerland in staat stel om invoervereistes en 'n PRA vir die kommoditeit te kan opstel.
- 'n Fitosanitêre sertifikaat sal vervolgens deur die Suid-Afrikaanse regering uitgereik word indien daar aan die invoerland se vereistes voldoen word.
- Die fitosanitêre sertifikaat moet die besending na die invoerland vergesel.

4. Ander dokumentasie wat benodig word

- 'n F178-vorm moet vir belasting- en tariefdoeleindes vanaf die SAID verkry word.
- 'n Sertifikaat van Oorsprong (CTO-vorm) moet by die uitvoerhawe se betrokke plaaslike owerheid (stadsraad), byvoorbeeld Durban se Kamer van Koophandel en Nywerheid, verkry word.
- 'n Plantinvoerpermit moet vanaf die betrokke land waarheen die besending uitgevoer word, verkry word.
- 'n Komersiële faktuur moet aan die invoerder (kliënt) uitgereik word. Die faktuur bevat die finale gekwoteerde vraag en prys wat uitgevoer gaan word.
- 'n Verpakkingslys wat die komersiële faktuur vergesel, moet voltooi word. Die verpakkingslys het ten doel om die besending akkuraat te omskryf, byvoorbeeld 100 x 50 kg-mieliemeelsakke. Die spesifieke manier van versending (per spoor of per

skip ensovoorts) en opberging moet ook gespesifiseer word.

5. Logistieke reëlins

- Die logistieke reëlins rondom die aflaaie en opberging van die kommoditeit by 'n spesifieke hawe, moet getref word.
- Die kommoditeit moet voor versending berook word. Die gepaste toediening van beroking moet deur 'n aanvaarde berokingsmaatskappy gedoen word, terwyl 'n berokingsertifikaat ook uitgereik moet word. Streng maatreëls is hier ter sprake.
- Uitvoerders moet seker maak dat die versekering met betrekking tot hul versending in plek is.

Die meeste van die bogenoemde vorms wat voltooi moet word voordat kommoditeite uitgevoer kan word, is op aanvraag vanaf Graan SA beskikbaar.

Bygewerk deur: Fonzani Sundani, Ekonomiese Marknavorsing, Graan SA

Graaddifferensiale vir koring

In **Tabel 1** word die graaddifferensiale vir koring tydens die 2013/2014-bemarkingsjaar soos deur Safex afgekondig, verskaf.

Die differensiale is geldig vanaf 1 Oktober 2013 tot 30 September 2014. Markdeelnemers word

daaraan herinner dat die differensiale slegs vir fisiese lewering geld indien 'n termynkontrak nagekom word om standaardisering van die koringkontrak te fasiliteer. Graaddifferensiale in die kontantmark kan dus hiervan verskil.

Tabel 1: Graaddifferensiale vir koring vanaf 2012/2013- tot 2013/2014-bemarkingsjare.

Graad	2012/2013	2013/2014
	R/ton	R/ton
B1	135	135
B2	270	270
B3		

Die JSE is vir die berekening van die graaddifferensiale tussen koring verantwoordelik. 'n Vasgestelde metodiek, wat deur die Advieskomitee goedgekeur word, word vir die berekening daarvan gebruik.

Sacota-ledelys

Alle Bros	Geoff Allem	056 343 3111
Ameropa Commodities (Pty) Ltd	James Crichton	011 463 1868
Atlas Trading & Shipping	Michael Templar	031 302 1700
Bester Feed and Grain (Pty) Ltd	Leon Eckermans	021 809 2500
Brisen Commodities (Pty) Ltd	Konrad Keyser	012 640 1600
Senwes	Andrew Martalas	011 253 6928
Cargill RSA (Pty) Ltd	Paul Ruston	086 122 7445
Farmwise Grains (Pty) Ltd	Machiel Jacobsz	011 787 3666
FR Waring (International) Ltd	Derrick Francis	011 759 0865
Grainco (Pty) Ltd	Cobus van der Merwe	021 807 8900
Hochfeld Grains (Pty) Ltd	Steve Hochfeld	011 853 2777
ICH	Herman Steyn	011 880 5200
Louis Dreyfus Africa (Pty) Ltd	Wietsche du Preez	011 217 5300
Maize & More (Pty) Ltd	Cristoph Grey	013 243 1166
Noble Resources South Africa (Pty) Ltd	Ronald Jetten	021 808 1920
Olam South Africa (Pty) Ltd	Arjen Frick	031 566 5499
Seaboard Shipping Services	Uwe Kuhl	031 581 4500
SGS South Africa (Pty) Ltd	Andrew Jones	011 680 3466
Unitrade 826 (Pty) Ltd	Annetjie Loio	011 237 6100
Vrystaat Mielies (Pty) Ltd	Adriaan Snyman	018 294 2200
Toepfer	Hubert Jarlet	011 237 6100
RMB	Johann Theron	011 282 8000

Evaluering van 'n nuwe graankoper – hoe nou gemaak?

Suid-Afrika se plaaslike en multinasionale handelaars word deur 'n amptelike liggaam, wat as Sacota (Suid-Afrikaanse Graan- en Oliesadeverhandelingsvereniging) bekend staan, verteenwoordig. Sacota dryf kwessies wat vir sy lede van gemeenskaplike belang is. Sacota-lede verhandel nagenoeg 90% van alle graan en oliesade wat in Suid-Afrika verhandel word. Dié syfer sluit invoere, uitvoere en plaaslike handel in.

Alle Sacota-lede is tot 'n gedragskode verbind, wat die volgende waardes insluit: Etiese verhandeling, regverdigheid teenoor almal, nie-diskriminerend en "my woord is my verbintenis".

Sacota is tans besig om sy aktiwiteite en ledetal uit te brei. Hoewel lidmaatskap oop is vir almal wat in die verhandeling van graan belang het, is lidmaatskap nie onvoorwaardelik nie. Alle aansoekers moet deur Sacota-lede van goeie naam en faam voorgestel en gesekondeer word. Die uitvoerende komitee van Sacota moet dan daarna ook nog die nuwe voorgestelde lede aanvaar.

Rig enige navrae in verband met Sacota aan De Wet Boshoff by 012 663 9097.

Arbitrasie

Die SAGOS 9-kontrak bepaal dat dispute onderhewig aan die bepalings in die kontrak, vir arbitrasie verwys moet word. Hierdie kontrak maak geen toeweging om 'n regsgeding bo arbitrasie te kies nie. Skeidsmanne sal vir ten minste tien jaar in goeie naam deel van die graanhandel of 'n senior regspersoon moet wees. Arbitrasie geskied onder die beskerming van die Arbitrasie Federasie van Suid-Afrika (AFSA).

Skakel AFSA se sekretaresse, Isabel Terk, by 011 320 0512 as jy enige navrae oor arbitrasie het.

Opleiding

Navrae met betrekking tot moontlike opleidingsgeleenthede kan aan Steve Hochfeld by 011 853 2777 gerig word.

Graan SA-lede kan ook vir Wessel Lemmer by 086 004 7246 skakel indien verdere inligting in verband met Sacota, die standaardkontrak, arbitrasie of opleiding verlang word.

'n Sacota-ledelys verskyn op bl. 124 van hierdie gids.

Bron: Steve Hochfeld, Besturende Direkteur: Hochfeld Grains

Authorised members of the JSE (Safex Commodity Members)

Absa Bank Ltd	Johannesburg	011 895 5160
Afrifocus Securities (Pty) Ltd	Johannesburg	011 290 7800
Alpha Derivatives CC (Non-Broking)	Johannesburg	011 485 2321
Anglorand Futop (Pty) Ltd	Johannesburg	011 484 7440
Applied Derivatives (Pty) Ltd	Sea Point	021 439 7714
Bsec Derivative Brokers (Pty) Ltd	Durbanville	021 976 7172
Bester Feed & Grain (Pty) Ltd	Stellenbosch	021 809 2500
Bester Derivative Trading (Non-Broking)	Stellenbosch	021 809 2547
BGC Financial Brokers (Pty) Ltd	Johannesburg	011 467 9325
BPN Paribas Cadiz Securities (Pty) Ltd	Cape Town	021 834 3553
Brent Trading (Pty) Ltd	Parys	056 811 2966
Brisen Financial Services (Pty) Ltd	Pretoria	012 640 1600
BVG Commodities (Pty) Ltd	Pretoria	086 111 1640
Cargill RSA (Pty) Ltd	Johannesburg	011 745 9668
CJS Securities (Pty) Ltd	Johannesburg	011 447 3531
Corn International (Pty) Ltd	George	082 332 5969
Courtney Capital Management (Pty) Ltd	Johannesburg	011 884 0591
Johannesburg (Non-Broking)		
Derived Market Investment and Planning (Pty) Ltd	Pretoria	082 922 6422
DHJ Grain Brokers (Pty) Ltd	Welkom	057 391 1900
DWT Securities (Pty) Ltd	Durbanville	021 914 6460
FFO Securities (Pty) Ltd	Johannesburg	011 471 0500
First World Trader (Pty) Ltd	Johannesburg	011 214 8006
F-Wise Capital (Pty) Ltd	Johannesburg	011 787 3666
Grocapital Broking Services (Pty) Ltd	Centurion	011 063 2729
GWK Trading (Pty) Ltd	Douglas	053 298 8452
ICAP Securities South Africa (Pty) Ltd	Johannesburg	011 276 9009
JP Morgan Equities South Africa (Pty) Ltd	Johannesburg	011 507 0647
Kempro (Pty) Ltd	Vierfontein	018 441 1061
London Commodity & Financial Brokers (Pty) Ltd	Johannesburg	011 447 1239
Market Traders (Pty) Ltd	Howick	033 343 1245
MGK Bedryfsmaatskappy (Edms) Bpk	Brits	012 381 2820
Mooirivier Grain (Pty) Ltd	Potchefstroom	018 297 4795
Nedbank Ltd	Johannesburg	011 535 4038
NWK Ltd	Lichtenburg	018 633 1000
Oos-Kaap Boerdery & Graanhandelaars (Edms) Bpk	Ladybrand	051 923 4500
Peregrine Derivatives (Pty) Ltd	Johannesburg	011 722 7506

PSG Fixed Income and Commodities (Pty) Ltd	Constantia	021 799 8089
Russellstone International (Pty) Ltd	Pretoria	012 433 9010
Rand Merchant Bank, a division of FirstRand Bank Ltd	Johannesburg	011 269 9800
Robinson Mulder De Waal Financial Services (Pty) Ltd	Pretoria	012 665 5010
Russelstone Group (Pty) Ltd	George	044 873 5930
SA Derivatives (Pty) Ltd	Pretoria	012 482 6600
SBG Securities (Pty) Ltd	Cape Town	021 873 1778
Senwes Ltd	Johannesburg	0860 121 161
Sigma Options Writers (Pty) Ltd	Klerksdorp	018 464 7800
Standard Bank of South Africa	Hermanus	028 313 0104
Suidwes Nywerhede (Edms) Bpk	Johannesburg	011 378 8516
Thebe Stockbroking (Pty) Ltd	Leeudoringstad	018 581 1000
Trademar Futures (Pty) Ltd	Johannesburg	011 375 1000
28E Capital (Pty) Ltd	Bryanston	011 244 9860
Unigrain Trading (Pty) Ltd	Pretoria	012 663 8434
Vanguard Derivatives (Pty) Ltd	Randfontein	011 278 2145
Vorlon (Pty) Ltd	Sandton	011 244 6900
Vrystaat Koöperasie Beperk	Johannesburg	011 502 2760
Vrystaat Mielies (Edms) Bpk	Reitz	058 863 8280
Zargoscape (Pty) Ltd	Potchefstroom	018 294 2200
	Bellville	021 914 1335

Clearing members

ABSA Clearing	Johannesburg	011 895 5189
JP Morgan Securities SA (Pty) Ltd	London	+44 207 325 0718
Nedbank Clearing	Johannesburg	011 667 1317
Rand Merchant Bank, a division of FirstRand Bank Ltd	Johannesburg	011 282 8375
Standard Bank Clearing	Johannesburg	011 636 8431

Broking member = a member who has one or more registered dealers as well as the required clearing agreement and can trade on behalf of clients.

Clearing member = a member who clears deals on behalf of broking members.

Source: www.jse.co.za/commodities. As at November 2013

Liggingsdifferensiaal-lys vir mielies en koring

	Mielies	Koring		Mielies	Koring		Mielies	Koring
	2013/ 2014	2013/ 2014		2013/ 2014	2013/ 2014		2013/ 2014	2013/ 2014
Silo	R/ton	R/ton	Silo	R/ton	R/ton	Silo	R/ton	R/ton
Afrikaskop	247	274	Caledon		560	Groenebloem	172	
Albertinia		560	Camfer		560	Grootvlei	142	157
Allanridge	214	228	Carolina	255		Halfmanshof		560
Alma	255	288	Ceres		560	Halfpad	152	169
Amalia	265		Christiana	247	265	Hallatshope	140	
Amersfoort	253	286	Clocolan	287	327	Harrismith	266	292
Argent	134		Coligny	144		Hartbeesfontein	163	175
Arlington	236	248	Cornelia	190		Hartswater	286	294
Arnot	220		Daniëlsrus	235	248	Harvard	213	
Ascent	207	231	Dannhauser	308	304	Hawerklip	145	
Attie	170		Darling		560	Heidelberg		560
Ashton		560	Davel	215	233	Heilbron	146	161
Balfour	136	147	De Brug	294	302	Hennenman	212	233
Bamboesspruit	201		Delareyville	224	250	Heuningspruit	167	181
Barberspan	199		Delmas	119		Hibernia	182	203
Barkly-Wes	285	283	Derby	102		Holmdene	177	
Battery	72	82	Devon	129		Hoogte	170	181
Beestekraal	142	156	Driefontein	216		Jan Kempdorp	263	292
Bergrivier		560	Dryden	134	145	Jim Fouché	148	164
Bergville	304	318	Dundee	313		Kaalfontein	98	
Bethal	193		Eendekuil		560	Kaallaagte	251	286
Bethlehem	252	276	Eeram	253	281	NWK Kameel	258	273
Bleskop	340	359	Eloff	124	137	SWL Kameel	258	273
Bloedrivier	317	314	Endicott	121		Karring- melksrivier		560
Bloekomspruit	138		Enselspruit	81		Kendal	143	
Bloemfontein	296	283	Ermelo	227		Kingswood	207	
Bloemhof	220	234	Estancia	220		Kleinarts	188	
Bodenstein	130		Ficksburg	282	306	Klipdale		560
Boons	85		Fouriesburg	269	276	Klipheuwel	470	560
Bossies	196		Frankfort	183	202	Koperfontein		560
Bothaville	187	195	Geneva	201	213	Koppies	142	156
Brandfort	242	284	Gerdau	161		Koringberg		560
Bredasdorp		560	Glenroy	93		Koster	126	134
Brits	101	126	Goeiehoek	101	114	Kransfontein	250	277
Bronkhorstspruit	127	144	Gottenburg	141		Krige		560
Buckingham	92		Gouda		560	Kroonstad	179	198
Buhrmannsdrif	229	255	Graafwater		560			
Bultfontein	248	268	Greylingstad	147				

	Mielies	Koring		Mielies	Koring		Mielies	Koring
	2013/ 2014	2013/ 2014		2013/ 2014	2013/ 2014		2013/ 2014	2013/ 2014
Silo	R/ton	R/ton	Silo	R/ton	R/ton	Silo	R/ton	R/ton
Leeudoringstad	195	217	Nigel	108	120	Senekal	248	283
Leeuspruit	148	164	Northam	185	218	Settlers	180	199
Lehau	181	200	Nutfield	222	245	Slabberts	270	303
Leliedam		560	Nylstroom	190	212	Standerton	195	
Leslie	147		Oberholzer	79	90	Steynsrus	223	231
Libertas	240	263	Odendaalsrus	248	201	Stoffberg	241	266
Lichtenburg	166		Ogies	149		Strydpoort	207	220
Losdoorns	206	247	Oppaslaagte	150		Swaruggens	150	160
Lothair	284		Oranjerivier	310	326	Swellendam		560
Lydenburg	295	318	Ottosdal	201		Syferbult	78	
Madibogo	266		Overvaal	256		Theunissen	249	250
Magogong	281	300	Pan	218		Tierfontein	217	271
Maizefield	219	242	Panbult	282		Trichardt	170	
Makokskraal	116		Paulpietersburg	314	330	Tweeling	213	236
Makwassie	204		Petrus Steyn	193	211	Tweespruit	318	317
Malmesbury	470	560	Petrusburg	311	321	Val	175	
Marble Hall	216	239	Piketberg		560	Van Tonder	256	285
Mareetsane	243		Platrand	227		Ventersdorp	99	114
Marquard	275	307	Pools	470	560	Vermaas	173	206
Marseilles	305	333	Porterville		560	Vierfontein	154	163
Meets	258	286	Potchefstroom	98		Viljoenskroon	153	171
Melkboom		560	Potgietersrus	260	294	Villiers	155	169
Melliodora	196		Pretoria-Wes	90	102	Vrede	226	250
Middelburg	186		Protom		560	Vredefort	125	
Middelvlei	71		Protespan	233	273	Vryburg	268	296
NWK Migdol	228		Raathsvlei	86	110	Vryheid	314	303
SWL Migdol	228	255	Regina	165		Warden	244	269
Mirage	183		Reitz	222	238	Warmbad	174	193
Mispah	347	362	Riebeeck-Wes	470	560	Weiveld	111	
Mkondo	308		Rietpoel		560	Welgelee	219	231
Modderpoort	296	328	Riversdal		560	Werda	181	
Modderrivier	278	298	Robertsdrift	182	201	Wesselsbron	223	260
Monte Video	267	300	Roedtan	245	276	Westminster	298	310
Mooigelee	214	223	Rooiwal	145	157	Willemsrust	222	249
Moorreesburg	470	560	Ruststasie		560	Winburg	249	281
Moravia	470	560	Sannieshof	181		Windfield	173	
Morgenzon	226	250	Schoonspruit	194		Winterton	320	320
Naboomspruit	210	234	Schutteldraai	195		Wolmaransstad	203	
Napier		560	Schweizer-Reneke	237		Wolwehoek	115	133
						Wonderfontein	226	240

Graderingsnorme

– bepaal jou graanprodukte se graad met 'n oogopslag

Skematiese voorstelling van broodkoring-graderingsnorme

Hlm (kg)	Prot %		Min 77	Min 76	Min 74	Min 72	Min 70
Min 12	Graad 1	VG 220 sek (250-30)					
Min 11	Graad 2	VG 220 sek (250-30)					
Min 10	Graad 3	VG 220 sek (250-30)					
Min 9	Graad 4	VG 200 sek					
Min 8	Graad UT	VG 150 sek					

Alles buite die matriks is KLAS ANDER

* By 'n 12% vogbasis

VG = Valgetal

Bron: Staatskoerant, 17 Desember 2010

Standaard vir grade van broodkoring

Aard van afwyking	Maksimum persentasie toelaatbare afwyking (m/m)				
	Graad 1	Graad 2	Graad 3	Graad 4	Utiliteitsgraad
a) Erg rypbeskadigde korrels	5	5	5	5	10
b) Veldswambesmette korrels	2	2	2	2	2
c) Opbergingswambesmette korrels	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
d) Sifsels	3	3	3	3	10
e) Ander graan en ongedorste are	1	1	1	1	4
f) Gruis, klippies, turf en glas	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
g) Vreemde voorwerpe met inbegrip van gruis, klippies, turf en glas: Met dien verstande dat sodanige afwykings individueel binne die perke is in item (f) aangegee	1	1	1	1	3
h) Hittebeskadigde korrels	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
i) Beskadigde korrels met inbegrip van hittebeskadigde korrels: Met dien verstande dat sodanige afwykings individueel binne die perke is in item (h) aangegee en met dien verstande voorts dat minstens aan die minimum valgetalwaarde in regulasie 6 (3) vir die betrokke graad voorgeskryf, voldoen word	2	2	2	2	5
j) Afwykings in items (d), (e), (g) en (i) gesamentlik: Met dien verstande dat sodanige afwykings individueel binne die perke van genoemde items is	5	5	5	5	10

Skematiese voorstelling van mielie-graderingsnorme

Aard van afwyking	WM1 (%)	WM2 (%)	WM3 (%)	YM1 (%)	YM2 (%)	YM3 (%)
Vreemde voorwerpe	0,3	0,5	0,75	0,3	0,5	0,75
Gebrekkige pitte bo en onder sif	7	13	30			
• Gebrekkige pitte onder sif				4	10	30
• Gebrekkige pitte bo sif				9	20	30
Pitte van ander kleur	3	6	10	2	5	5
Maksimum totaal	8	16	30	9	20	30
Verrooide pitte	12	12	12	*	*	*

* Nie gespesifiseer nie

Bron: Staatskoerant, 8 Mei 2009

Standaard vir grade van sojabone

Aard van afwyking	Maksimum persentasie toelaatbare afwyking (m/m)
1	2
(a) Nat peule	0,2%
(b) Vreemde voorwerpe, insluitende klippies, ander graan en sonneblomsaad: Met dien verstande dat sodanige afwykings individueel binne die perke gespesifiseer is in items (c), (d) en (e)	4%
(c) Ander graan	0,5%
(d) Sonneblomsaad	0,1%
(e) Klippies	1%
(f) Sclerotinia	4%
(g) Sojabone en gedeeltes van sojabone wat deur die 4,75 mm-rondegatsif gaan	10%
(h) Gebrekkige sojabone op die 4,75 mm-rondegatsif	10%
(i) Vuilgesmeerde sojabone	10%
(j) Afwykings in (b) en (f) gesamentlik. Met dien verstande dat sodanige afwykings individueel binne die perke van genoemde items is	6%

Bron: Staatskoerant, 6 Maart 2009

Standaard vir grade van sonneblomsaad

Aard van afwyking	Maksimum persentasie toelaatbare afwyking (m/m)
	Klas FH/Klas FS
	Graad 1
1. Beskadigde sonneblomsaad	10%
2. Sifsels	4%
3. Sclerotinia	4%
4. Vreemde voorwerpe	4%
5. Afwykings in 2, 3 en 4 gesamentlik: Met dien verstande dat sodanige afwykings individueel binne die perke van genoemde items is	6%

Vervolg op bl. 132

Graderingsnorme – bepaal jou graanprodukte se graad met 'n oogopslag

Vervolg van bl. 131

Standaard vir grade van kanola

Aard van afwyking	Maksimum persentasie toelaatbare afwyking (m/m)	
	Graad 1	Graad 2
a) Hittebeskadigde sade	2%	5%
b) Duidelike groen sade	4%	10%
c) Uitgeloopte pitte	2%	5%
d) Skimmelbesmette sade	0%	0%
e) Klippies	0,5%	0,5%
f) Beskadigde sade: Met dien verstande dat sodanige afwykings in (a), (b) en (c) individueel binne perke van die genoemde items is	6%	15%
g) Sclerotinia	4%	4%
h) Ander graan	2,5%	3%
i) Vreemde voorwerpe, insluitende klippies en ander graan: Met dien verstande dat sodanige afwykings individueel binne die perke gespesifiseer is in items (e) en (h)	3,5%	4%

Let wel: Rolspelers in die kanolabedryf gebruik standaard wat nie noodwendig ooreenstem met graadstandaarde soos dit in die Staatskoerant afgekondig is nie.

Bron: Staatskoerant, 5 Junie 2009

Toelaatbare afwykings in sorghum

Aard van afwyking	Maksimum mate waartoe gebreke toelaatbaar is in					
	Graad GM1	Graad GM2	Graad GL1	Graad GL2	Graad GH1	Graad GH2
Vreemde materiaal	1,5%	2,0%	2,0%	3,0%	1,5%	3,0%
Ongedorste sorghum	4,0%	6,0%	6,0%	12,0%	4,0%	20,0%
Gebrekkige sorghum	3,0%	10,0%	10,0%	20,0%	8,5%	20,0%
Kleinpitsorghum	8,0%	10,0%	10,0%	20,0%	8,5%	20,0%
Totaal van gebrekkige sorghum en kleinpitsorghum	10,0%	10,0%	10,0%	20,0%	10,0%	20,0%
Sorghum van 'n ander groep	4,0%	6,0%	8,0%	10,0%	4,0%	*
Wit sorghum	4,0%	6,0%	*	*	4,0%	*
Totaal van sorghum van ander groep en wit sorghum	6,0%	10,0%	*	*	4,0%	*
Weergevlekte sorghum	50%	50%	50%	75%	50%	75%

* Geen spesifikasie

Bron: Staatskoerant, 16 Mei 2008

Pitte/Peule		% Toelating	
		Maks	Min
Peul	Pit-inhoud (MIN 1,5%)		
	Uitgedopte pitte	5	
	Stokkies	10	
	Vreemde voorwerpe en stokkies	15	
Pit	Vreemde voorwerpe	3	
	Peule/Eenpitpeule	7	
	Totale vreemde voorwerpe	10	
Keur/Standaard Eetmark	Pitte op: 6,75 mm Ø sif	A	
	Ongesond, Gevlek, Vuilgesmeer (OGV)	B	Keur – 10/ Std – 20
	Gevlek, Vuilgesmeer	C	
	Ongesond in by B	D	Keur – 5/ Std – 10
	Beskadig, Gebreek, Verkrimp en Songedroog	E	
	TOTALE DEFEKTE: B+E	F	Keur – 20/ Std – 35
	TOTALE KEUR/STD EETMARK: A-F	G*	

Pitte
Keur – 20/
Std – 1/
Peule – 20

Vervolg op bl. 134

Graderingsnorme – bepaal jou graanprodukte se graad met 'n oogopslag

Vervolg van bl. 133

Pitte/Peule			% Toelating		
			Maks	Min	
Diverse Eetmark	Pitte op: 6,00 mm Ø sif	H			
	Ongesond, Gevlek, Vuilgesmeer (OGV)	I			
	Ongesond in by I	J			
	Beskadig, Verkrimp	K			
	TOTALE DEFEKTE: I+K	L			
	TOTALE EETPITTE OP DIE/6,00 Ø H-L	M			
	Pitte op die: 7,2 mm Ø sif	N			
	Ongesond, Vuilgesmeer	O			
	Ongesond in by O	P			
	Heel pitte op die: 7,2 mm Ø sif	Q			
	TOTALE SKOON SPLITS: N-O-Q	R			
	Ongesond Diverse Mark: (D+J+P) x 100 – (A+H+N)	S*	15		
	OGV Diverse Mark: (B+I+O) x 100 – (A+H+N)	T*	30		
	TOTALE DEFEKTE DIVERSE MARK: (F+L+O) x 100 – (A+H+N)	U*	40		
	TOTALE DIVERSE MARK: (G)+C+E+M+R	V		Pitte – 40 Peule – 20	
	Pers	Pitte in pan	W*		
		Ongesond in pan	X		
Ongesonde hele monster: D+J+P+X		Y	20		
PERS TOTAAL: D+L+O+Q+W		Z			
TOTAAL IN MONSTER: G+V+Z of (V+Z)			100	100	

* (G) Indien nie as Keur/Standaardgraad kwalifiseer nie.

* (S) Indien nie as Keur/Standaardgraad kwalifiseer nie word (D) + (A) gebruik.

* (T) Indien nie as Keur/Standaardgraad kwalifiseer nie word (B) + (A) gebruik.

* (U) Indien nie as Keur/Standaardgraad kwalifiseer nie word (F) + (A) gebruik.

* W Indien (S), (T), (U) nie as Diverse Graad kwalifiseer nie, as gevolg van pitte op die 6,00 mm gleufsif, word (H) en (W) gebruik.

Let wel: Rolspelers in die grondbonebedryf gebruik produsenteriglyne en aangepaste kontrakvoorwaardes en nie noodwendig die regulasies soos afge kondig in die Staatskoerant van 7 Oktober 2005 nie.

Skrywer: Wessel Lemmer, Senior Ekoonom: Marknavorsing, Graan SA

Nuttige webskakels

Internasionale en plaaslike webtuistes:

Dow Jones Industriële Algemene Indeks

<http://www.google.com/finance?client=ob&q=INDEXDJX:DJI>

Goud- en Brent ruolieprys

<http://www.fin24.com/Markets/>

Wisselkoerse

<http://www.oanda.com/currency/live-exchange-rates/>

CBOT Termynprys, Mielies

<http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/corn.html>

CBOT Termynprys, Sojabone

<http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/soybean.html>

CBOT Termynprys, Koring

<http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/wheat.html>

World Agricultural Supply and Demand Report

<http://www.usda.gov/oce/commodity/wasde/>

FAO Global Information and Early Warning System

<http://www.fao.org/GIEWS/english/index.htm>

Dalian Commodity Exchange, China

www.dce.com.cn/portal/cate?cid=1261736328100

Australian Sorghum and Canola Prices

<http://www.sfe.com.au/content/prices/rtp155-FUS.html>

JSE MTM-prysverslag

<http://www.jse.co.za/DownloadFiles.aspx?RequestedNode=DownloadableDocuments/Safex/amdmtm>

Twitter: <https://twitter.com/>

South African Grain and Oilseed Market Group

http://www.linkedin.com/groups?gid=4617140&trk=my_groups-b-grp-v

SAGL: www.sagl.co.za

SAGIS: www.sagis.org.za

Twitter:

Arlan Suderman

Wessel Lemmer

Wandile Sihlobo

Hendrik Smith

@ArlanFF101

@GrainSA

@WandileSihlobo

@Healthy_Soils

PLAAGBEHEER
GRAAN SA
SAAD
BEMESTING
GRAAN SA
DIENSTE
MARKTE
WERKTUIE
ONKRUID
DIERE
SAAD
GRAAN SA
MARKTE

Visie en missie	137
Graan SA se	
Hoofbestuur per streek	137
Voorsitters van spesialis- werkgroepe en komitees	141
Verteenwoordiging op forums en eksterne komitees	142
Word 'n lid van Graan SA	144
Graan SA personeel – tot u diens	146
Grain Farmer Development Programme and Schools	
Programme	148
All roads lead to Grain SA	150
Tydskrif bly in pas met tyd	151
Notas	152
Kalender 2014/2015	156

GRAAN SA

WERKTUIE
SAAD
GRAAN SA
PLAAGBEHEER
MARKTE

Visie

Graan SA word deur sleutelrolspelers nasionaal en internasionaal erken as die graanprodusente se enigste en amptelike mondstuk en is vanweë sy bewese kundigheid en leiersrol in die graanbedryf die toonaangewende voorsiener van bedryfstrategiese dienste aan die Suid-Afrikaanse graanprodusent.

Missie

Graan SA voorsien deur sy aktiwiteite bedryfstrategiese ondersteuning aan graanprodusente in Suid-Afrika ten einde volhoubare winsgewendheid te bevorder.

Dagbestuur

Joseph du Plessis [1]
Jaco Minnaar [2]
Victor Mongoato (Visevoorsitter) [3]
Chris Schoonwinkel [4]
Louw Steytler (Voorsitter) [5]
Andries Theron (Visevoorsitter) [6]
Jannie de Villiers
(Uitvoerende Hoofbestuurder) [7]

Graan SA se Hoofbestuur per streek

STREEK 1

DIRKIE LOUBSER

– 082 788 5658

Buhrmannsdrif, Coetzersdam, Kameel, Louwna, Madibogo, Mafikeng, Mareetsane, Piet Plessis, Setlagole, Stella en Vryburg

STREEK 2

JOZEPH DU PLESSIS

– 082 578 7616

Amalia, Migdol en Schweizer-Reneke

STREEK 3

HANSIE VILJOEN

– 082 807 0185

Bloemhof, Christiana, Hartswater, Jan Kempdorp, Leeudoringstad, Makwassie, Warrenton en Wolmaransstad

STREEK 4

JOHN RANKIN

– 082 700 8106

Biesiesvlei, Groot-Marico, Lichtenburg, Vermaas en Zeerust

STREEK 5

DEREK MATHEWS

– 082 878 0056

Barberspan, Delareyville en Sannieshof

STREEK 6

NIËL ROSSOUW

– 082 417 4810

Coligny, Hartbeesfontein, Klerksdorp, Orkney, Ottosdal en Stilfontein

STREEK 7

SAREL HAASBROEK

– 082 454 7410

Carletonville, Derby, Fochville, Koster, Krugersdorp, Randfontein, Rysmierbult, Swartruggens, Syferbult, Tarlton, Ventersdorp en Westonaria

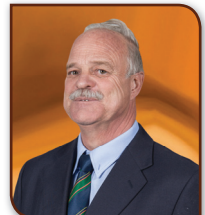

STREEK 8

JOSEPH SWANEPOEL

– 083 759 2373

Alma, Brits, Dendron, Dwaalboom, Ellisras, Hammanskraal, Koedoeskop, Louis Trichardt, Magaliesburg, Naboomspruit, Northam, Nylstroom, Pietersburg, Potgietersrus, Radium, Roedtan, Rustenburg, Settlers, Thabazimbi, Tuinplaas, Vaalwater en Warmbad

Vervolg op bl. 138

Graan SA se Hoofbestuur per streek

Vervolg van bl. 137

STREEK 9

KALLIE SCHOEMAN

– 082 388 1001
Balfour, Delmas, Devon,
Eloff, Greylingstad,
Grootvlei, Heidelberg,
Kempton Park, Nigel,
Springs en Sundra

STREEK 10

JAN GREY

– 082 558 3847
Amersfoort,
Amsterdam, Badplaas,
Barberton, Breyten,
Carolina, Chrissiesmeer,
Davel, Ermelo, Iswepe,
Morgenzon, Perdekop,
Volksrust en
Wakkerstroom

STREEK 11

BART HARMSE

– 083 327 4172
Arnot, Belfast, Blinkpan,
Hendrina, Kaapmuiden,
Komatipoort, Laersdrif,
Lydenburg, Machadodorp,
Middelburg, Nelspruit,
Ohrigstad, Steelpoort,
Stoffberg, Waterval-Boven,
Witrivier en Wonderfontein

STREEK 12

PHILLIP ERASMUS

– 082 878 0205
Bethal, Charl Cilliers,
Kinross, Kriel, Leandra,
Leslie, Secunda, Stan-
derton en Trichardt

STREEK 13

IVAN ENSLIN

– 082 386 2500
Balmoral, Bronk-
horstspruit, Cullinan,
Edenvale, Groblersdal,
Kendal, Marble Hall,
Ogies, Pienaarsrivier,
Rayton en Witbank

STREEK 14

RALF KÜSEL

– 082 944 0720
Bergville, Bloedrivier,
Colenso, Dannhauser,
Dundee, Eshowe,
Estcourt, Glencoe,
Greytown, Harding,
Kokstad, Kranskop,
Ladysmith, Matatiele,
Melmoth, Mooirivier, New
Hanover, Newcastle, Normandien, Paulpieters-
burg, Piet Retief, Pietermaritzburg, Sheepmoor,
Underberg, Utrecht, Vryheid en Winterton

STREEK 15

WILLIE LINDE

– 082 493 5277
Cornelia, Frankfort,
Memel, Oranjeville,
Tweeling, Villiers en Vrede

STREEK 16

LOUIS CLAASSEN

– 082 490 1721
Deneyville, Heilbron,
Koppies, Meyerton, Parys
en Sasolburg

STREEK 17**THEO FERREIRA**

– 082 775 7371

Aberfeldy, Bethlehem, Clarens, Daniëlsrus, Har-rismith, Kestell, Paul Roux, Slabberts, Verkykerskop en Warden

STREEK 18**NEIL CLAASSEN**

– 082 493 6295

Arlington, Lindley, Petrus Steyn en Reitz

STREEK 19**JACO BREYTENBACH**

– 083 631 9559

Clocolan, Excelsior, Ficksburg, Fouriesburg, Hobhouse, Ladybrand, Marquard, Senekal, Smithfield, Thaba Nchu, Tweespruit en Verkeerdevlei

STREEK 20**ANTON BOTHA**

– 083 274 1924

Bloemfontein, Boshof, Brandfort, Bultfontein, Dealesville, Dewetsdorp, Hertzogville, Reddersburg en Winburg

STREEK 21**CHRIS SCHOONWINKEL**

– 082 492 7308

Hoopstad en Wessels-bron

STREEK 22**JACO MINNAAR**

– 083 626 7000

Allanridge, Edenville, Hennenman, Kroonstad, Steynsrus, Theunissen, Ventersburg, Virginia en Welkom

STREEK 23**COBUS VAN COLLER**

– 082 561 6375

Potchefstroom, Vierfon-tein en Viljoenskroon

STREEK 24**HANNES HAASBROEK**

– 082 566 9765

Bothaville

Vervolg op bl. 140

Graan SA se Hoofbestuur per streek

Vervolg van bl. 139

STREEK 25

DISSIE KRUGER

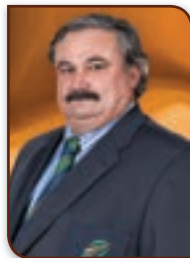
– 082 773 2605
Calvinia, Douglas,
Edenburg, Fauresmith,
Groblershoop, Hopetown,
Jacobsdal, Jagersfontein,
Kenhardt, Kimberley,
Koffiefontein, Luckhoff,
Petrusburg, Petrusville,
Philippolis, Prieska,
Springfontein, Trompsburg,
Upington en Vanderkloof

STREEK 26

ANDRÉ KIRSTEN

– 083 226 8749
Ceres, Clanwilliam,
Hopefield, Malmesbury,
Montagu, Piketberg,
Robertson, Vanrhynsdorp,
Vredenburg, Vredendal,
Worcester

STREEK 27

RICHARD KRIGE

– 083 316 3230
Bredasdorp, Caledon,
George, Heidelberg
Kaap, Knysna,
Mosselbaai,
Oudtshoorn,
Riversdal en
Swellendam

STREEK 28

VICTOR MONGOATO

– 072 801 2350

STREEK 29

THABO MACHOLO

– 083 773 3795

STREEK 30

RAMODISA MONAISA

– 071 974 6878

STREEK 31

ISRAEL MOTLHABANE

– 082 961 2208

GEKOÖPTEERDE LID

ALFONSO VISSER

– 082 948 2222

Voorsitters van spesialiswerkgroepe en komitees

Louw Steytler
Mielies

Andries Theron
Wintergraan
Vergoedingskomitee
NAMPO Geboue (Edms) Bpk
Bemarkingswerkgroep

Victor Mongoato
Landbou-
ontwikkeling

Cobus van Coller
Oesdagkomitee
Redaksiekomitee

Fanie van Zyl
Ouditkomitee

Willie Linde
Produksie/Inset

Louis Claassen
Sorghum

Alfonso Visser
Grondboon

Jan Grey
Sojaboon

John Rankin
Sonneblom

Richard Krige
Gars (Nasionale
Garsbedryfskomitee)

Martin Heydorn
Kanola
Bedryfskomitee

RD Erasmus
Gars (Suidelike
Garsbedryfskomitee)

Frikkie Maree
Gars (Noordelike
Garsbedryfskomitee)

Verteenwoordiging op forums en eksterne komitees

Graan SA verteenwoordig sy lede op 'n wye reeks trusts, forums en ander eksterne komitees. Hier volg 'n opsomming daarvan:

1. TRUSTS

1.1 MIELIETRUST

- **Witmielies**
Jannie de Villiers
- **Geelmielies**
Neels Ferreira

1.2 OPOT

- **Kommersiële produsent**
Jaco Minnaar (Primarius)
Jan Grey (Sekundus)
- **Ontwikkelende produsent**
Israel Motlhabane (Primarius)
Ramodisa Monaisa (Sekundus)

1.3 SORGHUMTRUST

Jaap van der Westhuizen (Produsente)
Louis Claassen (Verwerkers)

1.4 WINTERGRAANTRUST

- **Koring**
Andries Theron
- **Gars**
Jannie de Villiers

2. FORUMS

2.1 OLIESADEFORUMS

- **Sonneblom- en Sojaboonforum**
John Rankin (Sonneblom)
Jan Grey (Sojaboon)
Joseph Swanepoel (Sekundus)
- **Grondboneforum**
Alfonso Visser (Primarius)
Hannes Jansen (Sekundus)
- **Dagbestuur Grondboneforum**
Alfonso Visser

2.2 KORINGFORUM

Andries Theron
Jannie de Villiers

2.2.1 Stuurkomitee

Jannie de Villiers

2.3 SORGHUMFORUM

Louis Claassen

2.4 MIELIEFORUM

Louw Steytler
Jannie de Villiers

- #### 2.4.1 Stuurkomitee van Mielieforum
- Jannie de Villiers (Primarius)
Marinda Visser (Sekundus)

3. ADVIESKOMITEES/TEGNIËSE KOMITEES (NAVORSING)

3.1 OLIESADE ADVIESKOMITEE VIR OLIESADE TRUST

John Rankin (Primarius) – Kommersiële Produsente
Jan Grey (Sekundus) – Kommersiële Produsente
Ramodisa Monaisa (Primarius) – Ontwikkelende Produsente
Israel Motlhabane (Sekundus) – Ontwikkelende Produsente

3.2 TEGNIËSE KOMITEES WINTERGRAAN VIR WINTERGRAANTRUST

- #### 3.2.1 Koring tegniese komitee
- Andries Theron
Friar Bester
- #### 3.2.2 Gars tegniese komitee
- Frikkie Maree
Richard Krige
M Bonnanye
- #### 3.2.3 SABBI (Garsnavorsing)
- RD Erasmus – Suidelike produksiestreke
Frikkie Maree – Noordelike produksiestreke

4. AGRI SA

4.1 ALGEMENE RAAD

Louw Steytler
Andries Theron
Victor Mongoato
Neels Ferreira
Jannie de Villiers

4.2 BEDRYFSKAMER

Louw Steytler
Jaco Minnaar
Chris Schoonwinkel
Jannie de Villiers

4.3 FUNKSIONELE KOMITEES

- #### 4.3.1 Natuurlike hulpbronne
- Dissie Kruger
- #### 4.3.2 Arbeid en maatskaplik
- Andries Theron
Derek Mathews

- 4.3.3 Transformasie**
Louw Steytler
Jannie de Villiers
- 4.3.4 Kommerisieel**
Louw Steytler
Jaco Minnaar
Chris Schoonwinkel
- 4.3.5 Wet en orde**
Geen
- 4.3.6 Beeldbou**
Dissie Kruger
Willem Voogt
- 4.4 AGRI SA GEÏNTEGREERDE BOEREFORUM**
Victor Mongoato
Thabo Macholo
Israel Motlhabane
Ramodisa Monaisa

5. AFASA

Jannie de Villiers
Marinda Visser

6. PROVINSIALE LANDBOU-UNIES

- 6.1 VRYSTAAT LANDBOU**
Algemene Raad
Anton Botha (Primarius)
Theo Ferreira (Sekundus)
- 6.2 KWAZULU-NATAL LANDBOU-UNIE (KWANALU)**
Algemene Raad
Ralf Kusel (Primarius)
- 6.3 MPUMALANGA LANDBOU**
Algemene Raad
Phillip Erasmus (Primarius)
Ivan Enslin (Sekundus)
- 6.4 TLU SA**
Algemene Raad
John Rankin (Primarius)
Joseph Swanepoel (Sekundus)
- 6.5 AGRI NOORDWES**
Algemene Raad
Derek Mathews (Primarius)
Jozeph du Plessis (Sekundus)
- 6.6 AGRI NOORD-KAAP**
Uitvoerende Bestuur
Dissie Kruger
- 6.7 AGRI WES-KAAP**
Bedryfskamer
Richard Krige (Primarius)
André Kirsten (Sekundus)
- 6.8 AGRI LIMPOPO**
Algemene Raad
Geen afvaardiging
- 6.9 AGRI OOS-KAAP**
Algemene Raad
Victor Mongoato (Primarius)
Thabang Tshephe (Sekundus)

- 6.10 AGRI GAUTENG**
Algemene Raad
Sarel Haasbroek

7. LANDBOUNAVORSINGSRAAD

- 7.1 LNR BEPLANNINGSKOMITEES**
  - 7.1.1 Wintergraan (Koring/Gars)**
  - 7.1.2 Mielies**
  - 7.1.3 Sorghum**
- 7.2 LNR KULTIVAREVALUASIE KOMITEES**
  - 7.2.1 Mielies**
  - 7.2.2 Sorghum**
  - 7.2.3 Sonneblom**
  - 7.2.4 Sojabone**
  - 7.2.5 Grondbone**

8. DEPARTEMENT VAN LANDBOU

- 8.1 OESSKATTING SKAKELKOMITEE**
- 8.2 KOMITEE VIR FITOSANITÊRE EN SANITÊRE REGULASIES MIELIES**
- 8.3 KWALITEITSTANDAARDE KOMITEES – GRADERINGSREGULASIES (AD HOC KOMITEES)**
  - 8.3.1 Mielies**
  - 8.3.2 Wintergraan**
  - 8.3.3 Sorghum**
  - 8.3.4 Sonneblom**
  - 8.3.5 Sojabone**
  - 8.3.6 Grondbone**

9. ANDER KOMITEES EN DIREKSIES

- 9.1 SOJA PNS WERKGROEP**
Andries Theron
Frans Potgieter
- 9.2 KANOLA PNS WERKGROEP**
Martin Heydorn (Voorsitter: Wes-Kaap Kanolawerkgroep)
- 9.3 SAGL**
Jannie de Villiers (Koring)
Marinda Visser (Mielies)
Hannes Haasbroek (Sojaboon)
- 9.4 LANDBOU HANDELSFORUM (ATF)**
- 9.5 AFRICABIO (Ad hoc)**
- 9.6 SAFEX ADVIESKOMITEE (JSE)**
Chris Schoonwinkel (Primarius)
John Rankin (Sekundus)
- 9.7 SAGAS**
- 9.8 GRAANWAARDEKETTING**
Jannie de Villiers
- 9.9 GFADA**
Jannie de Villiers
Jenny Mathews
Thabo Macholo
- 9.10 SASOL NAVORSINGSTRUST**
Louw Steytler
Jannie de Villiers

Word 'n lid van Graan SA

Graan SA is 'n outonome en vrywillige bedryfsorganisasie wat kollektief in belang van die ekonomiese welvaart van die graanprodusente van Suid-Afrika optree, en is die gemeenskaplike stem van die graanprodusent om bedryfsake en knelpunte met die owerhede en ander rolspelers in die bedryf aan te spreek.

Wie kan lid word van Graan SA?

Gewone lede (natuurlike persone), trusts en enige regs persone wat graan vir bemarking produseer, die neergelegde ledegeld en bedryfsheffing aan Graan SA betaal en die doelstellings van Graan SA onderskryf.

Hoe word lidmaatskap bekom?

Enige produsent wat graan produseer, kan lidmaatskap bekom deur slegs die magtigingsvorm, wat by Graan SA beskikbaar is, te voltooi. Sodra Graan SA die magtigingsvorm ontvang het, word dit aan die bepaalde invorderingsagent oorhandig vir die aftrekking van die heffing en word die produsent op die stelsel as lid geregistreer.

Opbetaling: 'n Minimum van R1 000 (500 ton graan) word voorgeskryf vir volwaardige lidmaatskap. Indien 'n lid dus vir die periode 1 Maart tot 28 Februarie van enige gegewe jaar minder as 500 ton graan geproduseer het, moet die balans tot en met R1 000 plus BTW inbetaal word ten einde volwaardige lidmaatskap van die organisasie te behou.

Koppellede: Indien meer as een persoon by 'n boerdery betrokke is, kan sodanige persone as koppellede funksioneer.

Hoe word die heffing gevorder?

Die bedryfsheffing word op twee wyses gevorder:

Invorderingsagente

Graan SA het ooreenkomste met landboubesighede en ander graanafnemers aangegaan waarvolgens hierdie instansies, teen 'n agentskapsfooï van 5%, as invorderingsagente die bedryfsheffing namens Graan SA hef. Dit maak dit dus vir produsente maklik om die oorbetalings van hul bedryfsheffing te verseker. Die R2/ton word op alle grane by die eerste punt van lewering gehef en die invorderingsagente sal slegs die heffing aftrek solank die lid daartoe instem.

Invorderingsagente wat namens Graan SA heffings invorder, is die volgende:

AFGRI, Allem, Bester Voer en Graan, BKB Grainco, Botselo Mills, Farmsecure, GWK, H Schoeman Bdy, Kaap Agri, Maize & More, MKB, Noble Resources, NTK, NWK, NWK Boerdery, OVK, Overberg Agri, Pannar, Perdigon, Pimankus, Prodsure, Senwes, Silostrat, Soill, SSK, Suidwes, Tuinroete Agri, TWK, Unigrain, VKB, Vrystaat Mielies en Wes-Kaap Graan.

Direkte inbetaling

Indien 'n lid by 'n landboumaatskappy of graanafnemer lewer wat nie die bedryfsheffing invorder en oorbetaal nie, kan die lid die bedryfsheffing self aan Graan SA oorbetaal deur middel van 'n tjek, 'n direkte inbetaling by die bank of 'n elektroniese oorbetalings. Lede wat direkte of elektroniese inbetalings doen, moet die bewys van betaling met die lid se

besonderhede daarop, aan Rika van Niekerk faks by 086 530 3438 of per e-pos stuur na rika@grainsa.co.za.

Graan SA se bankbesonderhede is soos volg:

Rekeninghouer: Graan SA

Bank: Absa

Rekeningnommer: 790 810 007

Takkode: 334136 (632005 elektronies)

Waarvoor word die heffing aangewend?

Die bedryfsheffing word primêr aangewend om die kernbesigheid van Graan SA, naamlik die navorsing- en ontwikkelingsprojekte, te befonds. (81c van elke R2). Ander noodsaaklike aksies wat die volhoubaarheid van graanprodusente sal verseker, soos die regshulpfonds, word ook uit die bedryfsheffing befonds. Die aanwending van die heffing word jaarliks deur Kongres goedgekeur waar terugvoer oor alle aspekte van die bedryfsheffing ook gegee word. Die volgende lyniteme word ook uit die heffings befonds:

- Bemarking
- Ledegelde en affiliasies
- 5% invorderingsfooie
- 10% bestuursfooie
- 5% takbefondsing
- Provinsiale landbou-uniebefondsing
- Ledevoordele
- Regshulputgawes

Takbefondsing

5% van die betaalde heffing word na die Graan SA-takstrukture en -boereverenigings teruggekanaliseer vanwaar dit kom, en verskaf die nodige fondse om effektief op grondvlak te kan funksioneer.

Provinsiale landbou-uniebefondsing

Verskeie ooreenkomste is met provinsiale landbou-unies aangegaan waarvolgens 'n bepaalde persentasie van die heffing wat uit die onderskeie gebiede bekom word, aan hulle terugbetaal word.

Ledebetrokkenheid

Ledebetrokkenheid is die sleutel tot 'n dinamiese organisasie en Graan SA nooi elke lid uit om aktief aan die aktiwiteite van die organisasie deel te neem deur onder meer tak- en streeksvergaderings gereeld by te woon. Tydens hierdie vergaderings ontvang lede direkte terugvoering oor die werksaamhede van die organisasie. Onthou die volgende: Dit is jou organisasie en ons wil jou graag tot diens wees.

Graan SA personeel – tot u diens Bestuurspan

Jannie de Villiers (derde van links) en die bestuurspan van Graan SA (van links):

Johan Loxton (Bestuurder: Kommersiële Dienste) – johan@grainsa.co.za
Jane McPherson (Programbestuurder: Ontwikkelende Landbou) – jane@grainsa.co.za
Jannie de Villiers (Uitvoerende Hoofbestuurder) – jannie@grainsa.co.za
Nico Vermaak (Bestuurder: Korporatiewe Dienste) – nico@grainsa.co.za
Dr Marinda Visser (Bestuurder: Bedryfsdienste) – marinda@grainsa.co.za
Willem Voogt (Bestuurder: Finansiële Dienste en Bemaking) – willem@grainsa.co.za

Kontaknommer van Graan SA: 086 004 7246
www.grainsa.co.za

Bedryfsdienste

Dr Marinda Visser (links voor) en die ekonomiese en tegniese spesialiste van die Bedryfsdienste-afdeling is (tweede van links):

- Petru Fourie (Ekoonoom: Insette/Produksie) – petru@grainsa.co.za
- Wessel Lemmer (Senior Ekoonoom: Marknavorsing) – wessel@grainsa.co.za
- Corné Louw (Senior Ekoonoom: Insette) – corne@grainsa.co.za
- Dr Hendrik Smith (Bewaringsbewerking Fasiliteerder) – hendrik@grainsa.co.za
- Wandile Sihlobo (Ekoonoom: Marknavorsing, Insette en Produksie)
– wandile.sihlobo@grainsa.co.za
- Funzani Sundani (Ekoonoom: Marknavorsing) – funzani@grainsa.co.za

Ledebemarking en kommunikasie

Ledebemarking en kommunikasie word deur die volgende span hanteer (van links):

- Dirk Kotze (Ledebemarking- en Kommunikasiebeampte) – dirk@grainsa.co.za
- Hans van der Berg (Ledebemarking- en Kommunikasiebeampte) – hans@grainsa.co.za
- Toit Wessels (Ledebemarker: Kaapprovinsie) – toit@grainsa.co.za

Grain Farmer Development Programme focuses on human capital

As a flagship project of Grain SA, the Grain Farmer Development Programme provides training and on-farm support to developing farmers.

The success of the programme, which was introduced in 2000, establishes a platform for healthy and sustainable transformation on a broad base. Through funding by the Maize Trust, the Oil and Protein Seeds Development Trust, the Winter Cereals Trust, the Sorghum Trust and the AgriSETA, R105 million has since been spent on training and developing black farmers.

The programme is proud to have $\pm$ 4 000 black farmers in its 109 study groups and a total of 83 black farmers in the 250 Ton club. As part

of Grain SA's advanced farmer programme, 120 farmers are currently being serviced with mentoring and on-farm support by development co-ordinators.

In our efforts to develop the individual and his/her knowledge, we continue to support the farmers through study group meetings, demonstration trials and farmers days, the Farmer of the Year competition, the advanced farmer programme, training courses, the monthly newsletter and the weekly radio broadcasts. It is our belief that investment in the people is what is going to bring the sustainability to the process of agricultural transformation.

Enquiries about the programme can be directed to the co-ordinator in your area:

Danie van den Berg	Free State (Bloemfontein)	071 675 5497
Johan Kriel	Free State (Ladybrand)	079 497 4294
Jerry Mthombothi	Mpumalanga (Nelspruit)	084 604 0549
Naas Gouws	Mpumalanga (Belfast)	072 736 7219
Jurie Mentz	KwaZulu-Natal (Vryheid)	082 354 5749
Ian Househam	Eastern Cape (Kokstad)	078 791 1004
Lawrence Luthango	Eastern Cape (Mthatha)	076 674 0915
Toit Wessels	Western Cape (Paarl)	082 658 6552
Willie Kotzé	Operations Manager: Grain SA Farmer Development Programme	082 535 5250

Schools Programme does its part

We are privileged to receive funding by the Maize Trust to implement a schools programme. In our modern society, children are no longer aware of agriculture's value as a source of food, fibre and energy as well as for career choices. Our message to them is: "Without agriculture, you would be naked, hungry and thirsty."

Enquiries about the programme can be directed to Willie Kotzé (Operations Manager: Grain SA Grain Farmer Development Programme) on 082 535 5250.

GRAAN SA
se

NAMPO OESDAG

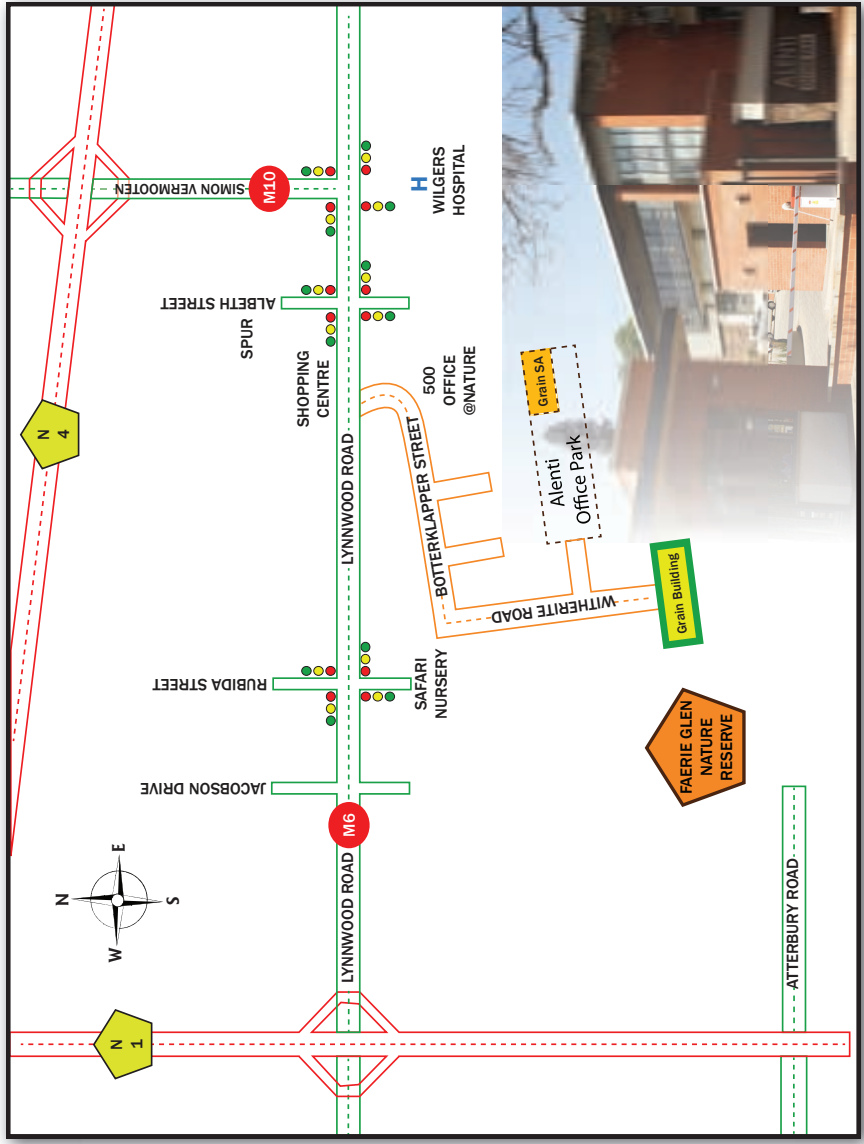
DIE IDEALE GELEENTHEID OM BYKANS
ALLE LANDBOU-INSETVERSKAFFERS
OP EEN TERREIN TE SIEN

13 - 16 Mei 2014

"Organiseerders van
die NAMPO Oesdag"

All roads lead to Grain SA

Grain SA • Graan SA
 Block C
 Alenti Office Park
 457 Witherite Street
 The Willows
 Pretoria
 0041

Tel: 086 004 7246
 Fax: 012 807 3166

PO Box 74087
 Lynnwood Ridge
 0040

GPS co-ordinates:
 25° 46'013" S
 028° 18'503" E

www.grainsa.co.za

Tydskrif bly in pas met tyd

Opwindende nuus vir SA Graan/Grain-lesers is dat dié tydskrif sedert Oktober 2013 ook as 'n elektroniese blaaiboek (eBoek) beskikbaar is.

Dié blaaiboek bevat presies dieselfde inhoud as die gedrukte formaat. Jy kan dus nou al die nuutste landbounavorsing, artikels en nuus oor wat in die graanwêreld aangaan, op jou slimfoon, tablet, skootrekenaar of tuisrekenaar ontvang – kosteloos. Jy kan dit by die volgende webadres aflaai: <http://www.grainsa.co.za/sagraain>/met die maand en jaartal ná die vorentoe skuinsstreep, byvoorbeeld <http://www.grainsa.co.za/sagraain/October2013>.

Vir diegene wat nog nie vertrou met die tydskrif is nie: SA Graan/Grain, die amptelike tydskrif van Graan SA, is 'n semi-kommersiële maandelikse tydskrif wat tegniese- en kommoditeitsinligting oor die onderskeie fasette van die graanbedryf bevat. Die meeste artikels in die tydskrif is vakkundig van aard en navorsingsgeoriënteerd, en bied aan graan- en oliesadeprodusente 'n venster op bedryfsverwante aspekte, soos byvoorbeeld graanbemarking, insette/produksie-aangeleenthede, finansies, landbounavorsing asook ander aktuele onderwerpe wat 'n impak op kommersiële graanproduksie het.

SA Graan/Grain bied ook 'n doeltreffende, effekiewe platform vir adverteerders asook 'n

maandelikse spesiale fokus. Adverteerders word dus die geleentheid gebied om inligting oor hulle produkte met lesers te deel.

Die tydskrif het oor die afgelope paar jaar van 'n gemiddelde 80 blad-publikasie tot 'n gemiddelde 96 blad-publikasie gegroei, terwyl die oplaag daarvan ook van 16 000 tot 18 500 verhoog het.

SA Graan/Grain word gratis aan produsente en ander belanghebbendes in landbou gepos, onderwyl verskeie landboukolleges, staatsinstellings, universiteite en biblioteke ook kopieë van die tydskrif ontvang.

SA Graan/Grain redaksie

Spesialispersoneel van Graan SA, produsentelede asook verteenwoordigers van die LNR-Instituut vir Kleingraangewasse en die LNR-Instituut vir Graangewasse vorm SA Graan/Grain se Redaksiekomitee. Laasgenoemde is 'n werkskomitee van Graan SA se Hoofbestuur, wat aan die hoof van die tydskrif staan en maandeliks die tydskrif evalueer en insette lewer.

Gekontrakteerde ondernemings hanteer namens die organisasie die advertensiebemarking, bladuitleg en tegniese bestuur van die tydskrif.

Só lyk die kernredaksie:

Advertensiebemarking

Johan Loxton

Besturende
redakteur

Tel: 086 004 7246

johan@grainsa.co.za

Estie de Villiers

Assistent-redakteur
Tel: 013 752 5731

Sel: 083 490 9449

estiedv@mweb.co.za

Johan Smit

Tegniese redakteur
Tel: 018 468 2716

Sel: 082 553 7806

johan@infoworks.biz

Johan van Onselen

Advertensie-
bestuurder

Tel: 022 451 2773

Sel: 082 554 1223
kolbe@telkomsa.net

Jurgén van Onselen

- Kaapstad

Tel: 021 976 4482

Sel: 082 417 3874

jurgenvo@iburst.co.za

NAMPO Park

KONFERENSIEFASILITEITE

KONFERENSIEFASILITEITE

- Ses lokale (20 - 600 persone) toegerus met kommunikasiemediums om aanbiedings te ondersteun
- Vergaderingslokale (tot 1 500 mense)
- Volledige spysenieringsdienste beskikbaar

OORNAGFASILITEITE

- Gastekamers met eie badkamer
- Karavaanpark
- Gastehuse (50 persone)
- Gastehuisnetwerk in die omgewing

Vir meer inligting besoek ons gerus by www.grainsa.co.za/facilities.asp

of skakel Annemarie de Beer by 08600 47246 / Sel: 082 551 5192 / E-pos: annemarie@grainsa.co.za

Januarie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
1				1	2	3	4
2	5	6	7	8	9	10	11
3	12	13	14	15	16	17	18
4	19	20	21	22	23	24	25
5	26	27	28	29	30	31	

Februarie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
5							1
6	2	3	4	5	6	7	8
7	9	10	11	12	13	14	15
8	16	17	18	19	20	21	22
9	23	24	25	26	27	28	

Maart

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
9							1
10	2	3	4	5	6	7	8
11	9	10	11	12	13	14	15
12	16	17	18	19	20	21	22
13	23	24	25	26	27	28	29
14	30	31					

April

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
14			1	2	3	4	5
15	6	7	8	9	10	11	12
16	13	14	15	16	17	18	19
17	20	21	22	23	24	25	26
18	27	28	29	30			

Mei

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
18					1	2	3
19	4	5	6	7	8	9	10
20	11	12	13	14	15	16	17
21	18	19	20	21	22	23	24
22	25	26	27	28	29	30	31

Junie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
23	1	2	3	4	5	6	7
24	8	9	10	11	12	13	14
25	15	16	17	18	19	20	21
26	22	23	24	25	26	27	28
27	29	30					

Julie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
27			1	2	3	4	5
28	6	7	8	9	10	11	12
29	13	14	15	16	17	18	19
30	20	21	22	23	24	25	26
31	27	28	29	30	31		

Augustus

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
31						1	2
32	3	4	5	6	7	8	9
33	10	11	12	13	14	15	16
34	17	18	19	20	21	22	23
35	24	25	26	27	28	29	30
36	31						

September

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
36		1	2	3	4	5	6
37	7	8	9	10	11	12	13
38	14	15	16	17	18	19	20
39	21	22	23	24	25	26	27
40	28	29	30				

Oktober

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
40				1	2	3	4
41	5	6	7	8	9	10	11
42	12	13	14	15	16	17	18
43	19	20	21	22	23	24	25
44	26	27	28	29	30	31	

November

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
44							1
45	2	3	4	5	6	7	8
46	9	10	11	12	13	14	15
47	16	17	18	19	20	21	22
48	23	24	25	26	27	28	29
49	30						

Desember

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
49		1	2	3	4	5	6
50	7	8	9	10	11	12	13
51	14	15	16	17	18	19	20
52	21	22	23	24	25	26	27
53	28	29	30	31			

Januarie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
1					1	2	3
2	4	5	6	7	8	9	10
3	11	12	13	14	15	16	17
4	18	19	20	21	22	23	24
5	25	26	27	28	29	30	31

Februarie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
6	1	2	3	4	5	6	7
7	8	9	10	11	12	13	14
8	15	16	17	18	19	20	21
9	22	23	24	25	26	27	28
10							

Maart

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
10	1	2	3	4	5	6	7
11	8	9	10	11	12	13	14
12	15	16	17	18	19	20	21
13	22	23	24	25	26	27	28
14	29	30	31				

April

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
14				1	2	3	4
15	5	6	7	8	9	10	11
16	12	13	14	15	16	17	18
17	19	20	21	22	23	24	25
18	26	27	28	29	30		

Mei

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
18						1	2
19	3	4	5	6	7	8	9
20	10	11	12	13	14	15	16
21	17	18	19	20	21	22	23
22	24	25	26	27	28	29	30
23	31						

Junie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
23	1	2	3	4	5	6	7
24	8	9	10	11	12	13	14
25	15	16	17	18	19	20	21
26	22	23	24	25	26	27	28
27	29	30					

Julie

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
27				1	2	3	4
28	5	6	7	8	9	10	11
29	12	13	14	15	16	17	18
30	19	20	21	22	23	24	25
31	26	27	28	29	30	31	

Augustus

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
31							1
32	2	3	4	5	6	7	8
33	9	10	11	12	13	14	15
34	16	17	18	19	20	21	22
35	23	24	25	26	27	28	29
36	30	31					

September

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
36		1	2	3	4	5	6
37	7	8	9	10	11	12	13
38	14	15	16	17	18	19	20
39	21	22	23	24	25	26	27
40	28	29	30				

Oktober

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
40				1	2	3	4
41	5	6	7	8	9	10	11
42	12	13	14	15	16	17	18
43	19	20	21	22	23	24	25
44	26	27	28	29	30	31	

November

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
45	1	2	3	4	5	6	7
46	8	9	10	11	12	13	14
47	15	16	17	18	19	20	21
48	22	23	24	25	26	27	28
49	29	30					

Desember

	So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
49		1	2	3	4	5	6
50	7	8	9	10	11	12	13
51	14	15	16	17	18	19	20
52	21	22	23	24	25	26	27
53	28	29	30	31			

JCB Landbouthoerusting

NAVRAE: Alfred Andrag ☎ 082 824 1214 📠 021 950 4270 📠 919 8641 ✉ alfred.andrag@agrigo.co.za

VERKOPE EN DIENS MET TAKKE OOR DIE LAND:

- Bellville • Bethlehem • Bloemfontein • Bothaville • Caledon • Ceres • Cradock • Estcourt • George • Hartswater • Humansdorp • Kakamas • Kimberley • Kroonstad • Lichtenburg • Malmesbury • Moornesburg • Nelspruit • Nigel • Nylstroom • Pietermaritzburg • Piketberg • Rawsonville • Tzaneen • Upington • Ventersdorp • Vredendal

AGRICO

*Meer as 100 jaar van diens!
More than 100 years' service!*

AGRICO Spilpunte & Lineêre Besproeiers

AGRICO bied 'n naatlose spilpunt diens aan. Opmeet, ontwerp, vervaardiging, aflewering, opvoeding en naverkoop diens.

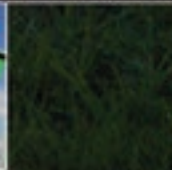
AGRICO spilpunte word in-huis gegalvaniseer; minimum 100 mikron dik (1.8 keer die ISO 146 standaard). Dit beteken minstens 80% langer lewensverwagting.

"Gablesaver" beperk kabel diestal deurdad die kabel binne in die pyp loop, waar dit nie maklik bygeklem kan word nie.

"Autoflush" spoel die spilpunt elke keer wanneer die pomp aankom vir 30 sekondes.

"Windsaver" lang se-afstand masjien vir 4 jaar gewaarborgte teen omwaaier. AGRICO herstel die spate binne die periode.

NAVRAE: Alfred Andrag ☎ 082 824 1214 📠 021 950 4270 📞 919 8641 📧 alfred.andrag@agrigo.co.za

VERKOPE EN DIENS MET TAKKE OOR DIE LAND:

- Bellville • Bethlehem • Bloemfontein • Bothaville • Caledon • Ceres • Cradock • Estcourt • George • Hartswater • Humansdorp • Kakamas • Kimberley • Kroonstad • Lichtenburg • Malmesbury • Moorreesburg • Nelspruit • Nigel • Nylstroom • Pietermaritzburg • Pletberg • Rawsonville • Tzaneen • Upton • Ventersdorp • Vredendal

AGRICO

Meer as 100 jaar van diens!
More than 100 years' service!